اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۲۳ فروردین ۱۴۰۰
• ۲۹ شعبان ۱۴۴۲
• ۱۲ آوریل ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۶۴ • پیاپی ۳۰۸۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

چهره

نقشه کرونایی کشور سیاه می‌شود ۲

یادداشت‌های امروز

چالش معیار محاسبه حقوق گمرکی ۹

نسخه نجات سیمانی‌ها ۱۱

کاهش مداخلات به نفع بخش معدن است ۱۲

تحلیل روز

قیمت‌گذاری تورم را کنترل نکرد

پس از حدود ۳ سال اعمال تحریم‌ها علیه ایران مشاهده می‌شود نرخ بسیاری از کالاهایی که به آنها ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی تعلق می‌گرفت حتی بیش از نرخ تورم کل در کشور افزایش یافته است. این در حالی است که سالانه حدود ۱۵ میلیارد دلار ارز ارزان به واردکنندگان دارو و کالاهای اساسی پرداخت می‌شد تا بتوان در مقابل روند تورمی در این بخش ایستادگی کرد، اما در عمل چنین چیزی محقق نشد. براساس گزارش‌های مرکز آمار ایران در حالی تورم نقطه‌ای کل بیش از ۴۸ درصد است که تورم خوراکی‌ها به ۶۸ درصد می‌رسد. همین برای برخی از اقتصاددانان طرفدار بازار نشانه‌ای است از تاثیرات مخرب دخالت دولت در بازارها. در مقابل در بخشی چون مسکن که دولت کمترین دخالت را در تولید، عرضه و قیمت‌گذاری آن دارد نیز وضعی به مراتب دشوارتر از کالاهای اساسی وجود دارد. ۳

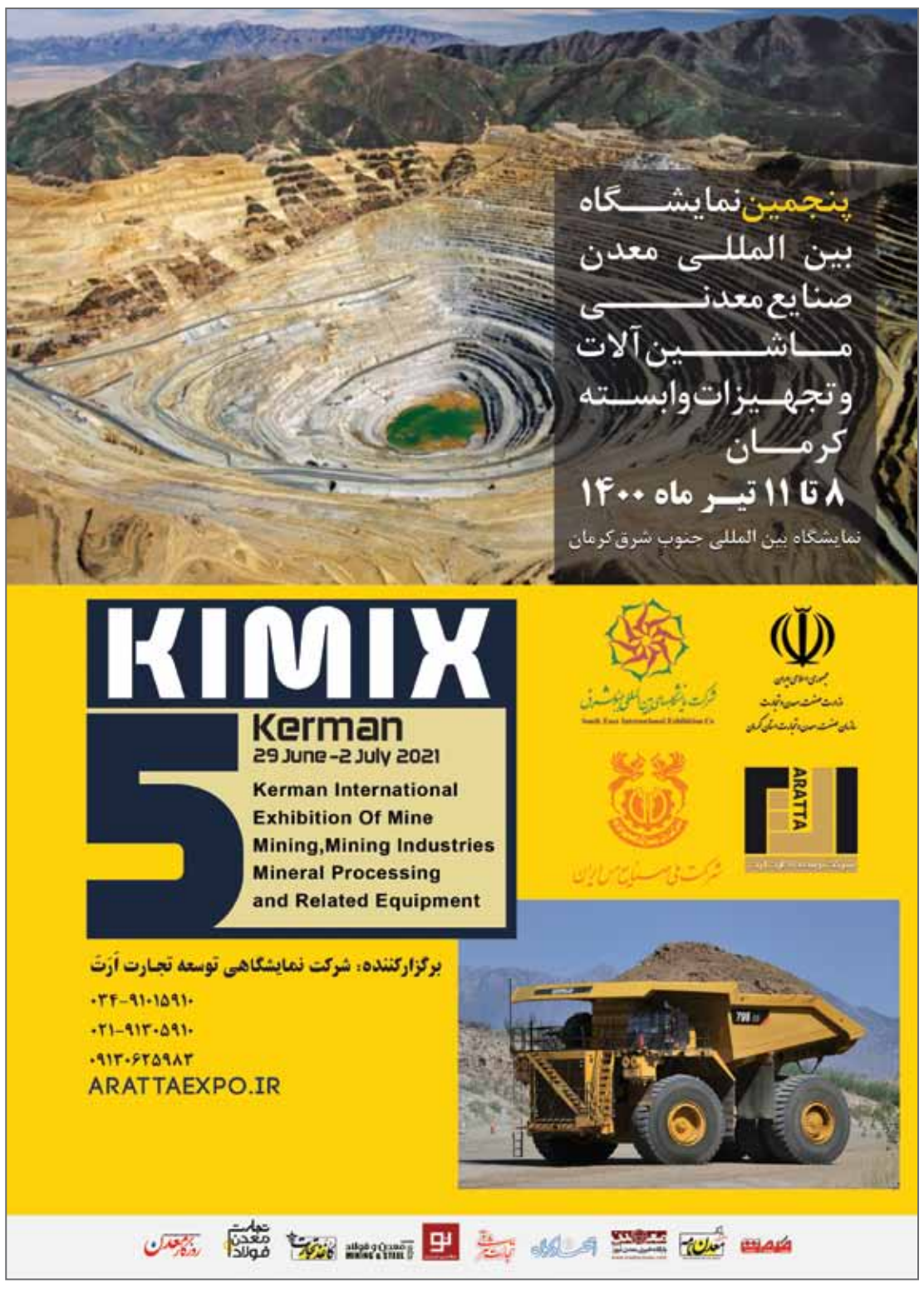
امضاهایی که در تنظیم بازار اثر ندارد

رانت، محصول اقتصاد دستوری

۴-۶-۷-۸-۱۱-۱۲-۱۴-۱۵

طرح: آیدا فریدی

سرمقاله

توجه به سکوی پرتاب کالاهای صادراتی ایران

سید جلال ابراهیمی
رئیس خانه اقتصاد و تجارت ایران و ترکیه

براساس آمار در یک سال گذشته صادرات ایران به ترکیه یک‌چهارم صادرات ایران به چین بوده است. ایران می‌تواند با صدور اقلام و مواد معدنی به ترکیه یا از طریق ترکیه به سایر کشورهای هدف بازار صادراتی قابل‌توجهی را نصیب خود کند. ترکیه می‌تواند سکوی پرتاب کالاهای صادراتی ایران باشد.

جملات یادشده بخشی از اخبار مربوط به توسعه صادرات ایران به این کشور همسایه است.

با نگاهی به دیدگاه‌های تجاری که در وب‌سایت سازمان توسعه تجارت ایران منتشر شده طی ۱۱ ماه منتهی به سال ۱۴۰۰ (بدون احتساب مبادلات اسفند ۹۹) صادرات کالا برابر با ۳۱۱۹۸ میلیون دلار بوده است.

باتوجه به شرایط تحریم، مشکلات موجود در حمل‌ونقل و مسائل لجستیکی و کمبود وسایل نقلیه به‌ویژه در حوزه کانتینربرها و همچنین نارسایی و کسری تعداد ناوگان لجستیکی مواد غذایی و تریلرهای یخچال‌دار صادرات کاهش داشته که این کاهش به لحاظ وزن ۱۸ درصد و به لحاظ بها ۸.۱۸ درصد بوده است.

در همین بازه زمانی در بررسی ۵ بازار مهم صادراتی ایران که همگی در قاره آسیا قرار دارند (اگر ترکیه را آسیایی قلمداد کنیم)، به ترتیب ارزش کالای صادراتی به چین ۸۰۹۹ میلیون دلار، عراق ۶۸۶۵ میلیون دلار، امارات متحده عربی ۴۱۷۰ میلیون دلار، ترکیه ۲۲۲۰ میلیون دلار و افغانستان ۲۰۸۹ میلیون دلار بوده است.

با نگاهی گذرا به صادرات ایران به ترکیه به این مهم می‌رسیم که صادرات به این کشور همسایه حدود یک‌چهارم صادرات به چین بوده است. با در نظر گرفتن فاصله زمانی حمل کالاهای صادراتی در هر دو سوی مرز ایران و ترکیه به‌ویژه در زمینه پتروشیمی و کالاهای جنبی، صنایع نفت و مواد معدنی در صورت برنامه‌ریزی مناسب می‌توانستیم کسری مبادلات را از لحاظ حجم و ارزش جبران نماییم. در نگاهی دیگر ترکیه با بازار مصرفی ۸۵ میلیون نفری می‌تواند، مقصد اول تجاری و بازرگانی ایران قلمداد شود؛ بنابراین باتوجه به تعرفه‌های ترجیحی موجود بین ایران و ترکیه و کمیسیون‌ها و تشکل‌های تجاری اقتصادی بین دو کشور ضرورت تشکیل کمیسیون ویژه برای بررسی عوامل و موانع افزایش حجم مبادلات تجاری ایران و ترکیه نمایان است.

مبادلات تجاری ایران و ترکیه نیز حاکی از آن است که میزان واردات از ترکیه ۱۶۱۵ میلیون دلار بوده که حکایت از کسری مبادله یک میلیون و ۶۱۵ هزار دلاری از سوی ایران دارد، این در حالی است که به‌گفته بسیاری از مدیران و فعالان تجاری در صورت برنامه‌ریزی مناسب ایران قادر به ۳۰ میلیارد دلار مبادله تجاری با این کشور همسایه در سال گذشته بود.

امکان‌سازی برای صادرات در حوزه اقلام پتروشیمی به ترکیه یا صادرات روغن‌های پایه و مواد معدنی سخت‌کننده فولاد چون مولیبدن، فلورین، کرومیت و منگنز از طریق ترکیه به سایر کشورها می‌تواند جهش صادراتی قابل‌توجهی برای ایران ایجاد کند. تحقق این برنامه‌ها نیازمند برنامه‌ریزی مدون است و بر رعایت اصل تثبیت قوانین و برنامه‌ها با تغییر مدیران تاکید می‌شود.

باز هم تاکید می‌شود که حضور رایزنان تجاری آگاه به حوزه‌های اقتصادی و نیازهای مصرفی کشور محل ماموریت و ارتباط با اتاق‌های بازرگانی، مراکز تجاری با نگاهی پیوسته و روزمره به سایت‌های تجاری و آنالیز شرایط بازار می‌تواند صادرات ایران را به اهداف موردنظر برساند. از سوی دیگر باتوجه به مشکلات مراودات بانکی و تداوم تحریم‌ها، می‌توان با برقراری ارتباط مستقیم با تجار و صاحبان صنایع، حجم و ارزش صادرات را بالا برد و از مکانیسم صادرات در برابر واردات استفاده کرد.

از سوی دیگر تامین بخشی از هزینه‌های حمل ازسوی دولت، اعمال تخفیف در هزینه حمل بارهای سنگین به‌وسیله خطوط راه‌آهن، افزایش مدت بازپرداخت وام‌های صادراتی یا کم کردن بهره آنها و ایجاد مشوق‌های صادراتی با بررسی اولیه و امکان‌سنجی برای صدور کالاهایی که در مقصد دوم کالای مصرفی تلقی می‌شود نیز گره‌گشا است.

حمایت از صادرکنندگان نیز باید در دستور کار جدی دولت قرار گیرد. در یک مقایسه تطبیقی مشاهده می‌شود ترکیه با تعیین جوایز صادراتی برای صادرات کالاهای با تولید انبوه به صاحبان کارخانجات فرصت می‌دهد کالای خود را به نرخ تمام‌شده صادر کنند و در مقابل از تسهیلات جوایز صادراتی بهره بگیرند. از طرفی ایجاد مراکز فاکتورینگ برای متوقف نشدن تولید و تامین سرمایه برای خرید مواد اولیه تولید از جمله راه‌های توسعه صادرات است که می‌تواند در سال جدید با جدیت بیشتری دنبال شود.

نقشه کرونایی کشور سیاه می‌شود

وزیر بهداشت در توضیح آخرین وضعیت بیماری کووید۱۹ در کشور گفت: عرض کرده بودیم اگر توجه نشود و دقت نکنیم، فروردین و بهار بسیار سختی خواهیم داشتیم. به گزارش ایسنا، سعید نمکی در نخستین گزارش وضعیت کووید -۱۹ در کشور در سال ۱۴۰۰ و از رصدخانه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ضمن تبریک سال نو گفت: گرچه موج جدید کووید ۱۹ ذائقه همه ما را گرفتار کرده، اما امیدوارم سالی بهتر از این روزها داشته باشیم. نمکی گفت: به‌دلایل مختلف عرایض ما مورد توجه قرار نگرفت. کالبدشکافی این بی‌توجهی مشکلی را از کشور حل و دردی را در این روزهای سخت درمان نمی‌کند. منحنی را می‌بینید که در کل کشور متاسفانه آمار بستری‌ها رو به فزونی است و در بسیاری از شهرها مسئولان دانشگاه‌ها که شبانه‌روز با آنها در تماسم، احساس سخت و سنگینی از بار بیماری و کمبود امکانات دارند. در زمینه بیماران سرپایی یک خیز شتابنده عمودی داریم. وزیر بهداشت ادامه داد: آنچه امروز در زمینه بیماران بستری می‌بینیم، ناشی از صف‌های طولانی مردم برای خرید مرغ و...در شب عید و بعد از آن دورهمی‌ها و شروع آثار سفرها و جابه‌جایی است و هفته آینده منتظر یک خیز سنگین‌تر از موارد بستری در کشور هستیم. وزیر بهداشت گفت: متاسفانه هنوز جا دارد که این شیب را تندتر ببینیم. تقریبا همه استان‌های ما متاسفانه در یک خیز شتابنده بی‌وقفه دارند جلو می‌روند و برای همکاران من که ۱۴ ماه است که شبانه‌روز تلاش و خیزهای مختلفی را مهار کردند، روزهای بسیار سختی است.

روی خط سیاست

حمایت از بازار سرمایه به‌معنی هدایت دستوری نیست

رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه حمایت از بازار سرمایه به‌معنی هدایت دستوری نیست، گفت: در شرایط جنگ اقتصادی باید همه با حساسیت و مراقبت در زمینه مسائل اقتصادی اظهارنظر کنند و فعالان سیاسی نباید اظهارنظر اقتصادی را با اظهارنظر سیاسی یکسان بپندارند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری، حسن روحانی در دویست‌وشانزدهمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت پس از گزارش رئیس سازمان برنامه و بودجه از پیشرفت و تکمیل پروژه‌های زیربنایی و خدمات عمومی کشور، با تاکید بر عزم و التزام دولت به اتمام پروژه‌ها گفت: از مهم‌ترین تصمیمات در دولت‌های یازدهم و دوازدهم اتمام پروژه‌ها در موعد مقرر بوده و بر این اساس تمام دستگاه‌ها و نهادهای دولتی همواره تلاش کرده‌اند پروژه‌های کشور براساس زمان‌بندی‌ها و برنامه‌ریزی‌ها به نتیجه و اتمام برسد. رئیس‌جمهوری با اشاره به اثرات منفی طولانی شدن دوره ساخت پروژه‌های ناتمام در روند توسعه کشور، اظهار کرد: دولت تدبیر و امید تلاش دارد به پدیده پروژه‌های ناتمام که متاسفانه خودش میراث‌دار آن بوده، پایان دهد و دولت آینده را با مشکلات ناشی از آن مواجه نکند؛ از این منظر همان‌طور که بارها در جلسات گوناگون تاکید و تصریح شده همه دستگاه‌ها موظفند پروژه‌های در دست اجرا را در زمان مقرر تمام و بهره‌برداری کنند.

رئیس دولت دوازدهم با بیان اینکه شعار جهش تولید در سال گذشته نیز با اهتمام بر اتمام پروژه‌ها تحقق یافت، افزود: در چارچوب تاکید و توصیه‌های رهبر معظم انقلاب همه دستگاه‌ها باید به وظایف خود در این زمینه عمل کنند و این دولت تا آخرین روز فعالیت و مسئولیت خود این موضوع را سرلوحه کار خود قرار داده و هیچ دستگاهی نباید در زمینه تکمیل و اتمام پروژه‌ها تعلل یا اهمال کند. در این جلسه همچنین گزارش تحلیلی نوسانات بازار سرمایه ارائه شد و راهکارهای بهبود شرایط این بازار مورد بررسی قرار گرفت که رئیس‌جمهوری پس از ارائه این گزارش، با بیان اینکه سیاست مستمر دولت حمایت از بازار سرمایه است، گفت: در سال جاری که سال پشتیبانی و مانع‌زدایی از تولید نام‌گذاری شده، سعی دولت بر این است که موانع رشد بازار سرمایه را مرتفع کند و تلاش خواهد کرد همراه با آموزش‌ها و ایجاد تمهیدات لازم، مردم را برای ورود به بازار سرمایه تشویق کند.

روحانی با بیان اینکه دولت در راستای چابک‌سازی و اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی به‌ویژه هدایت نقدینگی به‌سوی اشتغال مولد و در مجموع برای مردم‌محور کردن اقتصاد و شفاف‌سازی اقتصادی، از بازار سرمایه حمایت می‌کند و سهام بنگاه‌ها و مؤسسات دولتی را عرضه کرده و ادامه خواهد داد، اظهار کرد: حمایت از بازار سرمایه به‌معنی هدایت دستوری نیست و دولت به وظیفه ساختارسازی و نظارت خود عمل می‌کند. رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه در شرایط جنگ اقتصادی باید همه با حساسیت و مراقبت در زمینه مسائل اقتصادی اظهارنظر کنند، گفت: فعالان سیاسی نباید اظهارنظر اقتصادی را با اظهارنظر سیاسی یکسان بپندارند.

روحانی تصریح کرد: فعالیت نهادها و ابزارهای مالی در بازار سرمایه و نقش‌آفرینی کامل و اثربخش آنها مقوله‌ای است که با آگاهی و ارزیابی، تنظیم و اجرای مؤثر و کامل قوانین و مقررات اجرایی و نظارتی و همچنین ایجاد سازکارهای یک بازار کارآ می‌تواند مفید باشد.

عرضه کالاهای اساسی با نرخ مصوب برای ماه رمضان

مدیرکل امور بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به عرضه ۳۰ هزار تن برنج، ۳۰ هزار تن شکر، ۳ هزار تن گوشت منجمد و ۱۸۰ هزار تن روغن نباتی در ماه رمضان، گفت: فروش اینترنتی این اقلام در دستور کار است. صدیف بیک‌زاده در گفت‌وگو با مهر درباره برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت و ستاد تنظیم بازار برای تامین کالاهای پرمصرف مردم در ماه مبارک رمضان گفت: باتوجه به اینکه تقاضا برای برخی کالاها از جمله برنج، گوشت قرمز، شکر، روغن نباتی و... در ماه رمضان نسبت به ماه‌های قبل افزایش می‌یابد، طرح تنظیم بازار ماه رمضان برنامه‌ریزی و در تاریخ ۱۵ فروردین به رؤسای کارگروه تنظیم بازار استان‌های سراسر کشور ابلاغ شد. مدیرکل امور بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت افزود: محور این دستورالعمل شامل تامین و توزیع اقلام مشمول طرح ضیافت در ماه رمضان است که براساس آن، برنج ۳۰ هزار تن، شکر خانوار ۳۰ هزار تن، روغن نباتی ۱۸۰ هزار تن و گوشت قرمز منجمد ۳ هزار تن، همگی با نرخ مصوب دولتی عرضه می‌شود. علاوه بر این، وزارت جهاد کشاورزی عرضه گوشت مرغ چه به‌صورت منجمد و چه به‌صورت گرم در شبکه‌های توزیع را در دستور کار قرار داده است. این طرح از ۱۸ فروردین آغاز شده و تا آخر ماه مبارک رمضان ادامه خواهد داشت. وی ادامه داد: از دیگر اقلام پرمصرف در ماه رمضان، خرما است که باتوجه به موجودی کالاها در استان‌ها، وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرده عرضه این کالا محدودیتی ندارد و هر میزان که استان‌ها نیاز داشته باشند می‌توانند در اختیارشان بگذارند؛ همچنین در کنار فروشگاه‌های زنجیره‌ای و صنفی، سازمان تعاونی روستایی نیز راسا نسبت به عرضه خرما با رعایت سودهای مصوب هیات عالی نظارت اقدام می‌کند. بیک‌زاده با بیان اینکه بخش دیگری از کالاهای موردنیاز ماه رمضان مربوط به خدمات صنفی مثل آش، حلیم، زولبیا و بامیه است، گفت: کمیسیون‌های نظارت بر خدمات صنفی که در تمام استان‌ها و شهرستان‌ها با حضور مسئولان مختلف از جمله استانداری، فرمانداری، نمایندگان دادستانی، سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و... تشکیل می‌شود، نسبت به تعیین قیمت‌ها اقدام می‌کنند. قیمت‌ها مصوب است و براساس شرایط استان یا شهرستان تعیین می‌شود و امروز در بیشتر استان‌ها این قیمت‌ها ابلاغ شده که در هر استان و شهرستان، نرخ متفاوتی است. در واقع براساس نوع خدمات، سرقفلی مغازه، اجاره، هزینه و... در هر استان و شهرستان نرخ‌ها توسط کمیسیون نظارت، تعیین و ابلاغ شده است. مدیرکل امور بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره نظارت بر بازار نیز تصریح کرد: علاوه بر تامین کالاهای موردنیاز، سعی شده نظارت‌های لازم از طریق سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، بازرسان سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و بازرسان اصناف در قالب طرح نظارتی ویژه ماه رمضان در سطح بازار انجام شود.

تخفیف ۵ تا ۱۵ درصدی نرخ کالاها

مدیرکل امور بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره اعمال تخفیف روی نرخ کالاهای پرمصرف ماه مبارک رمضان، اظهار کرد: براساس مصوبه ستاد تنظیم بازار، عرضه کالاها در ماه مبارک رمضان با تخفیف حداقل ۵ تا ۱۵ درصدی با روش‌های مختلف خواهد بود و البته توزیع‌کنندگان می‌توانند تخفیف بیشتری هم اعمال کنند. وی ادامه داد: برخی از کالاها نرخ مصوب دارد؛ به‌عنوان مثال نرخ برنج ۱۱.۲۱ هندی که قرار است ازسوی شرکت بازرگانی دولتی عرضه شود، ۱۸۵۰۰ تومان است. نرخ برنج تایلندی ۱۲۵۰۰ تومان، نرخ شکر خانوار در بسته‌بندی یک کیلویی ۸۷۰۰ تومان، نرخ روغن نباتی باتوجه به احجام و نوع روغن براساس نرخ درج شده روی کالا و نرخ گوشت قرمز منجمد هر کیلوگرم ۸۰ هزار تومان خواهد بود. وی در پاسخ به این سوال که آیا در تامین روغن مشکلی وجود دارد یا خیر، تصریح کرد: میانگین مصرف روغن زیر ۱۵۰ هزار تن بود که برای ماه مبارک رمضان ۳۰ هزار تن بیشتر یعنی ۱۸۰ هزار تن پیش‌بینی شده تا بتوان از این طریق افزایش تقاضا در بازار را جواب داد. برنامه تامین نیز به تفکیک کارخانه و استان تنظیم و تمام تکالیف مربوط به کارخانه‌داران و استان‌ها و فروشگاه‌های زنجیره‌ای اعلام شده است. مدیرکل امور بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت افزود: از زمان تولید تا عرضه روغن به عمده‌فروشان فعلا روی سامانه جامع تجارت ثبت می‌شود.

فضای بررسی لوایح FATF کارشناسانه‌تر شده است

معاون حقوقی رئیس‌جمهوری گفت: هرچند درباره تایید شدن یا نشدن لوایح مرتبط با FATF در مجمع تشخیص مصلحت نظام نمی‌توان نظر قاطعانه داد، اما باتوجه به کارشناسانه‌تر شدن فضای بررسی FATF، امیدواری برای تایید این لوایح، وجود دارد. لعیا جنیدی در گفت‌وگو با ایرنا گفت: تایید شدن یا نشدن این لوایح واقعا قابل پیش‌بینی نیست و نمی‌توان قاطعانه نظر داد اما فضا در مقایسه با فضای تند اولیه تعدیل و بیشتر به فضای بحث کارشناسی تبدیل شده است. نمایندگان دولت و اعضای مجمع در این نشست‌ها دلایل و نظرات خود را بیان می‌کنند و هرچه نظرات کارشناسانه‌تر می‌شود، امیدواری بیشتر می‌شود.

معاون حقوقی رئیس‌جمهوری گفت: دولت لوایح مرتبط با FATF را تقریبا از اواخر دولت یازدهم و اوایل دولت دوازدهم به مجلس ارسال کرده بود. البته این لوایح از حدود ۱۲ سال پیش همواره در دستور کار قرار داشته و نظراتی از همه قوای سه‌گانه گرفته شده بود و این سوابق موجود است. وی با اشاره به فرآیند بررسی این لوایح در مجلس شورای اسلامی افزود: مجلس شورای اسلامی این لوایح را تصویب کرد و در ادامه ایراداتی توسط شورای نگهبان مطرح شد. البته ایرادات شورای نگهبان درباره پالرمو، کاملا رفع شد و ایرادات هیات نظارت باقی ماند.

درباره CFT برخی ایرادات شورای نگهبان را مجلس دهم از نظر خودش اصلاح کرد و در نهایت این دو لایحه به‌عنوان امر اختلافی به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شد. جنیدی با اشاره به تعیین تکلیف این لوایح در مجمع در مدت یک سال اظهار کرد: بیشترین دغدغه اعضای مجمع مسئله تحریم‌ها بود و این نگرانی وجود داشت که با الحاق به این معاهدات ممکن است برخی از اطلاعات مربوط به اقدامات ما برای کاهش آثار تحریم افشا شود و همین امر مانع از تصمیم‌گیری درباره این معاهدات بود.

معاون حقوقی رئیس‌جمهوری با بیان اینکه این لوایح مبنای توفیق ما در فعالیت‌های تجاری و اقتصادی است، یادآور شد: تعیین‌تکلیف این لوایح صادرات ما را تسهیل می‌کند و عواید ناشی از صادرات ما را به‌دلیل کاهش هزینه انتقال وجوه، افزایش می‌دهد.

در واقع این لوایح برای تحقق جهش تولید، پشتیبانی از تولید و مانع‌زدایی‌ها که شعارهای سال گذشته و امسال ما هستند، ضرورت دارد. وی یادآور شد: باتوجه به الزاماتی که ذکر شد، قرار شد کارشناسان دولت در نشست‌های بررسی لوایح FATF حضور یابند و با ارائه نظرات کارشناسی درباره این موضوع بحث و بررسی کنند.

آگهی فراخوان شناسائی پیمانکاران

گروه سرمایه‌گذاری صنعتی، معدنی کیمیا سپهر آذرخش در نظر دارد یک واحد گندله‌سازی به ظرفیت هشتصد هزار تن در سال و قابل توسعه به یک میلیون و دویست هزار تن در شهرک صنعتی یاسوکند شهرستان بیجار استان کردستان به صورت E.P.C احداث نماید. لذا از کلیه شرکت‌های پیمانکار دارای توانائی فنی و مالی دعوت بعمل می‌آید که سوابق کاری خود را به همراه مدارک نوع فرآیند انتخابی تولید گندله (قابل استفاده در فرآیند میدرکس و مشابه) حداکثر تا تاریخ **۱۴۰۰/۰۲/۰۵ (۵ اردیبهشت)** به آدرس ذیل ارسال نمایند. ضمناً ارائه مدارک و سوابق مذکور هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

آدرس: اصفهان خیابان محتشم کاشانی گروه سرمایه‌گذاری صنعتی، معدنی کیمیا **تلفن:** ۳۶۲۰۰۸۱۳ - ۰۳۱

ایمیل: folad@kimiaholding.com

عکس روز

محدودیت‌های شهرهای قرمز کرونایی

فرصتی برای تقویت روابط دوستانه

خبرگزاری یونهاپ اعلام کرد: چانگ سیه کیون، نخست‌وزیر کره جنوبی، برای دیداری سه‌روزه از ایران، صبح یکشنبه سئول را به مقصد تهران ترک کرد. به گزارش ایرنا، یونهاپ اعلام کرد: انتظار می‌رود چانگ در جریان سفر سه‌روزه خود به ایران که سه‌شنبه به پایان می‌رسد، درباره راه‌های بهبود روابط سئول و تهران و سایر موارد گفت‌وگو کند. این سفر نخستین سفر یک نخست‌وزیر کره جنوبی در ۴۴ سال گذشته به ایران است. این گزارش می‌افزاید: قرار است چانگ به محض ورود به ایران با اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهوری ایران گفت‌وگو کند. وی همچنین قرار است با محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی ایران و علی لاریجانی، مشاور رهبر معظم انقلاب اسلامی دیدار کند. به‌گفته دفتر چونگ، دیداری نیز با رئیس‌جمهوری ترتیب داده شده است.

علاوه بر این، قرار است نخست‌وزیر کره جنوبی با مقامات شرکت‌های این کشور که در ایران فعالیت می‌کنند از جمله سامسونگ الکترونیک، ال‌جی الکترونیکس و شرکت اس‌کای‌نتورک دیدار کند. دفتر نخست‌وزیر کره جنوبی همزمان با سفر او به تهران در بیانیه‌ای اظهار امیدواری کرد این سفر فرصتی برای تقویت روابط دوستانه و سنتی بین سئول و تهران ایجاد کند. به گزارش ایرنا از تلویزیون آریرانگ کره جنوبی، سفر سه‌روزه چانگ سای کِیون، نخست‌وزیر کره جنوبی به تهران از یکشنبه آغاز شده و تا سه‌شنبه ادامه خواهد داشت. تلویزیون آریرانگ افزود: سفر چانگ به ایران به‌عنوان نخستین سفر یک نخست‌وزیر کره جنوبی در ۴۴ سال گذشته به تهران، به‌دنبال آزادسازی کشتی توقیف شده کره جنوبی بعد از ۳ ماه ازسوی تهران انجام شده است. نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ۱۵ دی سال گذشته یک شناور کره جنوبی با نام تجاری «هانکوک چیمی» حامل ۷ هزار و ۲۰۰ تن مواد شیمیایی را به‌دلیل نقض پروتکل‌های زیست‌محیطی در خلیج‌فارس توقیف کرد. این کشتی هفته گذشته آزاد شد. سعیدخطیب زاده، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران پیش‌تر اعلام کرده بود چانگ سای کِیون در روزهای ۲۲ و ۲۳ فروردین برای دیدار با مقامات جمهوری اسلامی ایران و گفت‌وگو درباره موضوعات دوجانبه از جمله موضوع محدودیت‌های غیرقانونی ایجادشده برای دسترسی به منابع بانک مرکزی ایران در این کشور به تهران سفر خواهد کرد. در این سفر که با پیشنهاد دولت کره جنوبی انجام می‌شود، مقامات دو کشور درباره روابط دوجانبه و بین‌المللی رایزنی خواهند کرد و همان طور که پیش‌بینی می‌شود، یکی از اصلی‌ترین موضوعات رایزنی بین مقامات ایران و کره بحث آزاد شدن پول‌های بلوکه شده ایران در کره جنوبی است. تاکنون مقامات کره جنوبی درباره آزاد شدن این پول‌ها اظهارات و وعده‌های مختلفی را مطرح کرده‌اند اما در عرصه عمل شاهد اتفاق چندانی نبوده‌ایم و اکنون این موضوع (پول‌های بلوکه‌شده ایران ازسوی کره) و انجام نشدن اقدامات عملی ازسوی دولت کره برای آزادسازی آن، روابط دوجانبه را تحت تاثیر خود قرار داده است؛ چنانکه به‌نوعی می‌توان گفت در حال حاضر روابط دو کشور، در گروگان بی‌عملی کره جنوبی در این زمینه قرار گرفته و این انتظار وجود دارد که چونگ سی کیون با راهکاری عملی که در واقع باید یک راهکار ایرانی و کره‌ای باشد، برای آزادسازی پول‌های بلوکه شده کشورمان به تهران بیاید.

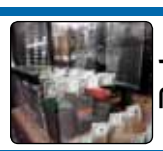
مقامات کره‌ای در طول سال‌های اخیر، به بهانه تحریم‌های امریکا و نوع رابطه‌ای که این دو کشور با یکدیگر دارند، از آزادسازی پول‌های بلوکه شده ایران خودداری کرده و تحقق این امر را منوط به چراغ سبز امریکا کرده‌اند، در حالی که به‌نظر می‌رسد کره‌ای‌ها باید به این نتیجه برسند که راهکار برای حل این موضوع راهکار امریکایی نیست و دو کشور باید براساس ابتکارات به راه‌حلی برای حل این موضوع دست یابند؛ چنانکه ایران نیز پیشنهادات مشخصی را در این زمینه به طرف‌های کره‌ای ارائه کرده است.

زیان انباشت به‌دنبال توقف پروژه‌های توسعه‌ای

کراس‌اوور جدید به‌زودی رونمایی می‌شود

مدیریت نرخ ارز در تعارض با کنترل تورم

تحلیل روز

تحلیل صمت از دخالت دولت در نرخ‌گذاری

قیمت‌گذاری تورم را کنترل نکرد

در اسفند ۹۶ نرخ میانگین هر متر مربع واحد مسکونی در تهران ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان بود اما آخرین گزارش‌ها نشان می‌دهد در پایان اسفند ۹۹ نرخ میانگین هر متر مربع واحد مسکونی در پایتخت به بیش از ۳۰ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان هم رسیده است. از این رو، خانه‌ای ۵۰ متری که در اسفند ۹۶ می‌شد آن را به نرخ ۲۸۰ میلیون تومان خرید پس از ۳ سال یک میلیارد و ۵۱۰ میلیون تومان قیمت‌گذاری می‌شود

امیرعباس آذرموند: پس از حدود ۳ سال اعمال تحریم‌ها علیه ایران مشاهده می‌شود نرخ بسیاری از کالاهایی که به آنها ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی تعلق می‌گرفت حتی بیش از نرخ تورم کل در کشور افزایش یافته است. این در حالی است که سالانه حدود ۱۵ میلیارد دلار صرف پرداخت ارز ارزان به واردکنندگان دارو و کالاهای اساسی می‌شد تا بتوان در مقابل روند تورمی در این بخش ایستادگی کرد. اما در عمل چنین چیزی محقق نشد. براساس گزارش‌های مرکز آمار ایران در حالی تورم نقطه‌ای کل بیش از ۴۸ درصد است که تورم خوراکی‌ها به ۶۸ درصد می‌رسد. همین برای برخی از اقتصاددانان طرفدار بازار نشانه‌ای است از تاثیرات مخرب دخالت دولت در بازارها. در مقابل بخشی در چون مسکن که دولت کمترین دخالت را در تولید، عرضه و قیمت‌گذاری آن دارد نیز وضعی به مراتب دشوارتر از کالاهای اساسی وجود دارد؛ در اسفند ۹۶ میانگین نرخ خانه در پایتخت ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان بود و در اسفند ۹۹ نرخ هر متر واحد مسکونی در تهران به بیش از ۳۰ میلیون تومان رسید. به این ترتیب چه در بخشی که دولت با سیاست‌های مداخله‌گرانه وارد شد و حتی اقدام به قیمت‌گذاری کرد (چون خودرو و ارز)، چه در بخش‌هایی که دولت سیاست ارز ترجیحی را به کار برد چون کالاهای اساسی و چه در بخش‌هایی که دولت در آن مداخله‌ای نداشت، نرخ تورم به شکلی فزاینده و جهشی افزایش پیدا کرد. به این ترتیب، می‌توان گفت مسئله تورم در ایران ساختاری‌تر از آن است که صرف قیمت‌گذاری دستوری را بتوان به عنوان مسبب معرفی کرد. با این حال، از آنجا که اقتصاد ایران به‌شدت زیر فشار تحریم قرار دارد و فرودستان در تامین معیشت خود دچار مشکلات فراوان هستند، نمی‌توان انتظار داشت دولت به صرف اصلاحات ساختاری، که معلوم نیست در دستور باشد، مسائل روز را رها کند و نسبت به مسائل معیشتی جامعه بی‌تفاوت باشد.

قیمت در یک تعریف کلی عبارت است از مقدار پولی که برای خرید کالا یا خدمات باید پرداخت. به عبارت ساده‌تر، نرخ کالا یا خدمت همان هزینه-فرصت پولی آن کالا است که مبادله را ممکن می‌کند. البته زمانی که مبادله پولی رواج یافت چنین تعاریفی از پول وجود نداشت بلکه پول تنها وسیله‌ای بود برای تسهیل مبادلات و جایگزینی برای مبادلات کالا به کالا. با این حال، با رشد جهان سرمایه‌داری و حاکم شدن این شیوه بر تمام کشورهای دیگر، تعریف از پول و جایگاه آن در اقتصاد تغییر کرد. برخی از اقتصاددانان منتقد اقتصاد امروز جهان را نولیبرالیستی می‌نامند که از وجوه مشخص آن حاکمیت سرمایه مالی و پولی بر بخش صنعتی است.

جدا از این تاریخچه، نرخ یک سیگنال مهم را به بازیگران اقتصادی می‌دهد که براساس چه کالاها یا خدماتی باید تولید شود، از سوی چه کسانی و با چه قیمتی باید به مصرف برسند. افزایش نرخ یک کالا یا خدمت می‌تواند از یک طرف به برخی تولیدکنندگان این پیام را بدهد که انگیزه تولید را برای آنها ایجاد می‌کند و در طرف مقابل نیز برخی از مصرف‌کنندگان را به صرف‌نظر کردن از خرید سوق می‌دهد. از این رو، در یک شرایط باثبات اقتصادی چنین انتظار می‌رود که افزایش نرخ، خود زمینه‌های کاهش نرخ تورم را به همراه بیاورد چراکه عرضه را افزایش و تقاضا را کاهش خواهد داد.

در شرایطی هم که نرخ یک کالا به شکل ناگهانی کاهش می‌یابد از آنجا که تولید صرفه اقتصادی پیشین خود را ندارد برخی از تولید صرف‌نظر می‌کنند که این به کاهش عرضه می‌انجامد. در مقابل تقاضا هم برای کالایی که ارزان می‌شود افزایش می‌یابد که این مهم نیز به معنای افزایش تقاضا خواهد بود و در نتیجه دوباره قیمت‌ها می‌توانند به تعادل برسند.

چرا دولت‌ها قیمت‌گذاری می‌کنند؟

دولت‌ها برای مقابله با گرانفروشی و حفظ قدرت اخیر اقشار گاهی در قیمت‌گذاری مداخله مستقیم می‌کنند. البته این سیاست شاید زمانی که سوداگران بر اقتصاد چنگ زدند موثر باشد و نرخ تورم را کاهش دهد اما در برخی موارد هم جوابگو نخواهد بود. برای مثال، در شرایطی چون امروز ایران کنترل تورم از طریق کنترل نرخ چندان امکان‌پذیر نیست. در ایران گرچه سوداگران هم در اقتصاد نقشی پررنگ دارند اما دلیل اصلی تورم چند سال اخیر نه‌صرفا افزایش سوداگری، بلکه کسری بودجه بوده است. دولت به دلیل تحریم‌ها با بحرانی بزرگ در منابع خود مواجه شد و به همین دلیل به کسری بودجه‌های بزرگی دچار شد.

براساس گفته‌های رئیس کل بانک مرکزی، نهاد اصلی سیاست‌گذار پولی کشور هم در مقابل فشارهای دولت چاره‌ای نداشت جز اینکه به استقراض و خلق پول بدون پشتوانه تن دهد. به این ترتیب، در حالی دولت می‌توانست بودجه خود را تراز کند که به افزایش چشمگیر تورم منجر شد. با این همه نباید تصور کرد که قیمت‌گذاری مشکل اصلی اقتصاد ایران است یا اینکه اگر قیمت‌گذاری نبود اکنون وضعیت بازارهای کشور دگرگون بود. بخش مسکن از جمله بخش‌هایی است که دولت‌ها کمترین نقش را در تولید، عرضه و قیمت‌گذاری آن دارند اما قیمت‌ها در این بخش هم به شکل تصاعدی و فزاینده افزایش می‌یابند. درواقع وضعیت خاص اقتصاد سیاسی مشکلات پیچیده و در هم تنیده ایجاد کرده که رفع هر کدام از آنها برای بلندمدت نیاز به اصلاحات ساختاری وسیع دارد.

لیبرال‌ها با قیمت‌گذاری مخالف هستند چراکه معتقدند نمی‌توان حجم انبوهی از کالاها و خدمات موجود در بازار را قیمت‌گذاری کرد و دولت‌ها باید صرفا سیاست‌های پولی و مالی خود را تنظیم و از ورود به بازار خودداری کنند. همچنین آنها فکر می‌کنند قیمت‌گذاری سبب می‌شود «دست نامرئی» بازار بی‌اثر شود. از نظر آنها بازار به خودی خود و به شکل خودکار می‌تواند قیمت‌گذاری را به بهترین نحو انجام دهد و دخالت دولت‌ها در این روند سبب می‌شود این مکانیسم بی‌اثر شود. طرفداران نظریه بازار آزاد از جمله بازار ارز کشور را مثال می‌زنند. در شرایط ثبات دولت ایران بخشی از ارز حاصل از صادرات نفت خود را برای کنترل بازار ارز به این بازار سرازیر می‌کند. این امر سبب می‌شود قیمت‌ها به طور مصنوعی پایین بمانند و چون یک فنر فشرده‌شده بماند تا زمانی که قدرت نگه‌داشتن آن از بین برود آن‌گاه جهش‌های قیمتی رخ می‌دهد. با این حال، حتی اگر دولت ایران بازار ارز را هم کنترل نمی‌کرد و تحریم‌ها پیش نمی‌آمد هیچ‌گاه نرخ ارز تا مرز ۳۲ هزار تومان بالا نمی‌رفت. بنابراین، عامل اصلی افزایش چشمگیر و جهش‌وار نرخ ارز در بازار ایران نه ناشی از سیاست‌های دستوری دولت بلکه ناشی از تحریم‌ها و تضعیف ارزش پول ملی بود وگرنه دست‌کم در بخش مسکن دلیلی برای افزایش نرخ به شکل مستقیم وجود نداشت و دولت‌ها هم مدت‌ها است در این بخش، به جز پروژه مسکن مهر، سیاست مداخله‌گرانه‌ای نداشتند اما همان‌طور که در ۳ سال اخیر نرخ ارز تا ۸ برابر افزایش پیدا کرد نرخ مسکن نیز بیش از ۶ برابر رشد کرد.

نمونه‌ای از شکست سیاست‌های مداخله‌گرانه

از سال ۱۳۹۷ که تحریم‌ها دوباره علیه ایران وضع شد، دولت در راستای مقابله با افزایش نرخ کالاهای اساسی و تضعیف بیش از پیش معیشت خانوار سیاستی را به اجرا گذاشت که برمبنای آن برای واردات کالاهای اساسی در کشور دلار ۴۲۰۰ تومانی به واردکنندگان پرداخت می‌شد.

این در حالی بود که در همان سال ۹۷ نرخ هر دلار امریکا به بیش از ۱۵ هزار تومان هم رسید. این روند در سال ۹۸ و ۹۹ هم ادامه داشت. حال آنکه در همین مدت نرخ هر دلار امریکا تا مرز ۳۲ هزار تومان هم افزایش پیدا کرد.

انتظار دولتمردان این بود که با اجرای این سیاست از افزایش نرخ کالاهای اساسی جلوگیری شود و خانوارها بتوانند به‌راحتی نیازهای خود را تامین کنند اما در عمل چنین رخ نداد. در برخی از ماه‌ها نرخ کالاهای اساسی با شتابی بیشتر از تورم افزایش پیدا کرد.

آخرین گزارش مربوط به خرده‌فروشی در بازار نشان می‌دهد از ۵۳ قلم کالای خوراکی ۳۹ قلم آنها تورمی بیش از تورم نقطه‌ای کل کشور را داشتند. به این ترتیب، بیش از سه‌چهارم کالاهای خوراکی تورمی بیش از نرخ تورم ۴۸.۷ درصدی کل کشور را تجربه کردند. این در حالی است که نرخ تورم برای خیار ۱۶۶ درصد، برنج خارجی ۱۵۰ درصد و روغن نباتی ۱۴۶.۶ درصد بوده است.

در عمل اما نتایج دیگری به دست آمد. درحالی‌که میانگین تورم نقطه‌ای کل اندکی بیش از ۴۸ درصد است، میانگین نرخ تورم خوراکی‌ها براساس گزارش خرده‌فروشی مرکز آمار به بیش از ۷۵ درصد رسیده است. از این رو، تورم در بخش خوراکی‌ها و کالاهای اساسی به شکل چشمگیری بیش از تورم کل است.

این در حالی است که در همین مدت سالانه حدود ۱۵ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی و دارو درنظر گرفته شده بود. درواقع منابع بزرگ کشور در حالی صرف واردات کالاهای اساسی شد که نه‌تنها نتوانست در مقابل روند تورمی مقاومت کند بلکه حتی در قیاس با تورم کل هم شرایط بهتری را پیدا کنند.

البته همه ماجرا صرفا بی‌اثری این سیاست نیست. اگر این سیاست به‌درستی اجرا می‌شد و هنگام اجرای آن فساد رخ نمی‌داد طبیعی بود که نرخ کالاهای اساسی چنین بدون ترمز افزایش پیدا نمی‌کردند. به این ترتیب، نبود نهادهای نظارتی که بتوانند هنگام اجرای یک سیاست، اجرای درست و بدون فساد آن را کنترل کنند از جمله دلایل هدر رفتن منابع هنگفت ارزی کشور بود.

باید توجه داشت در مذاکرات فعلی ایران تمام تلاش خود را کرده که بتواند مبلغی حدود ۵۰ میلیارد دلار، دارایی‌های کشور را که در دیگر بانک‌ها بلوکه شدند را به کشور بازگرداند. این رقم معادل هزینه‌ای است که در ۳سال گذشته برای ارز ترجیحی هزینه شد اما در عمل نتیجه‌ای در پی نداشت و صرفا به هدر رفتن منابع کشور منجر شد.

خوراکی‌ها پیشتاز تورم

پیش از انتشار گزارش خرده‌فروشی اسفند ۹۹ مرکز آمار، این مرجع رسمی اعلام آمار در کشور نرخ تورم تا اسفند ۹۹ را منتشر کرد.

در این گزارش هم می‌توان دید چگونه نرخ تورم در خوراکی‌ها و کالاهایی که جزو کالاهای اساسی شمرده می‌شوند از دیگر کالاها پیش افتاده است.

بنابر این گزارش، نرخ تورم خوراکی‌ها تا پایان اسفند ۹۹ پس از هزینه تعمیر لوازم منزل بیشترین تورم را در میان دیگر گروه‌های هزینه‌ای خانوار داشته است.

این مهم در حالی رخ می‌دهد که نرخ تورم نقطه‌ای خوراکی‌ها ۲۰ درصد بیش از نرخ تورم کل بوده است.

همچنین در میان تمام زیرگروه‌ها، بخش روغن و چربی‌ها با تورم ۱۰۵ درصدی بیشترین تورم کشور را از آن خود کرد.

این مهم در حالی است که پس از آن هم میوه و خشکبار قرار دارند. به این ترتیب خوراکی‌ها پیشران تورمی در کشور بوده‌اند.

همان‌طور که در نمودار هم مشاهده می‌شود

نمودارها: صمت

خوراکی‌ها با شدتی بیشتر از هر بخش دیگر به سمت روند فزاینده قیمتی حرکت می‌کنند.

این وضعیت را در بازارهای دیگر چون ارز و خودرو هم می‌توان دید که در گزارش‌های دیگر امروز روزنامه به آنها نیز اشاره شده است.

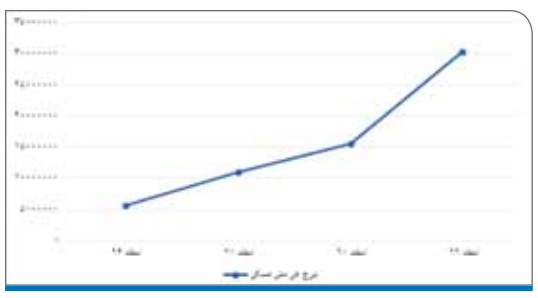
با این حال، تورم صرفا از طریق خوراکی‌ها به روند فزاینده خود ادامه نداده و درواقع این سیاست‌گذاری قیمتی نبوده که سبب شده دولت‌ها نتوانند قیمت‌ها را کنترل کنند زیرا در بخش‌های دیگر نیز این وضعیت به شکلی حاکم است.

مسکن بدون دخالت دولت ۱۰۰ درصد گران شد

بخش مسکن یکی از بخش‌های ویژه در اقتصاد ایران است. در این بخش همواره تولیدکننده، عرضه‌کننده و مصرف‌کننده آن بخش خصوصی و مردم بوده‌اند. دولت کمتر در قیمت‌گذاری در این بخش همکاری کرده است. با این حال، وضع بخش مسکن به هیچ وجه بهتر از بخش‌های دیگر اقتصاد نیست. در این بخش نیز نرخ تورم به شکلی فزاینده رو به افزایش رفته است. جالب اینکه مسکن کالایی غیرقابل تجارت است یعنی نمی‌توان آن را از دیگر کشورها وارد کرد. همچنین تقریبا همه مصالح مصرفی در صنعت ساختمان‌سازی ایران از تولید داخل تامین می‌شود. نیروی کار متخصص و غیرحرفه‌ای آن نیز در داخل وجود دارند تا به این ترتیب بخش مسکن یک بخش کاملا بومی و متکی به داخل در کشور محسوب می‌شود.

با این وجود اعمال تحریم‌ها علیه اقتصاد ایران این بخش را هم بی‌نصیب نگذاشت. در اسفند ۹۶ میانگین هر مترمربع واحد مسکونی در تهران ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان بود اما آخرین گزارش‌ها نشان می‌دهد در پایان اسفند ۹۹ نرخ میانگین هر مترمربع واحد مسکونی در پایتخت به بیش از ۳۰ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان هم رسیده است. از این رو، خانه‌ای ۵۰ متری که در اسفند ۹۶ می‌شد آن را به نرخ ۲۸۰ میلیون تومان خرید پس از ۳ سال یک میلیارد و ۵۱۰ میلیون تومان قیمت‌گذاری می‌شود. این در حالی است که در این مدت دستمزدها درنهایت ۲ و نیم برابر شده است. بنابر آمارها دوبار در ۴ سال گذشته نرخ تورم مسکن حدود ۱۰۰ درصد افزایش یافت. در حد فاصل اسفند ۹۷ به اسفند ۹۶ و یک‌بار نیز در میان اسفند ۹۸ تا اسفند ۹۹ نرخ مسکن با تورمی حدود ۱۰۰ درصد مواجه شد و یک ساله ۲ برابر شد.

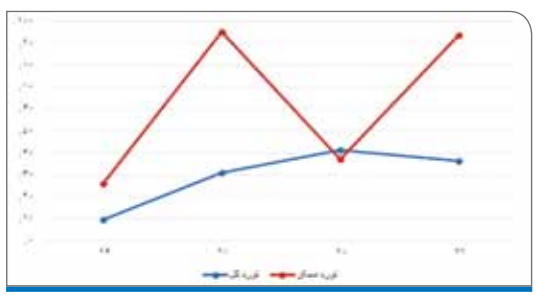
بررسی‌های دیگر هم نشان می‌دهد افزایش نرخ مسکن در سال‌های گذشته همواره بیش از نرخ تورم اعلامی از سوی مراجع رسمی بوده است.

باید به این نکته توجه داشت که مسکن حدود ۳۵ درصد هزینه خانوار را شامل می‌شود و مسکن و خوراکی‌ها با یکدیگر بیش از ۶۰ درصد بودجه یک خانواده در ماه را از آن خود می‌کنند. بنابراین هر تحرک و جهش تورمی مستقیم معیشت خانوار را دستخوش تغییرات اساسی می‌کند. درنتیجه اگر دولت‌ها بتوانند نرخ مسکن و خوراکی‌ها را به ثبات برسانند مسائل اصلی معیشتی مردم را برطرف کرده‌اند.

از مجموع سال‌های ۹۶ تا ۹۹ تنها در سال ۹۸ نرخ تورم مسکن کمتر از نرخ تورم کل در کشور بوده است. به عبارت دیگر، حتی در سال ۹۶ که تحریم‌های امریکا با این شدت علیه اقتصاد کشور اعمال نشده بود نیز نرخ تورم بخش مسکن اندکی کمتر از ۳۰ درصد بود حال آنکه در همان زمان تورم کل در کشور تک‌رقمی بود؛ یعنی در یکی از بهترین سال‌های تورمی در کشور، سال ۹۶ که برای دومین سال پی‌درپی هم تورم تک‌رقمی بود، نرخ تورم مسکن حدود ۳ برابر بیش از نرخ کالاهای دیگر رشد کرد.

البته این مشکل از گذشته مسبوق به سابقه بوده است. عباس شاکری، استاد دانشگاه علامه طباطبایی، پیش‌تر در تحلیلی مدعی شده بود از سال ۷۰ تا ۹۲ نرخ مسکن در حالی حدود ۱۰۸ برابر شده که نرخ عمومی کالاها ۲۵ برابر شده بود؛ یعنی سرعت رشد نرخ مسکن تا ۴ برابر بیشتر از عموم کالاها بوده است. این را برخی از پژوهشگران به ساختار رانتی و فعالیت‌های گسترده سوداگرانه در این بخش مرتبط می‌دانند.

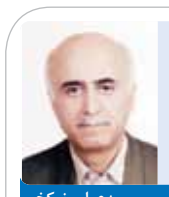
آمارهای فعلی هم نشان می‌دهد درحالی‌که میانگین تورم کل برای سال‌های ۹۶، ۹۷، ۹۸ و ۹۹ به ۲۹.۶ درصد می‌رسد تورم بخش مسکن در همین مدت ۶۳ درصد بوده است. به این ترتیب، در بخشی که دولت کمترین مداخله قیمتی را هم داشته جهش‌های چشمگیری در سال‌های گذشته رخ داده است. این امر بیش از هر چیز مشکلات متعدد ساختاری را در اقتصاد ایران نشان می‌دهد که به مراتب فراتر از قیمت‌گذاری دستوری یا سیاست‌های حمایتی اشتباه است. گرچه این سیاست‌ها با توجه به تاثیر چشمگیری که در هدر رفتن منابع دارند هم به تعمیق بحران کمک بزرگی می‌کنند.

سخن پایانی

در شرایط فعلی که معیشت مردم از تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی آسیب فراوانی دیده بسیار دشوار است که بر رها کردن قیمت‌گذاری تاکید کرد. این سیاست می‌تواند به کاهش قدرت خرید منجر شود اما نمی‌توان از هدررفت بالای منابع و اثرات کمرنگ سیاست‌های حمایتی هم سخن نگفت. نهادهای نظارتی و بازرسی کشور باید از چنان توانایی برخوردار باشند که اجازه ندهند در مقابل سیاست‌های اجرایی، سنگی چون فساد قرار بگیرد و در عمل هم منابع کشور از دست بروند و هم دستاورد خاصی وجود نداشته باشد. جمهوری اسلامی تحریم‌ها را چون جنگ اقتصادی می‌داند و در شرایط جنگی همواره سیاست‌های توزیعی نقش پررنگی دارند زیرا دولت‌ها با کمبود منابع مواجه می‌شوند و برای اینکه به همه منابع کافی اختصاص یابد سیاست‌هایی چون توزیع کوپن مطرح می‌شود. اما در «جنگ اقتصادی» اخیر سیاست‌های حمایتی از اقشار ضعیف به‌شدت کم‌تاثیر بودند. به همین دلیل در این مدت فاصله طبقاتی به شکل چشمگیری افزایش پیدا کرد. پیش‌تر در زمان جنگ ۸ ساله با عراق، دولت با وجود مشغله‌های فراوان توانسته بود تا حدود زیادی در کنترل اقتصاد موفق عمل کند. این موفقیت تا آنجا بود که میانگین نرخ تورم در دهه ۶۰ از دهه‌های ۷۰ و ۹۰ به مراتب کمتر بود. حتی نرخ ارز در بازار آزاد هم از سال ۶۰ تا سال ۶۷ حدود ۴ برابر افزایش پیدا کرد و از ۲۷ تومان به ۹۶ تومان رسید. پس از جنگ اما وضعیت دگرگون شد. در سال‌های پس از جنگ به طور میانگین در هر ۸ سال نرخ دلار ۷ برابر شد اما در زمان جنگ دلار ۴ برابر شد. پس شرایط جنگی گرچه دولت و حاکمیت را دچار مضیقه فراوان می‌کند اما به هر حال تجربه جنگ ۸ ساله نشان می‌دهد در این شرایط هم اگر انضباط مالی و پولی حاکم باشد می‌توان از بزرگ شدن مشکلات و انبوه‌تر شدن بحران‌ها جلوگیری کرد.

یادداشت

روش‌های سنتی فروش دیگر پاسخگو نیست

سیدعباس نیکخو
فعال صنعت خودرو

این روزها روش‌های سنتی پاسخگو نیست و بازارهای جهانی به سوی شیوه‌های نوین معاملات پیش رفته‌اند. حجم معاملات از یک منطقه جغرافیایی عبور کرده و درحال‌حاضر با تحول در شیوه‌های فروش، بازارها گسترش زیادی یافته‌اند. فروشگاه‌های مجازی یکی از این روش‌ها بوده و می‌توانند مکمل بازارهای فعلی باشند. تولیدکنندگان و بنکداران داخلی هم باید به این سو حرکت کرده و در روش‌های سنتی فروش تغییراتی اعمال کنند. اگر فروشندگان سنتی که در بازار فعالیت دارند حدود منطقی نرخ محصولات را به مصرف‌کننده رعایت کنند، دلیلی ندارد فکر کنیم گسترش فروشگاه‌های اینترنتی بازار سنتی را کوچک یا از بین می‌برد. اما به‌طور قطع اگر کانال‌هایی مانند سایت‌های اینترنتی برای اعلام قیمت‌های واقعی به مصرف‌کنندگان نهایی وجود داشته باشند می‌تواند کمک کند حقوق مصرف‌کننده به‌طور متعارف حفظ شود. چنین مجرایی برای کنترل و نظارت بر عملکرد درست فروشگاه‌های مجازی ضروری است.

در بحث خودرو، قیمت‌ها در سایت‌های گوناگون اعلام می‌شود اما این موضوع مشکلاتی را به همراه داشت و دلال‌ها به مدیریت قیمتی بازار می‌پرداختند. از این‌رو برای مدتی با شکایت فعالان بازار خودرو و نمایشگاه‌داران قیمت‌ها از سایت‌ها حذف شد. اگر در بازار سنتی هم فضای مناسب برای خریداران و فروشندگان واقعی به وجود نیاوریم و دلال‌ها بتوانند بازار را در دست خود بگیرند طبیعی است آن بازار هم از حالت شفاف و منطقی خارج می‌شود.

اگر در فضای اینترنتی هم عرضه‌کنندگان واقعی خود تولیدکنندگان باشد که به‌طور مستقیم فرصت‌هایی را ایجاد کند که خریداران واقعی به آنها دسترسی داشته باشند، دلیلی ندارد سوداگران براساس منافع خودشان بتواند قیمت‌ها را غیرمتعارف بالا ببرد یا به مدیریت قیمتی بپردازند. اما هنگامی که عرضه‌کننده واقعی میدان را خالی می‌گذارد، دلال‌ها به‌راحتی از فضای خالی پیش آمده به نفع خود بهره‌برداری و نرخ کالاها را مدیریت می‌کنند.

در واقع تولیدکننده باید از این فرصت نوین برای عرضه محصول استفاده کند، نه اینکه این فضا را خالی بگذارد و سوداگران بتوانند جای آنها را پر کنند و باید نرخ واقعی از سوی تولیدکنندگان به‌طور شفاف اعلام شود. بدتر اینکه گاهی ممکن است این اتهام به تولیدکنندگان مطرح شود که آنها نه‌تنها سعی نمی‌کنند این بازار مجازی را مدیریت کنند، بلکه همکاری می‌کنند همان گروه دلال‌ها به مدیریت بازار پرداخته و بخشی از سود نصیب تولیدکننده شود. در این فضا به‌شدت مصرف‌کنندگان آسیب می‌بینند و ضرر می‌کنند. فراموش نکنیم جهان همیشه در حال تدوین و تمرین شیوه‌های نوین برای اداره امور است. دیر یا زود همه افراد دخیل در موضوع باید با آن همراه شوند. فروشگاه‌های بزرگ مجازی از حجم ترافیک و آلودگی هوا و صوتی می‌کاهد از این‌رو مورد تشویق است. بنابراین سایت‌های اینترنتی فروش شیوه‌هایی مناسب برای خریدوفروش است، به‌شرط آنکه اصالت این فروشگاه‌ها و محصولاتی که عرضه می‌کنند احراز هویت و تایید شود. طبیعی است در فروشگاه‌های بسیار بزرگ در حوزه کالاهایی مانند قطعات خودرو سایت‌ها باید به نحوی نظارت و کنترل دولتی شوند تا از سوءاستفاده‌های احتمالی در این بازار نوین و در شرایط پر نوسان اقتصادی فعلی ما جلوگیری شود. معتقدم ایجاد یک فضای مناسب برای کسب‌وکار وظیفه حاکمیتی و بر عهده دولت است. اگر این فضای مناسب کسب‌وکار وجود نداشته باشد به‌طور قطع از خلأهایی که احتمالا به وجود می‌آید سوءاستفاده‌کنندگان می‌توانند بهره‌برداری کنند. اگر فضای کسب‌وکار سالم و شفاف شود، انگیزه می‌دهد که تولیدکنندگان بتوانند از این فضاهای جدید و مبتنی بر فناوری‌های روز بهره‌برداری کنند. در نهایت هر ابزاری که بتواند آگاهی بیشتری به مشتریان محصولات و خدمات بدهد می‌تواند در متعادل نگه‌داشتن بازار و حفظ فضای رقابتی کمک کند. کسب‌وکارهای سنتی باید به فکر ابزارهای نوین فروش باشند در این موضوع شکی وجود ندارد، وگرنه بازارشان هر روز کوچک و کوچک‌تر می‌شود.

ضرورت حذف گاز LPG از سبد سوخت

سازمان برنامه و بودجه کشور درباره ابهام‌ها و پرسش‌های ایجادشده درباره نقش و جایگاه سوخت مایع در سبد سوخت خودروها، دلایل اقتصادی را مهم‌ترین عامل در جایگزینی این سوخت با CNG عنوان کرد. به‌گزارش ایرنا از سازمان برنامه و بودجه کشور، این سازمان به‌دنبال انتشار گزارشی در رسانه‌ها با عنوان «تناقض آشکار در متن قانون بودجه با یک سند بالادستی/ گاز مایع به سبد سوخت خودروها بیاید یا نیاید؟» در گزارشی اعلام‌کرد: در لایحه ارسالی بودجه دولت به مجلس، هیچ‌گونه پیشنهادی درباره ساخت جایگاه‌ها و زیرساخت‌های استفاده قانونمند از سوخت گاز مایع یا LPG لحاظ نشده بود. به‌دلیل وجود منابع سرشار گاز طبیعی در کشور و با توجه به سرمایه‌گذاری‌های دست‌کم ۵ میلیارد دلاری در ۲ دهه گذشته در صنعت CNG در بخش جایگاه‌ها و خودروها و نرخ تمام شده و پایین این سوخت برای رانندگان در مقایسه با سایر سوخت‌ها (از جمله LPG)، سوخت CNG از جانب حاکمیت و دولت همواره مورد حمایت بوده است.

در پایان این گزارش آمده است: با در نظر گرفتن ملاحظات اقتصادی یادشده و با لحاظ مزیت‌های فنی و ایمنی، موضوع استفاده از سوخت LPG در شورای‌عالی انرژی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با اجماع کارشناسان و اهل فن تصمیم بر آن شد تا این سوخت از سبد سوخت حمل‌ونقل کشور حذف و سهم سوخت CNG در سبد افزایش یابد و در افق ۲۰ ساله از ۱۵.۲۵ درصد در سال ۱۳۹۸ به ۲۲.۷۸ درصد در سال ۱۴۲۰ برسد.

اماواگرهای قیمت‌گذاری دستوری در صنعت خودرو ادامه دارد

زیان انباشت به‌دنبال توقف پروژه‌های توسعه‌ای

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

کالاهایی با بازار خاص به‌طور معمول از سوی نهادی غیراز تولیدکننده مشمول قیمت‌گذاری می‌شوند که در ایران این نهاد با نام شورای ملی رقابت شناخته می‌شود. در این راستا، برخی تولیدکنندگان معتقدند این قیمت‌گذاری دستوری بوده و هزینه‌کردهای معمول آنها را پوشش نمی‌دهد و ناگزیر با زیان در حال فعالیت هستند.

صنعت خودرو یکی از صنایعی است که به‌دلیل اینکه عنوان می‌شود بخش اعظمی از بازار در اختیار دو خودروساز بزرگ کشور است باید برای جلوگیری از رانت و اجحاف نشدن حق مصرف‌کننده، نرخ خودروهای پرتیراژ و پرتقاضا از سوی شورای رقابت یا سامان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تعیین شود. این امر از ابتدای دهه ۹۰ اعمال شد که گلایه‌های بسیاری را به‌همراه داشت.

عکس: صمت

قیمت‌گذاری و مشکلات صنعت خودرو

دبیر انجمن خودروسازان کشور با بیان اینکه اعمال قیمت‌گذاری‌های دستوری سبب شده خودروسازان با زیان انباشته فعالیت داشته باشند، معتقد است تولیدات خودروسازان همواره با زیان به‌فروش می‌رسد و همین امر مانعی در مسیر رشد، توسعه و ارتقای کیفی صنعت خودرو شده است. به‌طوری که در ۹ ماه نخست سال ۹۹، ۱۷ هزار میلیارد تومان زیان برای شرکت‌های خودروسازی به ثبت رسید؛ از این‌رو اجبار کردن یک صنعت به‌فروش با زیان، آن را به سرمنزل مقصود نخواهد رساند.

فعالان این صنعت معتقدند باید خودرو مانند دهه ۷۰ و ۸۰ در حاشیه بازار به‌فروش برسد. به‌این ترتیب، سود بازار خودرو به جیب دلالان و سوداگران نخواهد رفت. سعید مدنی، یکی از کارشناسان صنعت خودرو درباره قیمت‌گذاری خودرو و اینکه چقدر به تولید آسیب می‌زند به صمت گفت: قیمت‌گذاری خودرو از سوی شورای رقابت یا هر نهاد و سازمان دیگری، نخستین و بزرگ‌ترین معضل خودروسازی کشور به‌شمار می‌رود. متاسفانه هر چند ماه یک بار عنوان می‌شود نرخ تغییر می‌کند و این تغییر هم خودش چند ماه طول می‌کشد.

وی افزود: این زمانبر بودن تغییر قیمت‌ها ممکن است در همان بازه زمانی سبب شود دوباره نرخ نهاده‌های تولید افزایش پیدا کند. در این‌باره کسی پاسخگو نیست که در این فاصله که قول تغییر قیمت‌ها داده می‌شود اما تا انجام شدن آن زمان طولانی می‌شود و دوباره نرخ مواد اولیه تغییر می‌کند مسئول زیان ایجادشده چه کسی یا چه نهادی است.

او ادامه داد: قیمت‌گذاری دستوری همیشه دارای اماواگرهایی است، زیرا در هیچ کشوری خودرو مشمول قیمت‌گذاری نمی‌شود، زیرا خودرو به‌عنوان کالا استراتژیک و حیاتی به‌شمار نمی‌رود. کشورهای دیگر روی مواد خوراکی یا دارویی یا حتی مواد اولیه برخی صنایع قیمت‌گذاری دارند اما این قیمت‌گذاری راه و روش خاص خودش را دارد.

مدنی تصریح کرد: براساس قانون، هرگونه قیمت‌گذاری که روی محصولات مختلف اعمال شود مابه‌التفاوت نرخ تمام شده باضافه سود معقول منهای فروش، باید از سوی قیمت‌گذار که ممکن است دولت باشد یا هر سازمان دیگری، پرداخت شود تا بنگاه بتواند روی روال عادی فعالیت داشته باشد.

این کارشناس خودرو عنوان کرد: قیمت‌گذاری اگر معقول و منطقی باشد و خودروسازان از گرفتاری کمبود نقدینگی جدا کند مشکلات حاد این صنعت رفع می‌شود.

مدنی با بیان اینکه درحال‌حاضر چند ماه است قول تغییر نرخ داده شده اما تغییر انجام نشده، گفت: با وجود قول تغییر نرخ از سوی شورای رقابت، موضوع در حال بررسی است؛ یعنی از زمان اعلام تغییر نرخ خودرو تا اجرای آن خودش چند ماه زمان می‌برد که در این مدت دوباره نرخ مواد اولیه تغییر می‌کند. به‌این ترتیب، مشکلات زنجیره‌وار ادامه پیدا می‌کنند.

۳ راه‌حل پیشنهادی

این کارشناس حوزه خودرو در ادامه به راهکار پیشنهادی خود اشاره کرد و گفت: برای برون‌رفت از این وضعیت ۳ راه وجود دارد که روشن و مشخص هستند. نخست اینکه نرخ تمام‌شده خودرو از سوی یک سازمانی ناظر چه شورای رقابت باشد و چه سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان محاسبه شده و باضافه سود معقول تعیین شود. این حاشیه سود بخشی برای بدهی‌های معوق هزینه می‌شود و بخشی از آن برای توسعه صرف می‌شود و افزایش تولید در ادامه خواهیم داشت. برای تضمین این امر می‌توان از خودروساز برنامه خواست.

مدنی با بیان اینکه این سود معقول به‌اضافه هزینه تمام شده خودرو باید دست‌کم بین ۵ تا ۱۰ درصد بالاتر از سود بانکی باشد، گفت: فراموش نکنیم هزینه‌های نانوشته‌ای هم در هر بنگاه اقتصادی مانند خودروسازی وجود دارد.

او در ادامه سخنان خود به راهکار دوم اشاره کرد و گفت: اگر هم نرخ خودرو از سوی نهادهایی مانند شورای رقابت تعیین می‌شود باید رقم واقعی محاسبه شده و مابه‌التفاوت فروش منهای نرخ تمام شده باضافه سود به صورت یارانه به بنگاه اقتصادی و خودروساز پرداخت شود زیرا آنها بدون سود و نرخ تمام‌شده نمی‌توانند برای همیشه به فعالیت خود ادامه دهند، زیرا زیان انباشته آنها روزبه‌روز افزایش یافته و مشکلات حادتر از گذشته می‌شود.

این کارشناس افزود: یکی از خوش‌شانسی‌های خودروسازان تغییر نرخ دلار بود که توانستند دارایی‌های خود را ارزیابی مجدد کرده و شاخص‌های مالی خود را درست کنند و در ادامه بتوانند وام گرفته و تسهیلات دریافت کنند. درحالی‌که باید همان وام به صورت یارانه به مصرف‌کننده پرداخت شود تا بار مالی خودروساز سنگین‌تر نشود.

مدنی یادآور شد: این روند فعلی یک سیکل بسته و بی‌هدفی است که با توجه به سودهای بانکی زیان‌های انباشته سال به سال بیشتر و بیشتر می‌شود. در نتیجه نرخ تمام‌شده بالاتر می‌رود اما دستوری اجازه افزایش نرخ داده نمی‌شود.

این کارشناس حوزه خودرو در ادامه به راهکار سوم اشاره کرد و عنوان کرد: روش سوم فروش در حاشیه بازار است. بزرگ‌ترین حسن آن در درازمدت و نه در میان‌مدت تثبیت نرخ در بازار است و حتی منجربه کاهش قیمت‌ها نیز می‌شود. اگر خودروساز به یک حاشیه سود معقول دست یابد، می‌تواند آن سود را براساس برنامه‌ای که دولت از خودروساز می‌گیرد صرف توسعه و افزایش کیفیت کند. به‌گفته مدنی بازار خود تنظیم‌کننده است و می‌تواند کنترل روی نرخ محصولات داشته باشد.

او گفت: روش‌هایی مانند قیمت‌گذاری و گذاشتن شرایط سخت برای خرید خودرو مانند هر خانواده یک خودرو یا هر خانواده‌ای که خورو ندارد می‌تواند در ثبت‌نام خودرو شرکت کند و... پاسخگو نیست. این روش‌ها در جهان جواب نداده و در ایران هم جواب نمی‌دهند.

مدیرعامل پیشین سایپا اضافه کرد: مردم به قدری برای حفظ ارزش پول خود مسلط به مسائل شده‌اند که راهکارها را در هر شرایطی پیدا می‌کنند. اما وقتی نرخ خودرو در حاشیه بازار تعیین شود دلالان از بازار حذف می‌شوند و هر فردی نیاز به خرید خودرو داشته باشد با خیال راحت به این معنی که تفاوتی بین نرخ کارخانه و بازار وجود ندارد فقط برای مصرف، آن را خریداری می‌کند.

توجه به سود آنی و آتی بازار

مدنی در ادامه درباره تفاوت خودرو با سایر محصولات گفت: خودرو کالایی است که هم سود آنی دارد و هم‌سود آتی. وقتی نام شما در قرعه‌کشی در می‌آید و خودرو را مثلا ۸۰ میلیون تومان می‌خرید، می‌توانید همان خودرو را در بازار ۲۸۰ میلیون تومان به‌فروش برسانید؛ یعنی سود آنی دارد که رقم بالایی هم است. این امر انگیزه ایجاد می‌کند تا افراد به‌هر ترتیبی در این راستا سرمایه‌گذاری کنند. اگر این سود آنی از بین برود پس از مدتی نرخ خودرو نه آن ۸۰ میلیون تومان خواهد بود، نه ۲۸۰ میلیون تومان. بین ۲۰۰ تا ۲۱۰ میلیون تومان تثبیت می‌شود. در ادامه با توجه به سودی که خودروساز دارد، دولت می‌تواند خودروساز را موظف کند طبق قانون برنامه توسعه ارائه دهد؛ به‌عنوان مثال تا دو سال آینده افزایش تولید خواهد داشت یا تا ۳ آینده از محصول جدیدش رونمایی می‌کند.

او یادآور شد: این موارد مکانیسم‌هایی است که حدود یک سده در جهان سابقه اجرا دارد، درحالی‌که ما هنوز در نظام قیمت‌گذاری، کنترل و جدا کردن مصرف‌کننده واقعی از مصرف‌کننده غیرواقعی چانه‌زنی می‌کنیم. این است که تمام راه‌ها در چند سال گذشته تقریبا با شکست روبه‌رو بوده و خودروساز هم با زیان انباشته سنگین مواجه شده است.

او گفت: در چند سال اخیر زیان به سهامداران خودروساز تحمیل شده و معتقدم بهترین راه فروش خودرو در حاشیه بازار است. این امر در سال ۹۱ انجام و تجربه شد و اثرات خوبی هم داشت اما ادامه نیافت. از این‌رو خودروسازان دچار مشکلات این‌چنینی شدند؛ بنابراین نظام قیمت‌گذاری جواب نمی‌دهد و در گلایه به این روش عنوان می‌شود خودروساز بهره‌وری خود را افزایش دهد.

مدنی در توضیح این موضوع با اشاره به مشکلات موجود، گفت: اگر تمام کارمندان و کارگران خودروسازی‌ها به شکل رایگان فعالیت داشته باشند نهایت ۱۵ درصد نرخ خودرو کاهش پیدا می‌کند. اما وقتی دلار ۶ هزار تومان در مدت دو سال حدود ۲۵ هزار تومان می‌شود و هر خودرو هم بین ۲ تا ۲۵۰۰ دلار ارزبری دارد و نهاده‌های تولید هم به همان نسبت بالا می‌رود با ۳۰۰ درصد افزایش روبه‌رو می‌شویم. حال این ۱۵ درصد چگونه می‌تواند ۳۰۰ درصد افزایش را پوشش دهد.

مدنی در پایان یادآور شد: به‌هر حال نظام قیمت‌گذاری به‌ویژه وقتی در دست شورای رقابت باشد خودروساز بیشتر دچار چالش است. بنابراین برای اینکه مشکل حل شود باید یکی از ۳ راهکار پیشنهادی در بازار خودرو پیاده شود.

> سعید مدنی: سود معقول به‌اضافه هزینه تمام‌شده خودرو باید دست‌کم بین ۵ تا ۱۰ درصد بالاتر از سود بانکی باشد

> مهدی خلیلی: وقتی نرخ نهاده‌های تولید متاثر از نرخ ارز افزایش می‌یابد اما نهادهایی مانند شورای رقابت مبادرت به سرکوب قیمت‌ها با روش‌های خود می‌کنند، وضعیت فعلی صنعت خودرو رقم می‌خورد

تولید منهای ارتقای کیفی

مهدی خلیلی از فعالان صنعت قطعه درباره قیمت‌گذاری و تاثیر آن در قطعه‌سازی به صمت گفت: هر محصولی یک نرخ تمام‌شده دارد که این نرخ متاثر از نهاده‌های تولید است. بخشی هم مربوط به دستمزد و... بوده و روی نرخ تمام‌شده تاثیر دارد. وقتی نهاده‌های تولید متاثر از نرخ ارز افزایش می‌یابد اما نهادهایی مانند شورای رقابت مبادرت به سرکوب قیمت‌ها با روش‌های خود می‌کنند. در نتیجه وقتی محصولی نرخ واقعی خودش را نداشته باشد، وضعیت فعلی رقم می‌خورد. وی افزود: در این شرایط، قطعه‌ساز ناگزیر است براساس تعهدی که به خودروساز دارد قطعه را تولید و تامین کند. در ادامه قطعه تولید شده باید با ضرر و زیان فروخته شود یا دست‌کم سودی از تولید نداشته باشید یا سود مدنظر را نداشته باشید. این باعث می‌شود بنگاه برخی از هزینه‌های مهم را مانند هزینه برای طراحی و ارتقای کیفی محصولات را حذف کند، زیرا باید هزینه مسائل روزمره را او ادامه داد: درحالی‌که اگر این نرخ واقعی شود و سود مورد انتظار حاصل شود در پروژه‌های طراحی و تحقیق و توسعه هزینه شده و توسعه مورد انتظار عملیاتی می‌شود. درحال‌حاضر با قیمت‌گذاری دستوری خیلی از این پروژه‌ها متوقف شده است، زیرا برای طرح‌های توسعه‌ای هزینه‌ای باقی نمی‌ماند.

بهبود تولید با حذف قیمت‌گذاری

خلیلی با اشاره به حذف قیمت‌گذاری گفت: اگر قیمت‌گذاری دستوری برداشته شود، می‌توانیم به نقطه‌ای برسیم که سرمایه‌گذاری جدید داشته باشیم و پروژه‌های بهبود و خودکفایی را دنبال کنیم و تولید رونق گیرد. وی ادامه داد: وقتی نرخ خودرو دستوری است دو اتفاق می‌افتد؛ نخست نرخ قطعات تحویلی به‌روز نمی‌شود چون خودروساز هم تحت فشار است. دیگر اینکه اگر حتی خودروساز با قطعه‌ساز تعامل کند خودروساز نقدینگی لازم را در اختیار نخواهد داشت. وقتی خودرویی برای خودروساز ۲۰۰ میلیون تومان تمام می‌شود اما ناگزیر است ۱۵۰ میلیون تومان به‌فروش برسد طبیعی است سود نداشته، زیان هم می‌کند. از سوی دیگر، خودروساز نقدینگی ندارد که به زنجیره تامین تزریق کند. او اضافه کرد: این امر علاوه‌بر مشکلات برای قطعه‌سازان بدهی خودروساز را افزایش می‌دهد. وقتی نقدینگی نباشد مشکلات طبیعی است. نرخ باید براساس عرضه و تقاضا در بازار تعیین شود. به‌این ترتیب، دلال سود نداشته باشد و بازار جنجالی نخواهیم داشت.

سخن پایانی

بنابر این گزارش کارشناسان و فعالان صنعت خودرو معتقدند دولت می‌تواند با حذف قیمت‌گذاری دستوری صنعت خودرو را به توسعه برساند، زیرا با حذف قیمت‌ها از سوی نهادهایی مانند شورای رقابت یا سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، صنعتگر می‌تواند با سود معقول به سوی توسعه گام‌های مثبتی بردارد. البته به‌شرط اینکه دولت و سازمان‌های مربوط از خودروساز برنامه تولید بخواهد و مشخص باشد در دو سال آینده خودروساز چه برنامه‌ای دارد یا برای ۵ سال آینده قرار است چه تحولاتی را در حوزه محصولات داشته باشد. پیگیری موضوع با این شیوه می‌تواند علاوه‌بر حق مصرف‌کننده، بستر توسعه را برای صنعت نیز فراهم کند.

قیمت‌گذاری راهکاری که گره‌گشا نیست

آوار نرخ‌گذاری دستوری بر سر صنایع

سرمایه‌ها در جیب دلالان دست‌به‌دست می‌شود

در سال ۹۹ محقق شد

رکوردشکنی در تولید فولادهای خاص

شرکت فولاد مبارکه از سال ۱۳۹۷ تولید تختال‌هایی که تامین‌کننده ورق‌های موردنیاز در قسمت‌های حساس صنایع نفت و گاز هستند را در دستور کار خود قرار داد. این فولادهای ویژه در پروژه‌های گازرسانی در نقاط مختلف کشور استفاده می‌شود. پروژه ملی و استراتژیک خط لوله انتقال نفت خام از گوره به جاسک عمده مصرف این محصولات ویژه را به خود اختصاص داده است. اجرای این پروژه با کمک شرکت فولاد مبارکه و محصولات تولید شده در این مجموعه عظیم فولادی، از خروج ۴۰۰ میلیون دلار ارز از کشور جلوگیری کرده است.

عکس: صمت

میزان تولید فولاد محیط شیرین از ۸۵ هزار تن در سال ۱۳۹۷ به ۱۲۷ هزار تن در سال ۱۳۹۸ و به ۳۰۳ هزار تن در سال ۱۳۹۹ رسید که به ترتیب رشد ۵۰ و ۱۳۹ درصدی را به همراه داشت

رکوردی از تولید تختال‌های محیط‌های نفت، گاز ترش و شیرین

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه عباس اکبری محمدی، معاون بهره‌برداری این شرکت از رکوردشکنی تولید فولاد API تختال‌های محیط‌های نفت و گاز ترش و شیرین در سال ۱۳۹۹ خبر داد و افزود: با تولید ۲۷۵ هزار تن تختال‌های محیط گاز ترش در سال ۹۹، رشد ۵۳ درصدی نسبت به سال ۹۸ به ثبت رسید، این در حالی است که در تولید تختال محیط گاز شیرین نیز با تولید ۳۰۳ هزار تن در سال ۹۹، رشد ۱۳۹ درصدی نسبت به سال ۹۸ محقق شد و از خروج مقادیر زیادی ارز از کشور جلوگیری به عمل آمد. عباس اکبری محمدی افزود: میزان تولید فولاد محیط شیرین از ۸۵ هزار تن در سال ۱۳۹۷ به ۱۲۷ هزار تن در سال ۱۳۹۸ و به ۳۰۳ هزار تن در سال ۱۳۹۹ رسید که به ترتیب رشد ۵۰ و ۱۳۹ درصدی داشت. ضمن اینکه تولید فولاد محیط ترش از حدود ۳ هزار تن در سال ۱۳۹۷ که مربوط به تولید آزمایشی بود، به ۱۸۰ هزار تن در سال ۱۳۹۸ و ۲۷۵ هزار تن در سال ۱۳۹۹ رسید که رشد حدود ۵۳ درصدی داشته است. وی تصریح کرد: تولید تختال‌هایی که تامین‌کننده ورق‌های موردنیاز در قسمت‌های حساس صنایع نفت و گاز هستند، از سال ۱۳۹۷ در دستور کار شرکت فولاد مبارکه قرار گرفت و به‌علت آنکه صنایع نفت و گاز از استاندارد API استفاده می‌کردند، طراحی این محصولات نیز بر این اساس انجام شد.

معاون بهره‌برداری شرکت فولاد مبارکه یادآور شد: برای نخستین بار در ایران فرآیند طراحی این محصولات با درخواست مشتری از قسمت فروش در واحد ترو پروسس مدیریت MPT آغاز شد و این واحد در تعامل با مشتری از یک طرف و دفتر فنی تولید و قسمت‌های عملیاتی تولید ناحیه فولادسازی از طرف دیگر، اقدام به طراحی اولیه این محصولات کرد، به‌طوری که بعد از تولید آزمایشی و تایید کنترل کیفی برای مشتری ارسال و تولید آزمایشی تا تبدیل‌شدن به محصول نهایی که در این مورد غالبا لوله‌های انتقال است، در کارخانه مشتری ادامه یافت. اکبری محمدی همچنین به موارد مصرف این محصولات اشاره و گفت: مصرف عمده فولادهای محیط شیرین در پروژه‌های گازرسانی در نقاط مختلف کشور و مصرف عمده فولادهای محیط ترش برای پروژه ملی و استراتژیک خط لوله انتقال نفت خام از گوره به جاسک است که تنها در این پروژه از خروج ۴۰۰ میلیون دلار ارز از کشور فقط در بخش فولادسازی آن جلوگیری به عمل آمد. معاون بهره‌برداری شرکت فولاد مبارکه در پایان از واحدهای فروش، برنامه‌ریزی تولید، متالورژی و روش‌های تولید، کنترل کیفیت، آزمایشگاه‌های فولادسازی و محصول، تعمیرگاه مرکزی و خرید که در تولید تختال‌های محیط ترش و شیرین همکاری لازم را با ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم داشته‌اند، تشکر و قدردانی کرد.

تطابق محصولات با استاندارد و الزامات اختصاصی هر پروژه

غلامرضا سلیمی، مدیر ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم نیز درباره فرآیند تولید این محصولات یادآور شد: فرآیند تولید این نوع از فولاد دارای حساسیت‌های ویژه در هر ۴ مرحله تولید، یعنی کوره‌های قوس، متالورژی ثانویه، ریخته‌گری و آماده‌سازی تختال است. تنظیم اولیه عناصر و دما در کوره‌های قوس، تنظیم نهایی عناصر و دما در متالورژی ثانویه، به‌ویژه کاهش گوگرد با فرآیند گوگردزدایی و همچنین کاهش هیدروژن که با طی سیکل گاززدایی انجام می‌پذیرد، کنترل شرایط ریخته‌گری که باعث جلوگیری از عیوب جدایش فیزیکی و شیمیایی حتی در مقیاس میکروسکوپی می‌شود و در نهایت شرایط خاص خنک‌کاری و بازرسی که باید در واحد آماده‌سازی تختال توسط پرسنل این واحد و کنترل کیفی اعمال شود، گوشه‌ای از حساسیت تولید این محصول است. وی تاکید کرد: در همه این مراحل تطابق محصول تولیدشده با استاندارد و الزامات اختصاصی هر پروژه به‌دقت کنترل و بعد از دریافت تایید نهایی، تولید انبوه آغاز شد. ضمن اینکه باید گفت درباره فولادهای محیط گاز ترش به‌علت وجود حساسیت‌های بیشتر حتی در طراحی، نمایندگان مشتری حاضر هستند و دغدغه‌ها و الزامات موردنظر خود را پیگیری می‌کنند.

سخن پایانی...

تولید فولادهای ویژه مورد استفاده در صنایع نفت و گاز از حساسیت‌های ویژه‌ای برخوردار است؛ با این وجود با همت متخصصان شرکت فولاد مبارکه این هدف در این مجموعه عظیم فولادی اجرایی شد. محصولات تولید شده در این بخش مطابق با استانداردهای مورد نیاز است و به این ترتیب با بومی‌سازی تولید این گریدهای خاص از ورق‌های فولادی از یک‌سو نیاز کشور به این محصولات تامین و از سوی دیگر از خروج ارز جلوگیری شد.

عباس اکبری

غلامرضا سلیمی

گروه معدن
editor@smtnews.ir

خبر

حمایت بخش معدن از هپکو

بخش معدن با هدف حمایت از هپکو اقدام به تامین ماشین‌آلات معدنی موردنیاز خود، از این شرکت کرده است. به گزارش ایمیدرو وجیه‌الله جعفری، رئیس هیات عامل ایمیدرو در نشستی با حضور مهدی صادقی نیارکی معاون امور صنایع وزیر صنعت، معدن و تجارت، محمدرضا بهرامن رئیس خانه معدن، مدیران ارشد شرکت‌های ملی صنایع مس، گل‌گهر و چادرملو و نیز مدیرعامل شرکت هپکو، محورهای حمایت بخش معدن از این شرکت را عنوان کرد. طی این نشست مشکلات موجود در تامین ماشین‌آلات معدنی و نیز راهکارها و برنامه‌های تامین ماشین‌آلات توسط هپکو به‌منظور حمایت از این شرکت مطرح شد و مورد بحث و بررسی قرار گرفت. جعفری در این نشست گفت: تامین ماشین‌آلات بخش معدن، بازسازی ماشین‌آلات معدنی شرکت‌های بزرگ همچون گل‌گهر و چادرملو و بررسی برنامه هپکو برای تولید و واردات ماشین‌آلات معدنی، از محورهای حمایتی بخش معدن از شرکت هپکو است. وی افزود: اعلام نیاز شرکت ملی صنایع مس ایران برای خرید برخی ماشین‌آلات معدنی به هپکو و نیز پیشنهاد انجام نیازسنجی خانه معدن ایران از معادن کوچک و متوسط در راستای تامین ماشین‌آلات مورد نیاز آنها از دیگر موضوعات مطرح‌شده در این نشست است. در این دیدار مهدی صادقی نیارکی، معاون امور صنایع وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به تاکید وزیر صنعت، معدن و تجارت بر احیای شرکت هپکو توسط بخش معدن خاطر نشان کرد: سال گذشته ۱۲۰۰ میلیارد تومان از بدهی‌های این شرکت به‌صورت تهاتر پرداخت شد که این اقدام، هپکو را در آستانه شروعی مجدد قرار داده است. وی ادامه داد: همچنین ۵۳ درصد سهام شرکت هپکو به سازمان تامین اجتماعی و نیز ۷ درصد به بانک‌های تجارت، صادرات و ملت واگذار شد.

اردشیر سعدمحمدی ضمن بررسی مشکلات موجود و استانداردهای موردنیاز ماشین‌آلات معدنی، گفت: شرکت ملی صنایع مس با انجام سفارش خرید ماشین‌آلات، از هپکو حمایت خواهد کرد. محمدرضا بهرامن نیز ضمن بررسی برخی مشکلات در تامین ماشین‌آلات معدنی گفت: به‌منظور تامین نیاز معادن کوچک و متوسط و حمایت از هپکو، نیازسنجی معادن را در دستور کار خود قرار خواهیم داد.

" آگهی تجدید و اصلاحیه فراخوان عمومی
شناسایی و ارزیابی اولیه پیمانکار "

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان درنظر دارد خدمات تامین و تحویل تجهیزات و نصب و راه‌اندازی احداث کارخانه احیا مگا مدول با ظرفیت یک میلیون و هفتصد هزار تن آهن اسفنجی در سال را به‌صورت PC به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا بدینوسیله از شرکت‌های واجد صلاحیت با سابقه کار در پروژه‌های مشابه که تمایل به حضور در مناقصه دارند دعوت بعمل می‌آید تا ظرف مدت هفت روز کاری از تاریخ این آگهی، ضمن اعلام آمادگی به‌صورت مکتوب، مدارک و مستندات مورد نیاز را به آدرس ایمیل techinfo@canymes.com ارسال نمایند.

توضیح: بخش تامین تجهیزات از روش COST PLUS با درنظر گرفتن ضوابط کارفرما انجام خواهد شد.

شرایط و مدارک مورد نیاز:
۱. انطباق موضوع فعالیت شرکت و اساسنامه با موضوع مناقصه (ارسال تصویر اساسنامه)
۲. دارا بودن حداقل سه کار مشابه صنعتی مرتبط (ارایه تصویر قراردادها)
۳. ارایه رضایت نامه از کارفرمایان قبلی
۴. دارا بودن گرید (رتبه) دو در بخش نصب تجهیزات یا EPC
۵. ارایه آخرین روزنامه رسمی مدیران
۶. ارایه مدارک و مستنداتی که بیانگر توان مالی و فنی برای اجرای موضوع مناقصه باشد.
۷. ارایه لیست و سوابق افراد کلیدی پروژه

سایر شرایط:
۱. محل کارخانه شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان واقع در شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان-شیراز، کیلومتر ۳ جاده اختصاصی گل‌گهر می‌باشد.
۲. ارائه اسناد و اعلام آمادگی مطابق شرح بالا هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد و شرکت جهان فولاد در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.
۳. به درخواست‌هایی که بعد از مهلت تعیین شده واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.
۴. هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.
لطفا در صورت نیاز و کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۹۳۵۲۳۸۱۰۱۴(آقای مهندس ذکاوت) تماس حاصل فرمایید.(صرفا در ساعات اداری)

واحد تدارکات و خرید شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

آگهی مناقصه استخراج، خردایش و فرآوری سنگ آهن

شرکت فلز تدارک فولاد مبارکه اصفهان در نظر دارد مناقصه عمومی دومرحله‌ای جهت ارزیابی کیفی پیمانکاران با موضوع استخراج، خردایش و فرآوری سنگ‌آهن پلاسری در کارگاه چشمه سر سنگان به میزان پنجاه هزار تن محصول با امکانات پیمانکار جهت یک سال برگزار نماید.
لذا کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی واجد شرایط می‌توانند از طریق تماس با تلفن ۳۶۶۴۱۲۱۲ داخلی ۲۱۱ و شماره همراه ۰۹۱۳۰۰۰۱۲۲۵ جهت دریافت فرم ارزیابی کیفی اقدام نمایند.
متقاضیان شرکت در مناقصه باید حداکثر تا ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۳۱ اسناد دریافتی را تکمیل و نسبت به ارسال مدارک در پاکت مهر و موم شده و در مهلت مذکور به آدرس ذیل اقدام نمایند:
اصفهان - خیابان آپادانای اول - پلاک ۲۱۹ - شرکت فلز تدارک فولاد مبارکه کدپستی: ۸۱۶۵۶۴۷۴۳۱

روابط عمومی شرکت فلز تدارک فولاد مبارکه

فراخوان تجدید مناقصه عمومی شماره ۲۲۵-۹۹-K
خرید لوازم حفاظت کاتدی
نوبت اول شنبه ۱۴۰۰/۰۱/۰۷

از کلیه تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان واجد شرایط که دارای استانداردهای مورد تایید مربوط می‌باشند، به منظور شرکت در این مناقصه دعوت به عمل می‌آید.
مناقصه‌گزار: شرکت گاز استان فارس
شماره تلفن واحد مناقصات: ۰۷۱۳۸۱۱۴۰۴۵ - ۰۷۱۳۸۱۱۴۰۳۷
شماره نمابر: ۰۷۱۳۸۲۴۴۸۳۳
شماره دفتر امور کالا(تاییدیه نمابر): ۰۷۱-۳۸۱۱۴۰۱۴
موضوع مناقصه: خرید لوازم حفاظت کاتدی
نحوه شرکت در مناقصه، مهلت و محل ارسال مدارک:
شماره فراخوان مناقصه در سامانه ستاد، ۲۰۰۰۰۹۲۵۸۶۰۰۰۰۰۳ می‌باشد. متقاضیان برای شرکت در مناقصه می‌بایست:
الف: نامه اعلام آمادگی خود را به این شرکت نمابر نمایند.
ب: برای دریافت اسناد مناقصه، از طریق نشانی اینترنتی https://setadiran.ir (کد فراخوان ۲۰۰۰۰۹۲۵۸۶۰۰۰۰۰۳) به مدت ۷ روز از تاریخ درج آگهی نوبت اول اقدام نموده و اسناد لازم به منظور ارزیابی کیفی، ارزیابی شکلی، پیشنهاد فنی و پیشنهاد مالی را به مدت ۱۴ روز پس از دریافت اسناد و حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۳ در سامانه مذکور بارگذاری نموده و در همین بازه نسبت به ارسال ضمانتنامه شرکت در فرآیند ارجاع کار و سایر مدارک لازم به نشانی شیراز، بلوار استقلال، تقاطع باغ حوض، ساختمان مرکزی شرکت گاز استان فارس، دبیرخانه حراست، کدپستی: ۵۷۱۱۱-۷۱۷۵۹ اقدام نمایند. مناقصه‌گران می‌بایست تا پایان فرآیند مناقصه، به منظور آگاهی از هر گونه تغییر در اسناد مناقصه، زمان گشایش پاکت‌ها و... سامانه فوق را زیر نظر بگیرند.
- ذکر شماره تلفن، شماره نمابر و آدرس یک پست الکترونیک فعال در نامه اعلام آمادگی ضروری است.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۱/۲۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۱/۲۵
روابط عمومی شرکت گاز استان فارس

آگهی استعلام عمومی
شماره ۴۰۰/۰۱/س

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "اندازه‌گیری عوامل زیست‌محیطی در پساب، فاضلاب، آب و خاک زیست‌محیطی تا پایان سال جاری (الزام طرح خودظهاری در پایش سازمان حفاظت محیط زیست)" را از طریق برگزاری استعلام عمومی به آزمایشگاه معتمد سازمان حفاظت محیط‌زیست واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد استعلام به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور و دستورالعمل ارزیابی کیفی و فنی را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از قسمت - مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۱ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. لازم به ذکر است شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول و یا رد هر یک یا تمام پیشنهادات واصله بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

(نوبت دوم)
آگهی مناقصه عمومی تجدید شده
شماره ۹۹/۵۴/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "تهیه لوازم و اجرای چاه‌های ارت مورد نیاز (۶۰ چاه ارت)" واقع در مجتمع خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای رتبه حداقل ۵ در رشته نیرو واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۲/۵ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱/۳۰ مقرر شده است. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

سازمان آگهی‌ها ۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

خبر

تولید بیش از ۸۰۰ هزار تن محصول گاززدایی «فولاد»

رئیس گروه فنی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم شرکت فولاد مبارکه از تولید بیش از ۸۰۰ هزار تن محصول گاززدایی در سال ۱۳۹۹ در این مجموعه عظیم فولادی خبر داد.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه محمدعلی شفیعی، رئیس گروه فنی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم با اعلام این خبر افزود: در سال ۱۳۹۹ در مجموع بیش از ۸۱۳ هزار تن محصول گاززدایی مطابق سفارش تولید شده که نسبت به سال قبل رشد بیش از ۷۵ درصدی را برای فولاد مبارکه رقم زد.

وی خاطرنشان کرد: در ماه‌های خرداد، آذر و اسفند ۱۳۹۹ بیشترین رکوردهای تولید به ثبت رسید و در این میان، رکورد تولید اسفند به میزان ۷۹.۷ هزار تن بیشترین رشد تولید بوده است.

وی با یادآوری اینکه تولید سال ۹۹ واحد گاززدایی بیشترین میزان تولید سالانه از زمان راه‌اندازی تاکنون بوده است، گفت: گریدهای گاززدایی کیفیت‌های ویژه‌ای هستند که در دسته‌های مقاوم به خوردگی‌های سولفیدی، تنشی و با انعطاف بالا قرار می‌گیرند و در خطوط لوله نفت و گاز و ورق‌های بدنه خودرو و کشش عمیق استفاده می‌شوند.

امضاهایی بی‌اثر در تنظیم بازار

قیمت‌گذاری، راهکاری که گره‌گشا نیست

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

دخالت دولت در روند قیمت‌گذاری فولاد و محصولاتی از این زنجیره که در بورس کالا عرضه می‌شوند در سال گذشته و با رشد نرخ این محصول شدت گرفت؛ دخالتی که به اعتقاد فعالان اقتصاد برخلاف اصول اولیه عرضه محصول در بورس کالا بود. این دخالت‌ها نه‌تنها گرهی از مشکلات این بازار باز نکرد بلکه آشفتگی‌ها را عمیق‌تر کرد تا جایی که فعالان بورس و اوراق بهادار نیز این‌گونه دستکاری‌های دولت در قیمت‌ها را عامل وارد آمدن ضربه به عملکرد شرکت‌های فولادی که بسیاری از آنها بورسی هم هستند دانستند و خواستار خروج دولت از این زنجیره شدند. با این وجود سیاست‌گذاران ضمن مخالفت با قیمت‌گذاری دستوری بر تنظیم بازار با تکیه بر راهکارهایی همچون کف و سقف قیمتی تاکید دارند. به اعتقاد فعالان این زنجیره، راهکار یادشده نه‌تنها گره‌گشا نیست بلکه زمینه سودجویی و واسطه‌گری را فراهم و تقویت می‌کند.

عکس: آیدا فریدی

نرخ‌گذاری دستوری اثرات مثبتی بر بازار فولاد به دنبال ندارد و تاکنون نقش مثبتی در تنظیم این بازار نداشته است

تجربه‌ای ناکام

نادر سلیمانی

مرتضی یزدخواستی

نادر سلیمانی، عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: نرخ‌گذاری دستوری اثرات مثبتی را بر بازار فولاد به دنبال ندارد و تاکنون نقش مثبتی در تنظیم این بازار به دنبال نداشته است. در همین حال باید خاطرنشان کرد که این قیمت‌گذاری زمینه ایجاد اختلاف قیمتی را میان فروش یک محصول از مراجع رسمی و بازار آزاد فراهم می‌کند. این تفاوت رانت‌زا و مورد انتقاد است.

وی افزود: هدف از تنظیم بازار فروش محصول با قیمتی منصفانه و منطقی به مصرف‌کننده نهایی است؛ اما تجربه حکایت از آن دارد که سود نرخ‌گذاری سرانجام مصرف‌کننده نهایی را منتفع نمی‌کند بلکه در اختیار واسطه‌ها قرار می‌گیرد. کمااینکه در سال گذشته و با تشدید دخالت دولت و سایر سیاست‌گذاران در زنجیره فولاد، شاهد آشفته‌تر شدن هرچه بیشتر بازار خرید و فروش این محصولات بودیم؛ اقداماتی که به ضرر تولیدکننده و مصرف‌کننده نهایی انجامید و سود حاصل از آن به جیب عده‌ای فرصت‌طلب رفت.

این عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد افزود: چنانچه روش‌های گذشته ادامه یابد شاهد تداوم سودجویی برای عده‌ای خاص و وارد آمدن ضربه به تولید خواهیم بود. وزارت صنعت، معدن و تجارت ۲ بال تولید و تجارت دارد. خوشبختانه در طول سال‌های اخیر روند تولید به‌ویژه در حوزه صنایع معدنی تقویت شده است. بر همین اساس نیز شاهد هستیم در زنجیره فولاد تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ با جدیت هرچه تمام‌تر دنبال می‌شود. تمام محصولات زنجیره فولاد از معدن تا محصول نهایی در مسیر رو به رشد تولید قرار دارند. کما اینکه در سال گذشته مجموع تولید فولاد کشور افزون‌بر ۳۱ میلیون تن برآورد شد. اما در بخش بازرگانی که تنظیم بازار نیز بخشی از آن است با چالش روبه‌رو هستیم. نبود روندی تعریف‌شده و کارشناسی برای تنظیم بازار، چالش‌های حاکم بر این زنجیره را بیشتر کرده است. چنانچه اصلاح جدی انجام نشود، این چالش‌ها ادامه خواهد یافت. این فعال صنعت فولاد راه رفع این آشفتگی‌ها را سپردن بازار به بورس دانست. بورس کالا بستری برای تقابل میان عرضه و تقاضا و کشف شفاف قیمت‌ها است. هرگونه عدول از این شرایط زمینه بر هم زدن این بازار را فراهم می‌کند. سلیمانی خاطرنشان کرد: چنانچه سیاست‌گذاران بر تداوم نرخ‌گذاری دستوری تاکید دارند، فروش محصول در بورس کالا دیگر معنی ندارد و باید از آن صرف‌نظر کرد.

ضرر به قلب تولید

مرتضی یزدخواستی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت سیاست قیمت‌گذاری دستوری را در زنجیره فولاد اشتباه دانست و افزود: این استراتژی‌ها زمینه وارد آمدن لطمه به عملکرد تولیدکننده یا متضرر شدن مصرف‌کننده را فراهم می‌کند. به‌علاوه آنکه در سایه این دست سیاست‌های اشتباه و در مقاطعی شاهد پدید آمدن اختلاف میان نرخ فروش یک محصول در بازار آزاد و مراجع رسمی خرید و فروش خواهیم بود؛ فاصله‌ای که رانت‌زا است.

یزدخواستی تاکید کرد: سابقه نرخ‌گذاری دستوری در حوزه‌های مختلف وجود دارد و تمامی این تجربه‌ها ناخوشایند بوده‌اند. در همین حال بازار آزاد برای خرید و فروش محصولات شکل می‌گیرد و به دنبال آن دلالی و واسطه‌گری رونق خواهد یافت. این فعال صنعت فولاد در پاسخ به سوالی مبنی‌بر ارائه راهکاری برای تنظیم بازار بدون ورود به نرخ‌گذاری دستوری گفت: می‌توان با مشورت با کارشناسان اقتصاد و فعالان صنعتی و همچنین تنظیم مکانیسمی از ابتدا تا انتهای زنجیره تولید، زمینه تنظیم بازار را فراهم کرد. به‌علاوه آنکه سود منطقی هر حلقه از زنجیره تولید را با احتساب همه شرایط و سرمایه‌گذاری‌ها درنظر گرفت. تجمع سود در یک حلقه خاص از تولید زمینه روانه شدن سرمایه‌ها را به آن بخش فراهم و تعادل را از مسیر تولید دور خواهد کرد. وی در پایان پذیرفتن مکانیسم‌های اقتصادی و اثرگذار بر بازار را راه رفع چالش‌های حاکم بر زنجیره فولاد و تنظیم خرید و فروش این محصولات دانست.

سخن پایانی

در مدت یک سال گذشته شاهد افزایش دخالت دولت و مجلس شورای اسلامی در زنجیره فولاد بوده‌ایم؛ سیاستی که زمینه بر هم خوردن هرچه بیشتر این بازار را فراهم کرده است.

این شرایط نابهنجار در حالی پیش آمد که در طول ۴۰ سال گذشته شاهد تکرار چندباره این سیاست غلط و تاثیر منفی آن بر بازار بوده‌ایم. اما گویی سیاست‌گذاران قرار نیست از اشتباهات گذشته درس بگیرند. اقتصاد از پارامترهای مشخصی تبعیت می‌کند و نمی‌توان قیمت‌ها را با امضا و بخشنامه کنترل کرد. این اصلی پذیرفته‌شده در اقتصاد است که حتی اگر از اجرای آن سر باززنیم، تجربه تبعیت از آن را به ما خواهد آموخت.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام

هلدینگ معدن و فلزات بارصبا

شرکت معدن‌بار صبا (سهامی خاص) – در حال تصفیه برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ به شماره ثبت ۲۲۹ و شناسه ملی ۱۰۸۲۰۰۱۳۵۱۵

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت معدن‌بار صبا (سهامی خاص)- در حال تصفیه دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام این شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ که راس ساعت ۱۰ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۴ در تهران، سعادت‌آباد، نرسیده به خروجی آبتا... هاشمی‌رفسنجانی، خیابان حق‌طلب (۲۶ غربی)، پلاک ۴۹، ساختمان صبانور تشکیل می‌گردد حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش مدیر تصفیه برای عملکرد سال مالی ۱۳۹۹.
۲- استماع گزارش ناظر تصفیه درخصوص صورت‌های مالی و گزارش عملکرد سال مالی ۱۳۹۹.
۳- بررسی و تصویب صورت های مالی برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰.
۴- انتخاب ناظر تصفیه برای سال مالی ۱۴۰۰.
۵- تعیین حق‌الزحمه مدیر و ناظر تصفیه برای سال مالی ۱۴۰۰.
۶- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه باشد.

مدیر تصفیه شرکت معدن‌بار صبا (سهامی خاص)- در حال تصفیه

AUCTION SJSCO. 14002

Hereby Sirjan Jahan Steel Complex announces selling and export 30,000 STEEL BILLET(Size 150×150 mm) on basis of FOB, Interested bidders are invited to get documents with send an email to sjsco.sales.info@gmail.com.

All the documents will be sent VIA email. All bids on conformity to tender instruction should be submitted no later than Monday, April 5, 2021(2021-04-26)
For more information, please contact us at:
Tel:+2186084642

واحد فروش شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

با ماسبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

www.Gostaresh.news

www.Gostaresh.news

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله ای خرید تجهیزات یدکی (ایستگاه های پایه و سنتی)

سازمان هواشناسی کشور
I. R. OF IRAN METEOROLOGICAL ORGANIZATION
وزارت راه و شهرسازی
سازمان هواشناسی کشور

سازمان هواشناسی کشور در نظر دارد تجدید مناقصه عمومی یک مرحله ای خرید تجهیزات یدکی (ایستگاه های پایه و سنتی) به شماره (۲۰۰۰۰۰۳۰۱۰۰۰۰۰۰۲) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار آگهی مناقصه روز دوشنبه تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۳ میباشد.
مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: ساعت ۱۳:۰۰ روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۵
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: ساعت ۱۳:۰۰ روز یکشنبه تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۵
زمان بازگشایی پاکت ها: ساعت ۰۹:۰۵ روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۷
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت های الف: آدرس تهران – میدان آزادی – خیابان معراج روبروی هلیکوپتر سازی سازمان هواشناسی کشور و تلفن ۶۶۰۷۰۰۷۵
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۲۷۳۱۳۱۳۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

شناسه آگهی: ۱۱۲۱۴۶۷ | ۱۱۷/م الف

گسترش تجارت
روزنامه صبح اقتصاد و تجارت
دوشنبه
۲۳ فروردین ۱۴۰۰
۲۹ شعبان ۱۴۴۲
۱۲ آوریل ۲۰۲۱
شماره ۱۷۶۴
پیاپی ۳۰۸۲

این درد به خارج هم سرایت می‌کند

چالش تولیدکنندگان کفش برای تامین مواد اولیه

احیای ۱۵۵۷ واحد راکد در در شهرک‌های صنعتی

تشدید برخورد قانونی در اجرای پروتکل‌های کرونا

اتـاق اصناف ایران در اطلاعیه‌ای درباره تشـدید ضرورت برخوردهای قانونی با واحدهای صنفی متخلف در اجرای پروتکل‌های بهداشـتی ابلاغ کرد. به گزارش روابط‌عمومی اتاق اصناف ایران، در این اطلاعیه آمده است: «به اطلاع عموم جامعه صنفی و اتاق‌ها و اتحادیه‌های اصناف می‌رسـاند همان‌گونه که به کرات از سـوی اتاق اصناف ایران، رعایت دستورالعمل‌ها و رویه‌های اجرایی بهداشتی مختص اصناف و واحدهای صنفی در دوران پاندمی ویروس کووید-۱۹ در کشور اطلاع‌رسانی و مورد تاکید واقع شده و با مشـارکت بالا، تمکین و مسئولیت‌پذیری درخور توجهی در همراهی بـا حاکمیـت در این زمینه روبه‌رو بوده‌ایم، با توجه به شـروع موج چهارم همه‌گیری بیماری کرونا در کشـور و مواجهه با گونه‌های جهش‌یافته این ویروس لازم است خانواده بزرگ اصناف از تصمیمات ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا تمکین کرده تا مشـمول ۱۵ روز پلمب در شـهرهای قرمز و نارنجی نشـوند. همچنین ضروری است تشـکل‌های صنفی در تشدید نظارت، بازرسـی و برخوردهای قانونی از صبح شنبه ۲۱ فروردین ۱۴۰۰ بـا متخلفان اهتمام ورزند. با عنایت به موارد فوق مقتضی اسـت با همت جدی‌تر مشـارکت و همراهی همیشـگی صنوف با سـتاد ملی مدیریت بیمـاری کرونـا و قـرارگاه عملیاتی مربوطه مورد توجه واقع شـود که در غیر این صورت با پیامدها و خسارت‌های وسیع‌تر مالی، اقتصادی و جانی در کشـور برای آحاد جامعه از جمله صنوف مواجه خواهیم شـد. حفظ سلامت عموم مردم و خانواده بزرگ اصناف در گرو تدقیق در اجرای بهینه دستورالعمل‌ها، اعمال قانون و برخوردهای قانونی با متخلفان خواهد بود.»

لزوم تغییر در شیوه قیمت‌گذاری

بازار از دستور سرپیچی می‌کند

سال‌هاسـت قیمت‌ها در بـازار داخلی به‌ویژه برای برخـی کالاهای پرمصرف به شـکل دستوری تعیین می‌شود و فعالان اصناف از این شکل قیمت‌گذاری کالاها و خدمات گلایه دارند. این موضوع اگرچه همواره بحث رجوع به سیسـتم عرضه و تقاضا را در کشـور مطرح می‌کرده اما طی سـال گذشته اضافه شدن مشکلات همه‌گیری کرونا بر عوارض تحریم‌ها و کاهش ارزش پول ملی و همچنین فشارهای مضاعف نهادهای نظارتی بر تنظیم قیمت‌های بازار به شـکل دسـتوری، انتقادات جدی‌تری را در این زمینه در پی داشـته اسـت. اما با توجه به شـرایط اقتصادی کشـور و توانایی محدود بسیاری از خانواده‌ها برای تامین مایحتاج ضروری خود، به‌راستی آیا راه دیگری جز تعیین دستوری قیمت‌ها در بازار داخلی کشور وجود دارد؟ با گزارش این شـماره روزنامه صمت درباره موضوع قیمت‌گذاری دستوری کالاها در بازار داخلی و راهکارهای جایگزین آن همراه باشید:

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

خودمان را گول نزنیم

بسـیاری از صاحب‌نظران و فعـالان حوزه اصناف معتقدند شـیوه فعلی مدیریت بازار از سوی دولت، اصولـی و منطبـق بـا چارچوب‌های معمـول بازار نیسـت و برای رسـیدن به نتیجه مطلـوب، باید از قیمت‌گذاری دستوری به سمت آزادسازی قیمت‌ها پیش برویم.

در این راسـتا، مجتبی صفایـی، نایب‌رئیس اتاق اصنـاف ایـران در گفت‌وگو با صمت عنـوان کرد: درباره تنظیـم بازار و قیمت‌گذاری‌های انجام‌شـده در بازار کشـور از جنبه‌های مختلفی می‌توان سخن گفت که یکی از آنها، محاسبه سود مشخص و قانونی اصنـاف اسـت که بـه تصویب هیات عالـی نظارت رسیده اسـت. در این قیمت‌گذاری، نرخ‌ها براساس نرخ تمام‌شده کالا به علاوه درصد سود مشخص شده آن در قانون نظام صنفی است که اصناف حق تخطی از آن را ندارند.

صفایـی در ایـن بـاره افـزود: البته وجـه دیگر قیمت‌گذاری کالاها زمانی بروز می‌کند که یک‌سری از کالاهـای تولیدی کشـور بـا توجه بـه تغییرات متغیرهای نرخ‌گـذاری و نهاده‌های تولید همواره در معرض تغییر نرخ تمام‌شده هستند و عوامل مختلفی مانند تغییرات نرخ ارز و یارانه‌ها در نرخ آن موثرند.

وی از تاثیـر نـرخ روغن خوراکـی به‌عنوان یکی از ایـن کالاهـا بر نرخ سـایر اقـلام اشـاره کرد و افـزود: روغـن اگرچه به‌عنـوان یک کالا در بـازار مصـرف وجود دارد امـا نرخ آن بر نرخ بسـیاری از صنـوف دیگر از جمله رستوران‌ها، شیرینی‌پزی‌ها، صنایع غذایی و شکلات‌سازی‌ها تاثیر دارد.

حـال اگر برای محصـولات این صنوف نـرخ ثابت درنظر گرفته شـود و تغییرات نـرخ این نهـاده تولید در آنها لحاظ نشـود، آن هم درحالی‌که نرخ روغن در سـالی مثل سـال گذشته ۳ بار افزایش داشـت، چگونه انتظار داشـته باشیم صاحبـان اصناف خدمات و کالای خـود را با همان نرخ تعیین‌شـده قبلی ارائه دهند؟ این کار در عمل سـرکوب قیمت‌هاست و ما با این کار فقط خودمان را گول می‌زنیم.

نایب‌رئیـس اتاق اصناف ایـران در این باره تاکید کـرد: هر وقت نظام هدفمنـدی را درباره تهیه مواد اولیه کالا برای واحدهای صنفی و بنگاه‌های تولیدی تعیین کردیم، می‌توانیم بـرای قیمت‌گذاری نیز به این شـکل عمل کنیـم. اما زمانی کـه تمام عوامل موثر بر نرخ کالا از جمله مواد اولیه، دستمزد کارگر، حامل‌های انرژی و اجاره‌بهای واحد تولیدی، همه به صورت لحظه‌ای در حال افزایش اسـت، نمی‌توانیم نرخ کالا و خدمات نهایی را به این شـکل و براساس نرخنامه‌های گذشته تعیین کنیم.

وی بـا اشـاره بـه بی‌نتیجه بـودن این سیستم قیمت‌گذاری در کشور، بیان کرد: این نوع قیمت‌گـذاری هیچ‌گاه به صورت واقعـی و کامل به نتیجه نمی‌رسـد و اگر چنین اتفاقی بیفتد، به طور قطع اثر منفی خود را در نقطه‌ای دیگر نشـان می‌دهد و به همین دلیل نیز گاهی شاهد رفتارهایی از سـوی معدودی از اصناف هسـتیم که منطبق بر قانون نیست.

صفایـی با تاکید بـر ضرورت توجه بـه انتظارات منطقـی از بازار و اصناف کشـور، تصریح کرد: نباید انتظار داشـته باشیم اصناف کالای مورد عرضه خود را پایین‌تر از نرخ خرید خود به خریداران ارائه دهند و موضوع به شکلی که در هفته‌های اخیر درباره نرخ مرغ رخ داد، مطرح شود.

سـخنگوی اتاق اصنـاف ایران همچنیـن درباره راه‌حل این موضوع گفت: برای رفع این مشکل باید با واقعیت‌ها روبه‌رو شویم و این مشکلی است که در قیمت‌گذاری در همه اصناف با آن مواجه هسـتیم و همچنان می‌خواهیم مسـیر خـود را بدون توجه به واقعیات ادامه دهیم.

وی درباره کاهای اساسـی واجـد یارانه نیز تاکید کرد: طبیعی اسـت تا زمانی کـه یارانه این کالاها را نیـز در زنجیره ارزش تقسـیم کنیم، فسـاد و رانت به وجـود خواهد آمد و همواره باید شـاهد ظهور و حضور سـلطان‌های متعدد در بازار داخلی باشـیم. ضمن اینکه حتی بـا افزایش تولید، به دلیل قاچاق این کالاها در کشـور باید انتظار کمبود آنها در بازار داخلی را نیز داشت.

نایب‌رئیـس اتاق اصناف ایران درباره توجیه وجود قیمت‌های دسـتوری بازار برای اختصاص مناسـب کالاهای ضروری و اساسـی به مصرف‌کنندگان نیز گفت: شاید عده‌ای بر این باور باشند که قیمت‌های واقعی، برخی از کالاها را از دسـترس برخی اقشـار خارج خواهـد کرد اما درواقـع قیمت‌گذاری واقعی برای اقشار آسـیب‌پذیر جامعه نیز بهتر خواهد بود. درواقع تنها راه عبور از مشـکلات موجـود در بازار پیرامـون قیمت‌گذاری‌ها این اسـت که اجازه دهیم قیمت‌گذاری کالاها و خدمات به صورت واقعی انجام شـود و اگر قرار اسـت یارانه‌ای برای کالاها درنظر گرفته شود، بهتر است این یارانه واقعی در قالب‌های مختلـف امکان‌پذیر، به طـور مسـتقیم در اختیار مصرف‌کننده قرار گیرد.

صفایی در پایان گفت: بدون شـک رسیدن به این جایـگاه نیازمند جراحی در نظام بازار خواهد بود اما باید با برنامه‌ریزی به این سو حرکت کنیم. آن زمان می‌توانیم از مردم بخواهیم از گرانفروش خرید نکنند اما امروز مردم چاره‌ای جز این کار ندارند.

> زمانی‌که نرخ تمام عوامل موثر بر نرخ کالا از جمله مواد اولیه، دستمزد کارگر، حامل‌های انرژی و اجاره‌بهای واحد تولیدی، همه به صورت لحظه‌ای در حال افزایش است، نمی‌توانیم نرخ کالا و خدمات نهایی را به این شکل و بر اساس نرخنامه‌های گذشته تعیین کنیم

دستور جواب نمی‌دهد

ناصـر ناصری، کارشـناس حقوقی و رئیس سـابق کمیسـیون قوانین و مقررات اتاق اصناف ایران نیز در گفت‌وگو با صمت درباره تعیین دسـتوری قیمت‌ها در بازارهای داخلی کشور عنوان کرد: تعیین دستوری قیمت‌هـا روش درسـتی در مدیریـت بازار نیسـت و کسـانی کـه این رویه را دنبال می‌کنند، شـناخت درسـتی از وضعیت بـازار ندارند زیرا این روند نه‌تنها سودی برای بازار و تعدیل قیمت‌ها ندارد، باعث ایجاد فساد و رانت در کشور نیز خواهد شد.

ناصـری در این بـاره افزود: بازار داخلی ما نشـان داده تعیین دستوری قیمت‌ها نمی‌تواند به‌عنوان یک راهکار موثر در آن اجرا شـود؛ تجربه‌ها هم گویاسـت ایـن نوع تنظیم بازار به غیر از اختلال در بازار و برهم زدن تعـادل بازار فایده دیگری نداشـته اسـت. وی افـزود: اقتصـاد ایران امروزه در شـرایطی اسـت که بازارها از مکانیسـم عرضه و تقاضا تبعیت می‌کنند و مسئولان باید در تامین کالاهای موردنیاز بازار جدیت بیشتری داشته باشند. رئیس سابق کمیسیون قوانین و مقررات اتاق اصناف ایران در پایان گفت: با استفاده از قیمت‌گـذاری مبتنی بر عرضه و تقاضا و جلوگیری از تقاضای هیجانی در بازار می‌توان به تنظیم بازار به صورت موثر روی آورد.

دولت باید ناظر باشد

البته برخی از فعالان اقتصاد درباره شـیوه مدیریت بازار داخلی در کشور معتقدند برقراری نظام عرضه و تقاضا اگرچه کاری اصولی است و باید در کشور اجرایی شـود اما در کوتاه‌مدت شدنی نیست و درحال‌حاضر شاید بتوان شیوه‌های کوتاه‌مدت دیگری را جایگزین آن کرد. قاسم نوده فراهانی، رئیس اتاق اصناف تهران در این باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: همواره در موضوع بازار و کسب‌وکار، ایجاد رقابت در تولید و عرضـه بهترین ابزار برای افزایش کیفیت و همچنین متعادل شدن نرخ کالاها و خدمات بوده و بسـیاری از کشورهای توسعه‌یافته و پیشـرفته سال‌هاسـت بـا همیـن الگو به مدیریت بازارها و ایجاد تعادل در این حوزه پرداخته‌اند. نوده فراهانی با اشـاره به لزوم الگـو گرفتن از تجربیات موفق کشـورهای دیگـر در حوزه بـازار، افزود: نخسـتین گزینه‌ای که بـرای تنظیم بـازار باید مورد توجه دسـت‌اندرکاران قرار بگیرد، ایجاد رقابت در این حوزه اسـت که البته تاکنـون در این زمینه چندان موفق نبوده‌ایم. وی با اشـاره به تجربه‌های ناموفق قیمت‌گذاری دسـتوری کالاها در سال‌های گذشته در کشور گفت: تجربه‌های این چند سـال نشان می‌دهد با حکم و دستور و ماده و تبصره نمی‌توان تعادل و توازن را به‌درستی در بازار ایجـاد کـرد. در صورتی که بـا برنامه‌ریزی صحیح و اجرای کامل آن، دولت و حاکمیت با نظارت دقیق -و نه دخالت- خود می‌توانند باعث بهبود این روند شوند و در یک سیستم اقتصادی پویا، توانایی ظهور بسیاری از قابلیت‌های اقتصادی را ایجاد کنند.

رئیس اتـاق اصناف تهران در این باره تصریح کرد: کشـور ما از ابتدا اقتصاد خود را به شـکل یک اقتصاد دولتی پیش برده است و اگرچه بکارگیری این روش با توجه به شرایط، در سال‌های ابتدای انقلاب ضروری به نظر می‌رسـید، در این سـال‌ها نیاز به بازنگری در آن ضروری است.

نوده فراهانی درباره شـیوه اصلاح این نوع مدیریت بازار نیز گفت: شـاید بهترین شیوه برای این کار این باشـد کـه دولت به مرور نقش خـود را در این حوزه محدودتـر کند و در عوض بـه بخش خصوصی برای ورود به این عرصه میدان دهد.

این موضوعی اسـت که در این سـال‌ها بـه آن کمتر توجه شـده و باعث می‌شـود همچنان اقتصاد کشـور بـا نگرش دولتی اداره شـود. وی درباره شیوه قیمت‌گذاری موردنیـاز کالاهـا در بـازار کنونـی نیـز گفـت: اقتصاد کشـور در مسـیری پیش مـی‌رود که نمی‌توان انتظار داشـت در آن سیسـتم، قیمت‌گذاری به صورت اختیاری و برعهده عرضه‌کننـده باشـد و بدون شـک نظارت بر شـیوه قیمت‌گذاری‌ها و میزان آن یک ضرورت است. اما در این شیوه نیز باید جانب احتیاط رعایت شود زیرا هر دو سـوی این معادله یعنی خریدار و فروشنده، دارای اهمیت هستند.

رئیـس اتاق اصناف تهـران در توضیح این موضوع بیان کرد: در این بازار از یک سـو مشکلات اقتصادی و تورم خانواده‌ها باعث شـده تا اقشـار زیادی نتوانند آنچنـان کـه باید و شـاید از عهده تامیـن مخارج و هزینه‌ها برآیند و از سـوی دیگر همین مشـکلات و فشـارهای اقتصادی باعث افزایش نـرخ مواد اولیه و کالاهای وارداتی شـده که تولیدکننده و فروشنده را در معرض زیان‌های مالی عمده قرار داده است و یک نوسان کوچک در قیمت‌ها می‌تواند بسیاری از فعالان این حوزه و کسب‌وکار آنها را به تعطیلی بکشاند.

نوده فراهانی با اشـاره به رویکـرد فعلی در اقتصاد داخلی و لزوم وجود نهادهای نظارتی مانند سـازمان حمایـت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان یا سـتاد تنظیم بازار یادآور شد: در عین حال باید به این نکته نیز توجه داشـت که اگر قرار اسـت ایـن واحدها در قیمت‌گذاری کالاها نقش داشـته باشند، باید این کار با بکارگیری روش‌های اصولی و مناسـب برای تعیین میزان نرخ تمام‌شـده و حاشـیه سـود تولیدکننده و عرضه‌کننده انجام شـود تا هر دو سـوی این معادله از آن بهره‌منـد باشـند. وی در این بـاره تاکید کرد: نرخ تمام‌شده کالا، سود عمده‌فروشی و خرده‌فروشی به‌راحتـی قابل رصد و محاسـبه اسـت و می‌توان با درنظر گرفتن این پارامترها اقدام به تعیین نرخ تمام کالاهـا کرد که البته این شـیوه نیـز نمی‌تواند برای بلندمدت دارای مبنای درستی باشد.

نوده فراهانی در پایان گفت: برای رسـیدن به یک شیوه درست و اصولی به نظر می‌رسد دولت باید خود از تجارت دست بردارد و به‌عنوان نظارت‌کننده در این سیستم حضور داشته باشد.

سخن پایانی

هنـوز زمان برای اصلاح وجـود دارد و می‌توان با به جان خریدن برخی سـختی‌های مسیر شیوه‌های بهتـری را برای تنظیم بـازار و قیمت‌گذاری کالاها انتخـاب کرد. البته ایجاد این نـوع تغییرات آن هم در نظـام اقتصادی متزلزلی مثل اقتصاد کشـور ما، «دل شیر» می‌خواهد و شـاید اگر هر یک از ما نیز در سیاست‌گذاری‌های حوزه اقتصاد نقشی داشتیم، ترجیـح می‌دادیم در دوره حضور ما آب از آب تکان نخورد و اقتصاد کشـور در همین مسـیر و با همین فرمان حرکت کند.

در هر حال اقتصاد کشور با تمام جدایی‌هایی که از اقتصـاد جهانی دارد، دیر یا زود باید خود را با اصول منطقـی بازار منطبـق کند. عبـور از قیمت‌گذاری دسـتوری و رسیدن به شـیوه‌های منطقی این کار، مسیری است که بالاخره باید آن را بپذیریم و هرچه زودتر دسـت به این جراحی بزنیم، درد و خونریزی آن کمتر خواهد بود.

یادداشت

منافع گرانی در جیب یک جریان

مهدی نجف‌پور/ رئیس انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان

حواشـی گرانی و کمبود مرغ در بازار تمامی ندارد. برای تغییر نرخ مرغ، قرارگاهی در وزارت جهاد کشاورزی باعنوان قـرارگاه رصد و پایش مرغ تشـکیل شـد. همان‌طور که از اسـم این قرارگاه پیداسـت قرار بود وضعیت بـازار مرغ به صورت لحظه‌به‌لحظه رصد شـود که بتوانند بازار را کنترل کنند. البته براسـاس مصوبه سـتاد تنظیم بازار کشور قرار شـد تصمیماتی که در قرارگاه مرغ گرفته می‌شود به منزله تصمیمات این ستاد باشد اما متاسفانه قرارگاه در نخستین تصمیم خود، مصوبه افزایش نرخ مصوب مرغ از ۲۰۴۰۰ به ۲۴ هزار و ۹۰۰ تومان را رد کرد. این در حالی اسـت که در جلسـه سـتاد، هیچ آنالیزی برای محاسبه قیمت تمام‌شده تولید ارائه نشد.

نخسـتین اعتراض ما در جایگاه انجمـن ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان این اسـت که اگر بنا بود قرارگاهی تشکیل شود و شبانه قیمت را تغییر دهد و اساسا تغییر نرخ را در دسـتور کار خـود قرار دهد بالطبـع به‌عنوان نماینده حقـوق مصرف‌کننده، رضایـت نمی‌دادیم تنظیمات آن به منزلـه تصمیمـات تنظیم بازار تلقی شـود. بنابراین تاکید کردیـم چون تمام نهاده‌های دامی و خوراک مرغ به صورت دولتـی و بـا ارز دولتـی ۴۲۰۰ تومانی تامیـن و به‌نوعی از بیت‌المال هزینه می‌شـود توجیه چندانی برای افزایش نرخ وجود ندارد.

وزیر جهاد کشاورزی و معاونان وی همیشه تاکید داشتند کـه تمام نهاده‌هـای موردنیاز مرغداران را تامین کنند پس هیچ مرغداری در کشـور نیسـت که نتواند نهاده را به نرخ دولتـی تامیـن کند؛ بنابراین افزایش نرخ منطقی نیسـت. البته رئیس‌جمهوری هم هفته پیش دسـتور اکید داده بود کـه هیچ افزایش قیمتی به‌ویژه در کالاهای اساسـی وجود نداشته باشد. اکنون این اقدام، نقض سخن رئیس‌جمهوری هم به شمار می‌آید.

نکته دوم آنکه، بلافاصله بعد از تصویب و اعلام نرخ جدید با عرضه بسیار زیاد مرغ در بازار مواجه شدیم. در اینجا یک سـوال مهم مطرح می‌شود؛ چطور در چهار پنج ماه قبل که به عرضه مرغ در کشور نیاز داشتیم و مردم برای خرید مرغ در صف‌های طولانی می‌ایستادند مرغ نبود اما بلافاصله بعد از اصلاح قیمت، حجم بسـیار بالایی در بازار عرضه شـد؟ حجم عرضه روزانه در استان تهران از حدود ۲۰۰ به ۱۲۰۰ تن رسید.

این اتفاق نشان می‌دهد یا مرغ‌ها در جایی نگهداری شده یا در مرغداری‌ها کشـتار نمی‌شـده و بـه وزن بالاتر از حد استاندارد رسیده است. بنابراین مطالبه ما به‌عنوان نماینده مصرف‌کنندگان از مراجع نظارتی و حاکمیتی آن اسـت که در سطح بالا به این موضوع ورود و بررسی کنند چطور بعد از افزایش قیمت، این حجم از مرغ عرضه شد. افزایش عرضه اتفاق خوبی است اما چرا در ۴ ماه گذشته اتفاق نیفتاد؟ این واقعیت نشان می‌دهد جریانی در این ماجرا تاثیرگذار است. این جریان از نبود عرضه، همانند ابزاری برای اعمال فشـار به سـتاد تنظیم بازار و دیگر مسئولان ذی‌ربط استفاده کرد و بازار را تشـنه نگه داشـت که بتواند نرخ را افزایش دهد و منافعش هم به جیب عده‌ای خاص می‌رود.

نکته آخر این اسـت که عرضه در میادین مرکزی تره‌بار و میدان مرکزی بهمن به‌وفور انجام می‌شود اما در واحدهای خرده‌فروشـی هنوز هم می‌بینیم عطش در بازار وجود دارد و همچنـان صف خرید تشـکیل می‌شـود. اینکـه مرغ در فاصلـه بین مرکز میدان بهمن تا واحدهای خرده‌فروشـی به دسـت خرده‌فروشـان نمی‌رسـد چند دلیل دارد: دلیل اول این اسـت کـه در میدان بهمن فقط به مرغ‌فروشـانی که جواز کسـب دارند مرغ گرم داده می‌شـود. این در حالی اسـت که در شـهر تهران تعداد واحدهای صنفی که جواز کسـب ندارند بسـیار زیاد است. بنابراین، این گروه از خرید مرغ گرم محروم می‌شـوند. متاسفانه بحث بعدی این است کـه با وجود نظارت‌های شـدیدی کـه در میادین مرکزی اعمال می‌شـود بخشـی از مرغ گرم با روش‌های مختلف به واحدهـای قطعه‌بندی مـی‌رود و با نرخ بالاتر از نرخ مصوب فروخته می‌شود. دستگاه‌های نظارتی باید نظارت خود را در این زمینه بیشتر کنند. به طور معمول رستوران‌دارها، مرغ قطعه‌بندی خریداری می‌کنند و چون قطعه‌بندی فرآیندی است که دوباره روی مرغ گرم انجام می‌شود دوباره نرخ آن را افزایش می‌دهد و همین موضوع بهانه‌ای می‌شود که مرغ را گران‌تر به مردم بدهند. دو ایرادی که در شبکه توزیع وجود دارد باعث می‌شود مرغ گرم به دست مصرف‌کننده نرسد.

انتقـاد دیگر اینکه مسـئولان ذی‌ربـط در وزارت جهاد کشـاورزی و شرکت پشتیبانی امور دام در گزارش‌هایی که به مراجع بالاتر مانند معاون اول رئیس‌جمهوری یا وزرا ارائه می‌کننـد اوضاع و عرضه را خوب و طبیعی جلوه می‌دهند. این در حالی اسـت که اگرچه عرضه در سطح شهر افزایش یافته اما مرغ گرم به دلایلی که گفته شد همچنان به دست مصرف‌کننده نمی‌رسـد. گزارش‌های خـلاف واقعی که به مقامات کشور دادند منجر به انحراف تصمیم‌گیری از سوی آن مراجع می‌شـود. لازم است مسئولان میانی کشور، دقت بیشـتری داشته باشـند و واقعیت‌ها را منعکس کنند چون بازار واقعیت را به‌خوبی نشان می‌دهد.

تاثیرات قیمت‌گذاری دستوری بر تجارت خارجی

این درد به خارج هم سرایت می‌کند

عکس: صمت

پیمان صفردوست: تنظیم بازار و قیمت‌گذاری دستوری کالاها پدیده‌ای است که بیشترین تاثیر آن متوجه بازارهای داخلی است، اما برخی کارشناسان و فعالان تجاری در این باره اعتقاد دارند اگر کلی‌تر به این موضوع نگاه کنیم، می‌توانیم رد پای قیمت‌گذاری دستوری کالاهای داخلی را در تجارت خارجی و کلان کشور نیز ببینیم که آسیب‌های آن تا سال‌ها باقی می‌ماند. اما قیمت‌گذاری کالاها در بازار داخلی چه تاثیری می‌تواند بر تجارت بین‌المللی ما داشته باشد. این موضوعی است که روزنامه صمت در این شماره خود با کارشناسان و فعالان اقتصادی مطرح کرده است. با ما همراه باشید:

آسیب تجارت، لایه دوم تنظیم اشتباه است

محمد محمدپورعمران، کارشناس اقتصاد بین‌الملل در این باره در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: این طبیعی است که قیمت‌گذاری دستوری در بازارهای داخلی بیشترین تاثیر و عوارض خود را در همین بازارها بگذارد و معمولا نمی‌تواند به‌طور مستقیم در بازارهای صادراتی ایران خللی وارد کند.

محمدپورعمران در این باره افزود: به بیان دیگر قیمت‌گذاری دستوری که همواره به‌شکل ارائه سقف نرخ مطرح می‌شود، در صورتی که غیرواقعی و پایین‌تر از نرخ تمام‌شده کالا باشد، می‌تواند گرایش به صادرات را نیز بیشتر کند اما نکته اینجاست که قیمت‌گذاری دستوری کالا در بازارهای داخلی معمولا همراه با ممنوعیت صادرات یا در نظر گرفتن تعرفه‌های صادراتی سنگین برای صادرات آن کالا است. وی با اشاره به شرایط دشوار بازرگانان و تولیدکنندگان داخلی در یافتن بازارهای هدف خارجی برای تجارت، یادآور شد: تولیدکننده‌ای که سال‌ها تلاش خود را بر راه یافتن به بازارهای هدف خارجی متمرکز کرده و موفق به عقد قرارداد با طرف‌های خارجی شده، ناگهان با ممنوعیت صادرات یا افزایش تعرفه صادراتی کالای خود مواجه می‌شود و به‌راحتی در رقابت با رقبای خارجی بازار را از دست می‌دهد.

البته این کارشناس اقتصاد بین‌الملل به وجود کمیسیون‌هایی در سازمان توسعه تجارت برای ادامه یافتن تعهدات گذشته خارجی اشاره کرد اما در عین حال گفت: گرچه این کمیسیون‌ها ادامه پیدا کند اما باید توجه داشت که اولا این کمیسیون‌ها چابکی لازم را جلوگیری از ایجاد وقفه در صادرات ندارند و ثانیا موضوع فقط مربوط به تعهدات گذشته نیست و فعالان تجاری برای حفظ بازارهای خود نیازمند حضور دائم و تمدید قراردادها و تعهدات هستند. محمدپور عمران در ادامه درباره تاثیر قیمت‌گذاری دستوری بر تولید کشور نیز عنوان کرد: این نگرش در تنظیم بازار در لایه‌های بعدی بر تولید نیز تاثیر می‌گذارد و آن را رو به نابودی می‌برد.

این عضو هیات علمی دانشگاه در توضیح این مطلب گفت: گرچه در گذشته تعیین سقف نرخ محدود به کالاهای پرمصرف، ضروری و اساسی بود، اما باتوجه به شرایط، این موضوع به کالاهایی مانند لوازم خانگی و برخی کالاهای دیگر نیز تسری پیدا کرده، در حالی که تولید این کالاها در کشور ما همچنان نیازمند واردات مواد و لوازم اولیه از خارج از کشور است. وقتی نرخ مجموع مواد اولیه و نهاده‌های تولید وارداتی و نرخ تمام شده بالاتر از سقف تعیین شده داخلی برای کالای نهایی باشد، به‌تدریج و بعد از مدتی، تولیدکننده متقاعد می‌شود که یا کالاهای موردنیاز خود را از طرق غیرقانونی وارد کشور کند یا اینکه دست از تولید بکشد که هر کدام از این دو راهکار، آسیب‌های خاص خود را به‌دنبال خواهند داشت.

وی تاکید کرد: در هر حال اگر قرار است قیمت‌گذاری دستوری منجر به پایین نگه داشتن نرخ و بالا بردن میزان رفاه مردم شود، تصمیم‌گیران در این زمینه باید باتوجه به همه جوانب و با در نظر گرفتن نتایج تجربیات گذشته بر این شیوه‌ها اهتمام ورزند.

بازار خارجی قیمت‌گذاری دستوری را پس می‌زند

پدرام سلطانی، فعال و کارشناس اقتصاد درباره تنظیم بازار به سبک ایرانی آن در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: تقریبا همه کارشناسان و فعالان حوزه اقتصاد و تجارت، به حضور دولت در حوزه‌های اجرایی تنظیم بازار ایرادات بسیاری را وارد می‌دانند و معتقدند اگر این بازارها به حال خود رها شوند، نظام عرضه و تقاضا، خود پارامترهای مورد نیاز برای تنظیم بازار را فراهم خواهد آورد اما با شیوه موجود، نه‌تنها بازارهای داخلی کشور دچار مشکلات فراوانی خواهند شد، بلکه تجارت برون‌مرزی کشور نیز با مشکلات زیادی مواجه خواهد بود. سلطانی با اشاره به فرصت‌های از دست رفته دولت در این سال‌ها برای رجوع به نظام اصولی تنظیم بازار، اظهار کرد: دولت می‌توانست پیش از این و در شرایطی که اقتصاد کشور پویاتر بود، خود را از دخالت در اقتصاد کشور و برخوردهای دستوری رها کند، اما برای کاهش میزان دخالت خود در اقتصاد همت نکرد و حالا می‌بینیم که اقتصاد کشور ما وابستگی بسیار زیادی به دولت دارد و در نتیجه با بروز هر مشکلی همه چشم‌ها به‌دست دولت دوخته می‌شود. وی ایجاد نوسانات قیمتی را جزئی از شرایط پذیرفته شده بازار دانست و بیان کرد: نوسانات قیمتی در بسیاری از کشورها اتفاق می‌افتد و همه آن را بخشی از ماهیت بازار می‌دانند اما رویکرد اشتباه دستگاه‌های دولتی ما در زمینه اقتصاد باعث شده مردم این نهاد را در کلیه تغییر و تحولات قیمتی در بازار، مقصر بدانند. این کارشناس اقتصاد در ادامه درباره تاثیرات مخرب این شکل از مدیریت بازار داخلی بر تولید و تجارت برون‌مرزی، تاکید کرد: دولت و زیرمجموعه‌هایی مثل ستاد تنظیم بازار اگر بخواهند همچنان با این روش به کنترل و تنظیم قیمت‌ها بپردازند و با برخوردهای دستوری در سطح بازار داخلی، قیمت‌ها را متعادل نگه دارند، ممکن است موفقیت‌های مقطعی و کوچکی را در این زمینه به‌دست بیاورند، اما در بلندمدت آسیب بیشتری به بازار و فعالان آن می‌زنند که اثر منفی و غیرمستقیمی نیز بر صادرات کشور می‌گذارد.

وی در این باره تاکید کرد: نمی‌توان انتظار داشت که ما در عین حال که قیمت‌ها را به‌شکل دستوری پایین نگه داشته‌ایم، بتوانیم صادرات غیرنفتی مستمر و پایداری داشته باشیم، زیرا یکی از ابزارهای این روش تنظیم بازار، ممنوع کردن صادرات اقلام خاص در مقاطع زمانی مختلف برای تامین نیاز داخلی کشور است و به‌طبع این کار با سلیقه بازارهای هدف صادرکنندگان ما که خواستار یک مبادله تجاری پایدار، ثابت و بلندمدت هستند، مغایرت دارد و بازارهای خارجی و صادراتی ما به‌تدریج از دست خواهد رفت.

سخن پایانی...

حقیقت این است که آنچه دولت از تنظیم بازار استنباط می‌کند، تنها قیمت‌گذاری کالاها و عملکرد دستوری در نظام اقتصادی است و بر همین مبنا نیز قصد دارد سبدی برای تامین کالای ارزان برای اقشار مختلف اختصاص دهد. اما از نظر کارشناسان نظارت بر بازار و تنظیم آن مفهوم دیگری دارد و قیمت‌گذاری خارج از اختیارات دولت و اشتباه است. منظور علم تجارت از تنظیم بازار ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضا در کشور توسط دولت است و اگر بخواهیم این کار را در حوزه تولید داخلی نهادینه کنیم باید اول به تامین مواد اولیه واحدهای تولیدی بیندیشیم.

طبیعی است که اگر تولید، واردات و توزیع یک کالا به‌دست یک نفر یا یک گروه خاص باشد، مشکلاتی مثل بر هم خوردن نظام عرضه و تقاضا و احتکار و در نهایت گرانفروشی و فساد به‌وجود بیاید. نکته مهم دیگر این است که این سبک و سیاق قیمت‌گذاری و به‌اصطلاح تنظیم بازار گرچه سیستم اجرایی را به فکر شرایط مالی مردم و حامی آنها نشان می‌دهد، اما در اصل تیشه به ریشه چرخه اقتصاد و تجارت کشور می‌زند و در بلندمدت بیماری‌های لاعلاج بیشتری را به بدنه اقتصاد، تولید و تجارت وارد می‌کند.

صاحبان سهام شرکت سرمایه‌گذاری صنایع شیمیایی با تقسیم ۲۰۰۰ ریال سود نقدی به ازای هر سهم موافقت کردند

شکستن تمامی رکوردهای تولید و فروش دستاورد مدیریت «شیران» در سال ۹۹

به گزارش صمت مجمع عمومی عادی سالانه شرکت سرمایه‌گذاری صنایع شیمیایی ایران با حضور بیش از ۸۵/۴۲ درصد از سهامداران شرکت در محل تهران به آدرس بلوار نلسون ماندلا (آفریقا)، خیابان شهید سعیدی، پلاک ۱۶، برگزار شد.

این جلسه به ریاست آقای علی موحدنژاد و نظارت آقای افشین پناهنده و خانم الهام اخلاقی و دبیری آقای مهدی علیدوستی تشکیل شد. در ابتدای این مجمع آقای دکتر سیدجواد احمدی، مدیرعامل شرکت ضمن ارائه گزارش عملکرد هیات‌مدیره به سوالات اکثر سهامداران حاضر و آنلاین پاسخ گفت.

سپس صورت‌های مالی و ترازنامه شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۰۹/۳۰ به تصویب حضار رسید. همچنین در این جلسه پس از تصویب صورت‌های مالی از سوی سهامداران تقسیم مبلغ ۲۰۰۰ ریال سود به ازای هر سهم مورد تایید حاضران قرار گرفت. انتخاب روزنامه‌های دنیای اقتصاد و اصفهان امروز به عنوان روزنامه‌های کثیرالانتشار شرکت و سازمان حسابرسی به‌عنوان حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۰۹/۳۰ از دیگر مصوبات این مجمع بود.

دکتر احمدی خاطرنشان کرد: تولید محصولات در سال مالی مورد گزارش نسبت به مشابه سال گذشته در محصول LAB حدود ۱۰ درصد و در محصول نرمال پارافیت NP حدود ۱۵ درصد و در محصول HAB حدود ۱۲ درصد کاهش داشته است. وی افزود: این مهم به خاطر اورهال شرکت که بیش از یک ماه طول کشید رقم خورده است که موضوعی عادی است ولیکن سودآوری شرکت را تحت تاثیر خود قرار نداده بلکه عملکرد مطلوبی را علی‌رغم اورهال توانستیم محقق نماییم.

شایان ذکر است با توجه به تعمیرات اساسی مطلوبی که انجام شد امیدواریم در سال ۱۴۰۰ رشد مطلوبی را شاهد باشیم.

وی با اشاره به عملکرد و آمار فروش شرکت تصریح کرد: به غیر از LAB که کاهش ۱۲ درصدی داشته بقیه اقلام رشد قابل توجهی داشتند. محصول NP حدود ۲۱ درصد و محصول HAB ۷۲ درصد و برش های استحصال شده ۷۰۲ درصد نسبت به سال ۹۸ رشد داشته است.

مدیرعامل شرکت صنایع شیمیایی ایران تاکید کرد: در سالی که گذشت موفق شدیم ۷۰,۴۷۵ تن LAB در داخل و ۳۳,۱۶۶ تن صادر کنیم. این در حالی است که فروش داخلی و صادراتی NP تقریباً برابر بوده و ۴۱,۸۶۸ تن فروش در داخل و ۴۰,۱۲۵ تن صادرات صورت گرفته است.

وی به فروش کل محصولات در سال ۹۹ اشاره کرد و گفت: مبلغ فروش LAB از ۱۲,۶۲۵,۰۳۶ میلیون ریال در سال ۹۸ به ۱۸,۸۰۹,۱۳۴ میلیون ریال معادل ۴۹ درصد افزایش داشته است. مبلغ فروش محصول نرمال پارافین NP معادل ۵۹,۵ درصد و محصول HAB ۱۳۹ درصد و مبلغ فروش برش های استحصال شده ۶۷۷ درصد نسبت به سال ۹۸ افزایش مطلوبی داشته است.

این مقام آگاه اذعان کرد: فروش داخلی شرکت ۷۳,۵ درصد، فروش صادراتی ۳۲ درصد و خالص سایر درآمدهای و هزینه‌های غیرعملیاتی ۱۹۵ درصد و در نهایت سود قبل از مالیات ۱۷۸ درصد نسبت به مشابه سال گذشته رشد داشته است.

به گفته وی، فعالیت‌های شاخص سال مالی مورد گزارش، طرح نوسازی واحد آلکیلاسیون، تعمیرات اساسی، بازسازی اسکله شرکت بازرگانی و خدمات بندری ایران، تولید LABSA در شرکت بازرگانی و خدمات بندری ایران می‌باشند. عضو هیات‌مدیره شیران یادآور شد: طرح نوسازی منجر به افزایش سود عملیاتی شرکت به مبلغ ۸۰۰۰ میلیارد ریال در سال خواهد شد. همچنین طرح نوسازی تولید LAB شرکت را به میزان ۱۰۰,۰۰۰ تن افزایش خواهد داد. شایان ذکر است که ۸۵ درصد تجهیزات لازم به‌صورت داخلی تهیه و از توان و دانش بومی استفاده خواهد شد.

وی با اشاره به برنامه و پیش‌بینی بودجه ۱۴۰۰ عنوان کرد: مقدار تولید ۱۴ درصد و مقدار فروش داخلی ۶ درصد و مقدار فروش صادراتی ۵ درصد افزایش خواهد داشت. وی افزود: مبلغ فروش محصولات ۷۵ درصد نسبت به بودجه ۱۳۹۹ افزایش خواهد داشت.

وی در پایان به افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی اشاره کرد و گفت: مراحل افزایش سرمایه در حال انجام است و در صورت نهایی شدن به بازار اعلام خواهد شد.

جایگاه شرکت در صنعت

تولید اصلی شرکت، الکیل بنزن خطی (LAB) است که ماده اولیه اصلی و عامل پاک‌کنندگی در مواد شوینده خانگی است. ماده اولیه اصلی تولید، نفت سفید است که از شرکت پالایش نفت اصفهان تامین گردیده و بعد از چند مرحله فرآیند تبدیل به برشی از نفت سفید C۱۰-C۱۳ می‌گردد که خالص‌سازی شده و شامل هیدروکربورهای خطی به نام نرمال پارافین است.

باتوجه به اینکه مواداولیه مورد نیاز برای تولید نرمال پارافین و LAB، هیدروکربورهای بدون شاخه و بنزن می‌باشد و خوراک دریافتی از شرکت فوق به قیمت FOB خلیج‌فارس خریداری می‌گردد، لذا تغییرات قیمت جهانی نفت خام متاثر از عرضه و تقاضا و تنش‌های سیاسی تاثیر مستقیم و آنی بر روی بهای تمام‌شده محصولات این شرکت دارد.

با مروری کلی بر جایگاه شرکت در صنعت و وضعیت رقابتی آن در سال مالی مورد گزارش به عرض می‌رساند تا پیش از راه‌اندازی کارخانه در سال ۱۳۷۳، LAB مورد نیاز کشور از طریق واردات تامین می‌گردید.

پس از راه‌اندازی کارخانه و در ادامه آن با به بهره‌برداری رسیدن طرح افزایش ظرفیت در سال ۱۳۸۲، علاوه بر تامین نیاز داخلی کشور مازاد تولیدات به خارج از کشور صادر می‌شود.

از سال ۱۳۸۴ با راه‌اندازی شرکت پتروشیمی بیستون و ورود آن شرکت به عنوان تولیدکننده دیگر LAB، تولید مذکور در وضعیت رقابتی قرار گرفته است و در حال حاضر بیش از ۷۰٪ مصرف LAB داخل کشور توسط شرکت سرمایه‌گذاری صنایع شیمیایی ایران تامین می‌گردد.

شایان ذکر است شرکت سرمایه‌گذاری صنایع شیمیایی ایران تنها تولیدکننده در کشور است که علاوه بر تامین نیازهای داخلی نرمال پارافین، نسبت به صدور این محصول به خارج از کشور هم اقدام می‌کند.

صورت سود و زیان
سال مالی منتهی به ۳۰ آذر ۱۳۹۹

	یادداشت	سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۰۹/۳۰	سال مالی منتهی به ۱۳۹۸/۰۹/۳۰
		میلیون ریال	میلیون ریال
درآمدهای عملیاتی	۵	۲۸,۵۱۶,۵۶۵	۱۸,۴۳۰,۵۲۲
بهای تمام‌شده درآمدهای عملیاتی	۶	(۱۴,۲۱۷,۳۱۲)	(۱۳,۰۰۸,۵۱۱)
سود ناخالص		۱۴,۲۹۹,۲۵۳	۵,۴۲۲,۰۱۱
هزینه‌های فروش، اداری و عمومی	۷	(۹۴۳,۵۴۹)	(۶۴۲,۴۱۳)
سایر درآمدها	۸	۲,۶۹۸,۳۳۸	۱,۲۴۷,۷۱۹
سایر هزینه‌ها	۹	(۴۵۷,۸۳۷)	(۲۷۷,۹۰۷)
سود عملیاتی		۱۵,۵۹۶,۲۰۵	۵,۷۴۹,۴۱۰
هزینه‌های مالی	۱۰	(۳۵۱,۹۴۷)	۰
سایر درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی	۱۱	۱۴,۳۷۷,۳۸۴	۴,۸۷۶,۷۹۹
سود قبل از مالیات		۲۹,۶۲۱,۶۴۲	۱۰,۶۲۶,۲۰۹
هزینه مالیات بر درآمد			
سال جاری		(۱,۳۸۰,۰۸۹)	(۵۲۰,۳۵۵)
سال‌های قبل		(۲۳,۷۱۶)	۰
سود خالص		۲۸,۲۱۷,۸۳۷	۱۰,۱۰۵,۸۵۴
سود پایه هر سهم			
عملیاتی (ریال)		۱,۷۵۴	۶۵۹
غیرعملیاتی (ریال)		۱,۷۴۴	۵۹۴
سود پایه هر سهم (ریال)	۱۲	۳,۴۹۸	۱,۲۵۳

بهره‌برداری از سیستم برخط احراز نشانی کسب‌وکارهای اینترنتی

مرکز توسعه تجارت الکترونیکی با اشاره به ایجاد زیرساخت‌های لازم و اتصال سامانه نماد اعتماد الکترونیکی به شرکت ملی پست، از بهره‌برداری سیستم برخط احراز نشانی کسب‌وکارهای اینترنتی خبر داد و آن را موجب افزایش اطمینان به نماد اعتماد الکترونیکی اعلام کرد. به گزارش مرکز توسعه تجارت الکترونیکی، با ایجاد زیرساخت‌های لازم و اتصال سامانه نماد اعتماد الکترونیکی به شرکت ملی پست، سیستم برخط احراز نشانی کسب‌وکارهای اینترنتی مورد بهره‌برداری قرار گرفت. این سامانه در اجرای تکالیف موضوع ماده ۳۳ قانون تجارت الکترونیکی مبنی بر لزوم احراز نشانی فروشندگان کالا و ارائه‌دهندگان خدمات در مبادلات اینترنتی اجرایی شده و دارای مزایایی است که عبارتند از: احراز نشانی کسب‌وکارهای اینترنتی فقط براساس اطلاعات پایگاه داده نشانی‌های کشور موجود در سامانه (gnaf.post.ir)، احراز نشانی کسب‌وکارهای اینترنتی به‌طور مستقیم از طریق شرکت ملی پست و اطمینان از تحقق آن، کاهش زمان ارسال مرسوله پستی حاوی شناسه احراز نشانی به کمتر از ۲۴ ساعت در دورترین نقاط کشور، حذف جابه‌جایی فیزیکی مرسولات پستی از تهران به دورترین نقاط کشور، صرفه‌جویی در زمان و هزینه احراز نشانی برای کسب‌وکارهای اینترنتی به حداقل ممکن و امکان احراز منظم مکان کسب‌وکارهای اینترنتی و کاهش ریسک خرید و فروش اینترنتی.

در این خدمت، شناسه احراز مکان ۶ رقمی منحصر به فرد تولیدشده از سوی سامانه enamad به‌طور سیستمی برای شرکت ملی پست ارسال و به صورت برخط براساس کد پستی به واحد پستی مربوط در شهرستان موردنظر ارسال، سپس مرسوله پستی در واحد پستی یادشده تولید و ظرف کمتر از یک روز به متقاضی تحویل می‌شود تا از طریق ثبت شناسه در سامانه enamad، نشانی کسب‌وکار اینترنتی احراز شود.

گفت‌وگو

در گفت‌وگو با رئیس اتحادیه کفاشان دستدوز تهران بررسی شد

چالش تولیدکنندگان کفش در تامین مواد اولیه

شاپور پشابادی
editor@smtnews.ir

صنعت کفش از جمله صنایعی است که برای تهیه مواداولیه به صنایع پتروشیمی و عرضه این مواد در بورس کالا وابسته است. اگر توزیع مواد اولیه برای تولید این صنعت به‌درستی انجام نشود، بازار با مشکلاتی در حوزه صنعت کفش و چرم روبه‌رو خواهدشد. همچنین بالارفتن نرخ مواد اولیه موجب ایجاد مشکل برای صنایع تکمیلی و پایین‌دستی مانند صنعت کفش و چرم می‌شود و در ادامه مسیر تولیدکنندگان را با مشکل روبه‌رو خواهد کرد. این درحالی است که عمده مواد اولیه مورد نیاز صنعت کفش از طریق پتروشیمی‌ها و در داخل کشور تامین می‌شود. بخشی از مواد اولیه مورد نیاز صنعت کفش نیز از طریق واردات تامین می‌شود که مربوط به بخش زیره کفش است.

با توجه به اهمیت تامین مواد اولیه برای بازار این صنعت صمت به گفت‌وگو با رئیس اتحادیه کفاشان دستدوز تهران پرداخته است. شجری معتقد است دولت باید به موضوع عرضه مواد اولیه در بورس ورود کند و اجازه ندهد هرکس هر کاری دلش خواست انجام دهد.

کسب‌وکار کفاشان دستدوز در چه شرایطی به سر می‌برد؟ مهم‌ترین موانع فرا روی آنها چیست؟ چگونه می‌توان به رونق فعالان این حوزه کمک کرد؟ درحال‌حاضر نحوه عرضه مواد اولیه این صنف در بورس کالا، عرصه را به‌شدت بر آنها تنگ کرده است. برای بررسی بیشتر این موضوع مشروح گفت‌وگوی صمت با رسول شجری را بخوانید.

عکس: صمت

این واقعیتی انکارناپذیر است که برخی از رویه‌ها و کارها به روند تولید ضربه می‌زند. با توجه به شعار سال جا دارد همکاری بیشتری در بدنه دولت و بخش خصوصی شکل گرفته و گام‌های عملیاتی برای رفع موانع تولید برداشته شود

◉ صنعت کفش از جمله صنایعی است که در تامین مواد اولیه نگاه ویژه‌ای به بورس کالا دارد. تامین و توزیع این مواد در بازار امروز چگونه است؟

مواد اولیه مورد نیاز برای تولید محصولات کفش نیاز به محصولاتی دارد که اغلب وابسته به واردات است. ما کارخانجات مربوط به مواد اولیه‌ای مثل چسب و چرم را داریم اما خود این کارخانه‌ها وابسته به مواد اولیه هستند تا بتوانند محصول ماقبل نهایی را تولید کنند؛ بنابراین تامین مواد اولیه محصولات این بازار علاوه بر واردات، وابسته به عرضه مواد در بورس کالاست.

◉ درحال‌حاضر کم و کیف عرضه مواد اولیه در بورس کالا چگونه است؟

درباره عرضه مواد اولیه در بورس کالا رانت وجود دارد. در مصاحبه‌های متعدد گفته‌ام باید این وضعیت را درست کرد. خود پتروشیمی تا شهریور بیش از ۱۳۰ درصد افزایش نرخ داشت. گفتند باید با نرخ کف خلیج‌فارس بفروشیم. بعد یک‌سری دلال به بورس ورود شدند و مواد اولیه را جابه‌جا و خریدوفروش کردند و می‌کنند. این گلوگاه تولیدکننده است و از طریق آن و اتحادیه‌هاست که مواد اولیه به‌دست تولیدکننده می‌رسد. اجازه ندهند دلال روی قیمت‌ها مانور بدهد. نرخ بعد از ارائه مواد اولیه در بورس به مقدار زیادی افزایش پیدا کرد. با این روند فقط تولیدکننده‌ای از عهده خرید برمی‌آید که استطاعتش را داشته باشد. این درحالی است که اگر مواد اولیه به حد نیاز در بازار موجود باشد خودبه‌خود نرخ آن متعادل شده و به حد نصاب عرضه و تقاضا می‌رسد.

◉ با توجه به روند فعلی، تولیدکنندگان برای تهیه مواد اولیه کفش با مشکلی مواجه هستند؟

بله. اکنون برای تولیدکننده‌های ضعیف، مشکل ایجاد شده و این گروه قادر به تامین مواد اولیه برای تزریق به خط تولید نیستند. دولت باید در این قبیل موارد ورود کند و اجازه ندهد هرکس هر اقدامی که خواست با تامین و توزیع مواد اولیه انجام دهد. به علاوه اینکه بعد از خروج مواد اولیه از بورس هم مشکلات زیادی داریم. برخی از تولیدکنندگان خرده‌پا با خرید مواد اولیه اقدام به انبار این اقلام می‌کنند. در این شرایط اگر نظارت دقیقی وجود داشته باشد، دیگر تولیدکننده‌ای قادر به انبار مواداولیه در انبار نبوده و با عرضه در بازار بسیاری از مشکلات سایر تولیدکنندگان حل خواهدشد.

◉ در بحث پتروشیمی نیز باید نظارت‌ها بیشتر شود. بسیاری از دلال‌ها از فرصت بازار بهره‌برداری کرده و عده‌ای هم به انبار مواد اولیه و سوءاستفاده از شرایط رو می‌آورند.

همچنین درباره مواد اولیه و واردات آن باید کارشناسی شود.

باید با نگاه واقع‌بینانه و کارشناسی نسبت به واردات مواد مورد نیاز اقدام کرد. از سوی دیگر باید کارخانه‌های تولیدکننده مواد اولیه را از طریق پتروشیمی یا واردات تجهیز کنیم. به این ترتیب، کارخانه‌هایی که محصول ماقبل محصول نهایی را تولید می‌کنند دایر می‌شوند، رونق می‌گیرند، کالای نهایی را تولید می‌کنند و صادرات هم امکان‌پذیر می‌شود. برای رسیدن به این نقطه به حمایت نیاز است.

◉ با توجه به شعار سال مبنی بر «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» چه اقداماتی برای رفع موانع تولید در این عرصه می‌توان انجام داد؟

این واقعیتی انکارناپذیر است که برخی از رویه‌ها و کارها به روند تولید ضربه می‌زند. با توجه شعار سال جا دارد همکاری بیشتری در بدنه دولت و بخش خصوصی شکل گرفته و گام‌های عملیاتی برای رفع موانع تولید برداشته شود. به علاوه اینکه باید با آسیب‌شناسی موانع پیشین، آیین‌نامه‌ها، مصوبات و قوانین اجرا نشده را نیز مورد بازبینی قرارداده و اجرایی کرد. آنچه مسلم است ما در بخش قوانین با کسری قابل‌توجهی مواجه نیستیم و در اجرای مصوبات ضعف داریم. مانند آنچه برای مصوبه استقرار در شهرک‌های صنعتی رخ داد. اجرای این مصوبه در حوزه فعالان صنعت کفش به حمایت نیاز دارد. با توجه به شرایط اقتصادی روز، ساخت‌وساز شهرک‌های صنعتی به خوبی انجام نشد.

همچنین با توجه به گذشت حدود دو سال از شیوع کرونا، رکود اقتصادی و وضعیت نگران‌کننده بانک‌ها، دولت باید به هر نحوی شده از تولیدکنندگان و فعالان این صنعت حمایت کند تا بتوانیم همکاران را در شهرک صنعتی مستقر کنیم. بسیاری از فعالان این صنعت نسبت به خرید زمین در شهرک‌های صنعتی اقدام کرده و با توجه به مشکلات موجود همچنان در بلاتکلیفی مانده‌اند. اگر قرار است در سال جدید حمایتی برای رفع موانع تولید داشته باشیم باید در گام نخست این موضوعات مهم ساماندهی شوند. در این صورت، حتی برای صادرات هم می‌شود از این ظرفیت استفاده کرد.

◉ بازار فروش و صادرات محصولات کفش دستدوز در چند ماه گذشته چگونه بوده است؟

درباره محصولات کفش دستدوز و صنایع وابسته به عراق، افغانستان و جمهوری آذربایجان و برخی مناطق روسیه صادرات داریم. حجم صادرات در مقایسه با سال‌های قبل اندکی افزایش یافته است. در زمینه فروش بازار داخلی نیز می‌توان گفت؛ فروش نسبت به سال گذشته خیلی بیشتر بود. در سایه درایت دولت، واحدهای صنفی توانستند کالاهایی را که دپو کرده بودند در بهمن و اسفند بفروشند. البته فروش مانند سال ۹۷ و قبل از آن نبود اما خیلی از گره‌ها را باز کرد.

تنها راه رونق تولید و خروج از رکود، توسعه صادرات است؛ بنابراین باید اقدامات لازم برای توسعه صادرات محصولات تولیدی در این بخش انجام شود. درحال‌حاضر سالانه ۱۰۰ میلیون دلار کفش چرم دستدوز صادر می‌شود اما این مقدار کافی نیست و باید بیشتر شود و به‌طور قطع در راستای رونق تولید باید بازارهای هدف صادراتی هم افزایش یابد.

◉ و در نهایت اینکه حال و روز فعالان این کسب‌وکار این روزها چگونه است؟

حدود ۶ تا ۷ هزار واحد صنفی فعال در تهران مشغول به فعالیت هستند و این درحالی است که با توجه به شرایط کرونا بسیاری از واحدهای تولیدی، به‌دلیل نداشتن نقدینگی نمی‌توانند فعالیت کنند. به علاوه اینکه بسیاری از اقلام همچون کفش تحت‌تأثیر نوسانات نرخ ارز هستند. امیدواریم با حمایت دولت از این صنف، کمبود مواد اولیه در بازار تأمین شود.

رسول شجری

تنها راه رونق تولید و خروج از رکود، توسعه صادرات است

ثبت‌سفارش نهاده‌های دامی متوقف شد

رئیس انجمن غلات ایران از توقف یک ماهه ثبت سفارش واردات نهاده‌های دامی خبر داد. به گزارش مهر، کاوه زرگران، عضو کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق بازرگانی تهران گفت: به‌دلیل وجود بروکراسی دولتی، واردات نهاده‌ها از سوی بخش‌خصوصی مختل شده و به احتمال زیاد وضعیت تولید مرغ در هفته‌های آینده نیز بهبود پیدا نخواهد کرد.

وی گفت: از ۲۰ اسفند تاکنون به‌دلیل جابه‌جایی اختیارات از وزارت صنعت، معدن و تجارت به وزارت جهادکشاورزی، هیچ ثبت‌سفارشی در حوزه نهاده‌ها انجام نشده و حتی برخی محموله‌هایی که وارد شده نیز به‌دلیل نقص مدارک و مشخص نبودن نهاد متولی، امکان پهلوگیری و تخلیه نیافته‌اند.

وی گفت: به‌دلیل تعلل در ایجاد سازکارهای موردنیاز برای ثبت‌سفارش، این پیش‌بینی وجود دارد که نهاده مورد نیاز برای تولید مرغ فراهم نباشد و وضعیت بازار در ماه‌های آینده نیز بهبود پیدا نکند. این در حالی است که اگر پیش‌بینی‌ها از وضعیت آب و هوا نیز محقق شود، نیاز به واردات نهاده‌ها بیشتر خواهد بود.

زرگران با بیان اینکه تأمین نهاده‌ها و واردات آن مانند گذشته در شرایط معمول به سر نمی‌برد، ادامه داد: به‌دلیل مشکلات و بروکراسی‌هایی که دولت ایجاد کرده، واردات نهاده‌ها با موانعی مواجه شده‌است؛ نمونه بارز این مانع‌تراشی آن است که از حدود یک ماه گذشته به‌دلیل جابه‌جایی اختیارات از وزارت صنعت، معدن و تجارت به وزارت جهادکشاورزی هیچ ثبت سفارشی در حوزه نهاده‌ها انجام نشده و این توقف یک ماهه در روند ثبت سفارش، آثار خود را در ماه‌های آینده نشان خواهد داد.

این عضو کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق بازرگانی تهران، همچنین به برخی مشکلات در زمینه توزیع نهاده‌ها که به عملکرد سامانه بازارگاه بازمی‌گردد، اشاره کرد.

او با بیان اینکه در شرایط فعلی وجود سازکاری مانند سامانه بازارگاه لازم به نظر می‌رسد اما این سامانه در تنظیم بازار ناموفق عمل کرده، ادامه داد: البته این سامانه موجب شفاف‌سازی عملکرد واردکنندگان شده و این امکان را فراهم کرده که مسیر کالا از بدو ورود به کشور تا مصرف‌کننده نهایی مشخص شود.

وی گفت: در عین‌حال، عملکرد ذاتی سامانه بازارگاه در بازه‌ی یک‌ونیم ساله گذشته بهبود یافته اما هنوز نقایص بسیاری دارد که می‌توان به سرعت آن را برطرف کرد.

او نقایص این سامانه را نبود امکان پیش‌فروش کالا برای فروشنده و نیز حذف عوامل فروش دانست و گفت: این مسئله، جریان تأمین نقدینگی تولیدکنندگان را به هم می‌ریزد و آنها قادر نخواهند بود که عملکرد مناسبی داشته باشند.

اکنون تمام نقدینگی این بخش به صورت انحصاری در اختیار بانک کشاورزی قرار می‌گیرد و در مقابل خدمات قابل‌توجهی را نیز به بخش تولید و تجارت ارائه نمی‌دهد. در حالی که خریدار و فروشنده باید اجازه داشته باشند با هر بانکی که تمایل دارند، داد و ستد نهاده‌ها را مورد پیگیری قرار دهند.

زرگران افزود: به‌طورکلی، وجود سامانه بازارگاه در شرایط فعلی کشور الزامی است اما پافشاری بر ادامه برخی اشتباهات باعث تعجب است.

یادداشت

چالش معیار محاسبه حقوق گمرکی

محمدرضا فرجی تهرانی/ رئیس اتحادیه صنف فناوران رایانه تهران

گفته می‌شود در آستانه انتخابات، از قیمت کالاهای دیجیتال و به‌ویژه لپ‌تاپ کاسته خواهد شد اما موضوع دیگری وجود دارد که اگر محقق شود، قیمت لپ‌تاپ و کالاهای دیجیتال دیگر به شکل دیگری تغییر خواهد کرد.

در این میان، یکی از مهم‌ترین موضوعات مرتبط که به‌طور مستقیم روی قیمت تمام‌شده کالاهای موردنیاز مردم تاثیر می‌گذارد نرخ نعرفه واردات با ارز نیمایی یا آزاد یا دولتی است. به عبارت دیگر، گمرک چه نرخ ارزی را ملاک محاسبه عوارض وارداتی قرار داده و در نهایت حقوق ورودی کالا با چه ارزی محاسبه می‌شود؟

طبق قانون بودجه سال ۱۴۰۰، حقوق گمرکی واردات کالاها به غیر از کالاهای اساسی و تجهیزات پزشکی نباید با نرخ ترجیحی (۴۲۰۰ تومانی) محاسبه شود. این رویه در سال جدید هنوز اعمال نشده و محاسبات گمرکی فعلا براساس دلار ۴۲۰۰ تومانی انجام می‌شود. خبر خوش آنکه در واپسین روزهای سال ۱۳۹۹ تعرفه گمرکی کالاهای اساسی و غیراساسی به ترتیب ۳ و ۲ درصد کاهش یافت اما در مجموع بعد از اعمال قانون جدید، همچنان شاهد افزایش قیمت قابل توجه کالاهای غیراساسی خواهیم بود. کالاهایی دیجیتال و اقلامی مثل لپ‌تاپ، موبایل، تبلت و... از آن جمله کالاهایی است که در صورت اجرایی شدن این قانون با تغییر در نرخ تعرفه‌گذاری مواجه شده و در نهایت با تغییر در قیمت تمام‌شده کالا همراه خواهند بود. کالاهایی که اگرچه «غیراساسی» به‌شمار می‌آیند اما تغییرات قیمت آنها برای اقشار وسیعی از مردم مهم است. آن هم با توجه به شرایط کرونا و محدودیت آموزش و خرید به فضاهای اینترنتی.

بنابراین با توجه به اعمال قانون جدید، انتظار می‌رود در ۲۰ روز آینده، شاهد تغییر قیمتی گسترده در حوزه قیمت کالاهای دیجیتال باشیم. درحال‌حاضر، تعرفه گمرکی ۹۰ درصد از کالاهای مربوط به این صنف، ۵ درصد محاسبه شده و این تعرفه براساس دلار ۴۲۰۰ تومانی، محاسبه و اخذ می‌شود. تاکنون نیز اعمال تعرفه واردات کالاهای دیجیتال با نرخ ارز نیمایی (۲۵ هزار و ۱۰۰ تومان) در میان بود اما چند روز پیش عنوان شد نمایندگان مجلس شورای اسلامی به‌دنبال اعمال نرخ دلار ۱۳ هزار تومانی برای تعرفه واردات این دست از کالاها هستند. در صورت اعمال نرخ جدید در تعرفه کمرگی کالاهای دیجیتال تعرفه گمرکی این دست از محصولات حدود ۳۰۰ درصد افزایش پیدا خواهد کرد. به این ترتیب، قیمت لپ‌تاپ متناسب با تعرفه گمرکی جدید تغییر می‌کند. اگر تغییر تعرفه گمرکی بیشتر باشد به همان نسبت قیمت‌ها افزایش بیشتری خواهند داشت.

جنجال مصوبه حقوق ورودی کالا بالا گرفته است. در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ مبنای محاسبه حقوق ورودی کالا به کشور نرخ ارز حاشیه بازار اعلام شده است. حال آنکه معاون امور فنی گمرک ایران طی نامه‌ای به وزارت صنعت، معدن و تجارت، عنوان کرده این مصوبه با اعمال سود بازرگانی فعلی، بازار داخلی را از تعادل خارج می‌کند و قیمت کالاهای تولید را به‌شدت افزایش خواهد داد. ارزیابی‌ها نشان می‌دهد این مصوبه می‌تواند درآمد دولت را تا ۴۰ هزار میلیارد تومان افزایش دهد. از این‌رو تاکنون مخالفتی از سوی هیات دولت و حتی وزارت صنعت، معدن و تجارت که متولی تولید و تجارت در کشور است، انجام‌نشده است. مصوبه یادشده که در قانون بودجه ۱۴۰۰ آمده، حقوق ورودی واردات کالا را تا ۵ برابر افزایش خواهد داد. با توجه به اینکه بارها اعلام‌شده بیش از ۸۰ درصد کالاهای وارداتی را مواد اولیه و واسطه‌ای، ماشین‌آلات، تجهیزات و لوازم یدکی تشکیل می‌دهند، مسلما افزایش قیمت کالاهای وارداتی، تولید را نشانه می‌رود و قیمت نهاده‌های تولید در کشور را گران‌تر می‌کند که به تبع آن، گرانی کالاها در داخل کشور محتمل خواهد بود. البته مصوبه اعلام شده، دو استثنا برای محاسبه با این نرخ ارز را برای کالاها در نظر گرفته که شامل کالاهای اساسی و کالاهای پزشکی و دارو است. به عبارتی، قیمت این گروه‌های کالایی با همان دلار ۴۲۰۰ تومانی محاسبه می‌شود.

در حالی که ۲۸ اسفند رئیس جمهوری قانون بودجه سال ۱۴۰۰ را به رئیس سازمان برنامه و بودجه ابلاغ کرد؛ هیات وزیران در جلسه ۲۴ اسفند ۱۳۹۹، مجموع حقوق گمرکی و سود بازرگانی ۳۵۷ ردیف تعرفه همراه با حذف، ایجاد، اصلاح شرح ردیف تعرفه و مندرجات ذیل یادداشت فصول کتاب مقررات صادرات و واردات را تعیین کرد. بر این اساس، با اعمال این اصلاحات، مجموع جداول پیوست آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات از اول فروردین ۱۴۰۰ لازم‌الاجراست. از سوی دیگر، تاکنون در اجرای قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، سود بازرگانی قابل اعمال در سیستم و انجام محاسبات حقوق ورودی، تعیین و تصویب و به گمرک ابلاغ نشده است. چند روز قبل اعلام شد در راستای تسهیل و تسریع در انجام تشریفات گمرکی از سوی گمرک ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی به دولت پیشنهاد شده به روال قبل، حقوق ورودی مانند سال قبل اخذ و نسبت به ترخیص کالاها اقدام شود؛ بنابراین مبنای محاسبات برای تمامی کالاها همچنان همان دلار ۴۲۰۰ تومانی است. این درحالی است که براساس حکم بودجه ۱۴۰۰ نرخ محاسباتی ارز در گمرک باید از ۴۲۰۰ تومان به نرخ سامانه «ای‌تی‌اس» (ETS) افزایش پیدا کند. حال همین موضوع به محل اختلاف گمرک و وزارت صنعت، معدن و تجارت تبدیل و نامه‌نگاری‌ها در این‌باره شروع شده است.

روی خط خبر

آغاز طرح نظارتی ویژه ماه رمضان در هرمزگان

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان، از کنترل هرچه بیشتر بازار در ایام ماه مبارک رمضان خبر داد. به گزارش صمت از هرمزگان، خلیل قاسمی بیان کرد: این طرح از ۱۸ فروردین امسال در استان آغاز شده و تا پایان ماه مبارک رمضان ادامه خواهد داشت. وی عنوان کرد: تسهیل و تسریع دسترسی مردم به کالاهای موردنیاز با نرخ مصوب و مناسب، نظارت بر عملکرد واحدهای تولیدی، توزیعی و خدماتی و برخورد با تخلفات احتمالی و جلوگیری از هرگونه کمبود و افزایش غیرمنطقی قیمت‌ها و بروز تخلفات احتمالی، انجام و نظارت و افزایش گشت‌های مشترک بازرسی واحدهای صنفی به‌ویژه شیرینی‌فروشی‌ها، مراکز فروش آش و حلیم، سوپرمارکت‌ها و میوه و تره‌بار و اقلام لبنی و پروتئینی از اهداف این طرح است. وی با تاکید بر ضرورت همکاری همه صنوف با بازرسان در اجرای این طرح گفت: رعایت نرخ‌های مصوب و سود قانونی، نصب برچسب نرخ روی تمامی کالاها، صدور فاکتور رسمی در قبال فروش کالا از جمله موارد مورد تاکید در اجرای این طرح است که همه صنوف باید آن را رعایت کنند. قاسمی افزود: ستاد خبری سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان نیز همزمان با اجرای این طرح شبانه‌روزی فعال است و شهروندان می‌توانند در صورت مشاهده هرگونه تخلف، شکایات خود را از طریق شماره تلفن ۱۲۴ اعلام کنند.

ستاد تحقق شعار سال در سازمان جهاد کشاورزی یزد

نخستین جلسه شورای فرهنگی سازمان جهاد کشاورزی استان یزد با محوریت تحقق شعار سال در سالن جلسات سازمان برگزار شد. به گزارش صمت به نقل از روابط‌عمومی سازمان جهاد کشاورزی استان یزد، در ابتدای این جلسه حجت‌الاسلام موسوی مسئول حوزه نمایندگی ولی فقیه در سازمان با اشاره به مسئولیت سنگین مجموعه کارکنان جهاد کشاورزی در تامین معیشت مردم و امنیت غذایی جامعه نام‌گذاری سال ۱۴۰۰ از سوی رهبر معظم انقلاب به نام تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها را در راستای اهمیت مباحث اقتصادی و تولیدی دانست و وجود مقتضی و نبودن مانع را لازمه داشتن اقتصادی شکوفا و مستقل برشمرد. در ادامه این جلسه شرکت‌کنندگان ضمن برشمردن دستاوردهای بخش کشاورزی در عرصه تولیدات مواد غذایی، مشکلات موجود بر سر راه صادرات محصولات تولیدی، واردات علوفه دامی، بذور وارداتی پتاسه و فسفاته، کمبود نهاده‌های دامی، تخریب اراضی کشاورزی و... را به‌عنوان موانع تولید در این بخش دانستند. در این جلسه پس از بحث و تبادل‌نظر، تشکیل کارگروه‌های برنامه‌ریزی، فرهنگی و تبلیغات، پشتیبانی تولید، پژوهشی و آموزشی و همچنین مانع‌زدایی‌ها و تسهیل برای پیگیری و تحقق شعار سال در سازمان جهاد کشاورزی مصوب شد.

بندر خشک پیشگامان روی ریل تحقق شعار ۱۴۰۰

مدیر عامل بندرخشک پیشگامان گفت: بستر فراهم‌شده در این بندر تعاونی موجب پشتیبانی از تولید و تحقق شعار سال ۱۴۰۰ می شود. به گزارش روابط‌عمومی بندرخشک پیشگامان، محمدرضا شهسواری با اشاره به ظرفیت‌های ایجادشده در بندرخشک پیشگامان اظهار کرد: در این بندر همه زیرساخت‌های حیاتی موردنیاز تولید و نیز امکانات لازم برای حمایت و پشتیبانی از تولید داخلی و تولیدکننده فراهم شده است.

وی افزود: بستر مناسب انبارش، حمل جاده‌ای و ریلی به‌صرفه، صادرات کالاهای تولیدی و واردات مواد اولیه موردنیاز در بندرخشک پیشگامان فراهم شده است و با افتتاح رسمی این بندر عظیم ۷۰۰ هکتاری در اسفند گذشته آمادگی لازم برای پشتیبانی از تولید و تحقق شعار سال بیش از پیش وجود دارد. مدیرعامل بندرخشک پیشگامان کاهش تشریفات گمرکی و وجود زیرساخت‌های منحصر به فرد لجستیکی در این بندر اقتصادی را از جمله مصادیق رفع موانع و مانع‌زدایی از تولید دانست و اظهار امیدواری کرد که با مشارکت سرمایه‌گذاران حوزه‌های مختلف تبلور ایده تعاونی و استفاده از سرمایه‌های خرد مردم بیش از گذشته نمود عینی یابد. شهسواری با بیان اینکه تولید داخلی زیربنای اقتصاد قوی و اشتغال پایدار است، ادامه داد: بستر برای حضور سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان بخش‌های مختلف در بندر خشک پیشگامان فراهم است و همچنین تسهیلات مناسب به آنها ارائه می‌شود.

روابط‌عمومی راه و شهرسازی اصفهان رتبه یک گرفت

آرزو خدایی: براساس ارزیابی مرکز ارتباطات و اطلاع‌رسانی وزارت راه و شهرسازی بر پایه عملکرد ۵۸ روابط‌عمومی اداره‌های کل «راه و شهرسازی» و «راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای» کشور در سال ۱۳۹۹، روابط‌عمومی اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان توانست در بین تمامی استان‌های کشور رتبه نخست را به خود اختصاص دهد. به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی استان اصفهان، حسن کحال‌زاده، رئیس اداره ارتباطات و اطلاع‌رسانی اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان اظهار کرد: براساس آخرین ارزیابی به عمل آمده از سوی مرکز ارتباطات و اطلاع‌رسانی وزارت راه و شهرسازی در مجموع ارزیابی عملکرد اخبار ۵۸ اداره کل، شامل اداره‌های «راه و شهرسازی» و «راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای» استان‌ها در سال گذشته، اداره ارتباطات و اطلاع‌رسانی اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان توانست در رتبه اول کشوری قرار گیرد. وی افزود: مطابق با جدول ارزیابی اخبار، اداره‌های کل «راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای سیستان و بلوچستان» و «راه و شهرسازی همدان» به ترتیب رتبه‌های دوم و سوم را کسب کردند. رئیس اداره ارتباطات و اطلاع‌رسانی اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان بیان کرد: در سال گذشته فعالیت‌های این اداره براساس برنامه عملیاتی تدوین‌شده انجام شد که در این برنامه «ایجاد روابط‌عمومی تحلیلگر برمبنای سایبر» به‌عنوان هدف اصلی و کلان در نظر گرفته شده بود. وی با بیان اینکه روابط‌عمومی کارآمد زمانی ایجاد می‌شود که بتواند خدمات انجام‌شده را با استفاده از ابزارهای نوین در سطح وسیع اطلاع‌رسانی کند، اذعان کرد: این اداره با شناخت و درک وضع موجود و در راستای انطباق وظایف با آیین‌نامه «نحوه فعالیت، وظایف و اختیارات روابط‌عمومی دستگاه‌های اجرایی» همواره سعی کرده با ارائه خدماتی متمایز، حوزه‌ای پویا، پاسخگو و مورد اعتماد را ایجاد کند.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت خبر داد

احیای ۱۵۵۷ واحد راکد در شهرک‌های صنعتی

حمید سپهری
editor@smtnews.ir

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از احیای یک‌هزار و ۵۵۷ واحد راکد حاضر در شهرک‌های صنعتی سراسر کشور در طول سال ۹۹ خبر داد که حدود ۴ درصد بیش از برنامه تعیین‌شده در این زمینه بود.

به گزارش صمت علی رسولیان با اشاره به آمار حدود ۱۸ درصدی واحدهای غیرفعال حاضر در شهرک‌های صنعتی، افزود: سال گذشته احیا و فعال‌سازی یک‌هزار و ۵۰۰ واحد راکد موجود در شهرک‌های صنعتی سراسر کشور پیش‌بینی شده بود اما در نهایت یک‌هزار و ۵۵۷ واحد احیا شدند.

وی بیان کرد: حاصل این اتفاق ۴ هزار و ۶۱۱ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری جدید در این واحدها و ایجاد ۲۵ هزار و ۹۸۸ شغل جدید در آنها بود.

مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران خاطرنشان کرد: برای سال ۱۴۰۰ نیز احیای یک‌هزار و ۶۰۰ واحد در مجموعه شهرک‌های صنعتی و همچنین ۸۰۰ واحد دیگر در خارج از این مجموعه را در دستور کار داریم که دومی امسال از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به این سازمان محول شده است.

به گفته این مقام مسئول، آمارها حاکی است مشکل ۵۶ درصد واحدهای یادشده کمبود نقدینگی و تامین مالی است و علاوه‌بر آن نبود بازار، اختلاف شرکا، تامین مواد اولیه، مشکلات قضایی و زیرساختی، مالیات و تامین اجتماعی، سایر مشکلات عمده را تشکیل می‌دهد.

وی گفت: مشاوران این سازمان در قالب کلینیک‌های کسب‌وکار در شهرک‌های صنعتی سراسر کشور مستقر هستند و مشکلات واحدهای یادشده را در ستادهای تسهیل و رفع موانع تولید استان‌ها مطرح می‌کنند.

رسولیان ادامه داد: بدیهی است واحدهایی که مشکل تامین نقدینگی دارند در ادامه به بانک‌ها معرفی می‌شوند، همچنین این سازمان به ارائه ضمانتنامه به واحدهایی که نیازمند ضمانتنامه بانکی باشند اقدام می‌کند.

وی اضافه کرد: برای سایر واحدهایی که با مشکلات قضایی، مالیاتی، تامین اجتماعی و... روبه‌رو هستند نیز در ستادهای تسهیل استانی تصمیم‌گیری شده و راهکار مقتضی ارائه می‌شود.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت خاطرنشان کرد: در زمینه تامین مالی موردنیاز واحدها، امسال ۵ هزار میلیارد تومان نیز در اختیار سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران قرار داده شده تا به واحدهای نیازمند کمک کند.

علی رسولیان

محمدرضا بادامی

> سال گذشته احیا و فعال‌سازی یک‌هزار و ۵۰۰ واحد راکد موجود در شهرک‌های صنعتی سراسر کشور پیش‌بینی شده بود اما در نهایت یک‌هزار و ۵۵۷ واحد احیا شد. حاصل این اتفاق ۴ هزار و ۶۱۱ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری جدید در این واحدها و ایجاد ۲۵ هزار و ۹۸۸ شغل جدید در آنها بود

▣ حمایت از تحقق ۳۰ خوشه صنعتی در همدان

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به ایجاد خوشه‌های صنعتی در کشور، خوشه صنعتی پوشاک کردآباد را موفق ارزیابی کرد و گفت: در راستای تحقق ۳۰ خوشه شناسایی شده در همدان حمایت‌های لازم را انجام خواهیم داد.

به گزارش صمت از استان همدان، علی رسولیان در بازدید از خوشه صنعتی کردآباد از توابع بخش مرکزی شهرستان کبودرآهنگ با اشاره به احیای مسئولیت‌های اجتماعی به‌عنوان یکی از سیاست‌های جدی وزارت صنعت، معدن و تجارت که وزیر به آن توجه خاصی دارد، ابراز کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت بر احیای مسئولیت‌های اجتماعی و توجه به اشتغال به‌ویژه در روستاها تاکید دارد.

رسولیان افزود: در راستای توجه به فرمایشات رهبر معظم انقلاب مبنی‌بر اینکه مردم در امور مشارکت داده شوند، در جهت تحقق این امر و مشارکت اقتصادی مردم گام برمی‌داریم.

وی ادامه داد: در سطح کشور ۲۸۷ معین اقتصاد مقاومتی تعیین کرده‌ایم و با استفاده از ظرفیت موجود و توان بنگاه‌های اقتصادی و شرکت‌ها در راستای تقویت مناطق محروم حرکت می‌کنیم و از این منظر شاهد رونق، پویایی و ایجاد اشتغال در این مناطق خواهیم بود.

وی با اشاره به اینکه در استان همدان نیز استقبال خوبی از موضوع یادشده اتفاق افتاده است، گفت: ان‌شاالله با استاندار و بخش خصوصی در این استان تفاهمنامه‌هایی امضا خواهیم کرد تا امور مرتبط را برعهده بگیرند.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به یکی از برنامه‌های سازمان صنایع کوچک و توجه به خوشه‌های صنعتی، عنوان کرد: در سطح کشور ۱۰۶ خوشه صنعتی آغاز به کار کرده و خوشبختانه در استان همدان نیز ۶ خوشه خاتمه پیدا کرده است.

رسولیان با بیان اینکه خوشه پوشاک در روستای کردآباد از خوشه‌های موفق است، تصریح کرد: این خوشه اشتغال خوبی را در این روستا و در منطقه ایجاد کرده است و ما نیز در تامین مالی و تسهیل امور مرتبط کمک خواهیم کرد.

وی خاطرنشان کرد: در راستای تحقق و فعال شدن ۳۰ خوشه شناسایی شده در همدان حمایت‌های لازم را انجام خواهیم داد.

▣ فعالیت ۱۱۰۰ واحد تولیدی در همدان

محمدرضا بادامی، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان همدان نیز با اشاره به اینکه یک واحد فعال در این شهرک طی چند سال گذشته توانسته ۱۳ واحد تعطیل را به چرخه تولید بازگرداند، گفت: در استان همدان هزار و ۱۴۶ واحد در حال بهره‌برداری و تولید هستند.

وی عنوان کرد: برای ۱۷۰ واحد راکد که در استان وجود دارد برنامه تعریف کرده‌ایم.

وی با بیان برخی از مشکلات واحدهای راکد و فاقد فعالیت، گفت: از مشکلات مطرح می‌توان به مقوله جانشینی بانک‌ها، مباحث مربوط به سرمایه‌گذاران و شراکت طرف‌ها در واحد تولیدی و نیز موضوع سرمایه در گردش اشاره کرد.

وی خاطرنشان کرد: برنامه‌هایی تدوین شده و در دستور کار قرار گرفته است تا با مانع‌زدایی‌های لازم شاهد رونق و فعالیت دوباره واحدهای راکد باشیم.

▣ سخن پایانی

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های استانی تابع آن اکنون با داشتن ۸۲۳ شهرک و ناحیه صنعتی و ۳ منطقه ویژه اقتصادی در حال بهره‌برداری، ۷۸ شهرک و ناحیه صنعتی تخصصی، ۶ شهرک فناوری، ۳۸ مرکز خدمات فناوری و کسب‌وکار، ۲ مجتمع فناوری اطلاعات و خدمات نرم‌افزاری، ۹۰ هزار و ۷۴ قرارداد منعقد شده و بهره‌برداری از ۴۶ هزار و ۸۲۲ واحد صنعتی و ۳ هزار و ۷۸ واحد کارگاهی، زمینه اشتغال مستقیم ۹۴۱ هزار و ۵۵۸ نفر را در سراسر کشور فراهم کرده است.

مدیرکل تامین اجتماعی استان اصفهان خبر داد

بخشودگی جریمه کارفرمایان واحدهای تولیدی و اصناف

مدیرکل تامین اجتماعی استان اصفهان گفت: با توجه به نام‌گذاری سال ۱۴۰۰ از سوی رهبر معظم انقلاب به‌عنوان سال تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها و در راستای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، مقابله با تحریم‌های ظالمانه، مشکلات ناشی از شیوع ویروس کرونا و به‌منظور مساعدت با کارفرمایان واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی، خدماتی و اصناف سازمان تامین اجتماعی اقدام به بخشودگی جرایم کرد.

به گزارش صمت از اصفهان، محسن ریاضی افزود: کارفرمایان کارگاه‌های فعال تولیدی، صنعتی، معدنی، خدماتی و اصناف اعم از حقیقی یا حقوقی دولتی و غیردولتی که حداقل به مدت یک سال از زمان تقسیط نسبت به حفظ یا افزایش اشتغال نیروی انسانی کارگاه برمبنای فهرست بهمن ۱۳۹۸ و ارسال فهرست و پرداخت کامل حق بیمه کارکنان شاغل کارگاه در دوره تقسیط اقدام کرده‌اند، مشمول این طرح می‌شوند.

وی خاطرنشان کرد: کارفرمایان کارگاه‌های یادشده به‌منظور تعیین‌تکلیف بدهی‌هایی که تا اسفند ۱۳۹۹ به مرحله قطعیت رسیده برای برخورداری از تسهیلات یادشده باید حداکثر تا ۱۴۰۰/۰۴/۳۱ برای ثبت درخواست از طریق سامانه خدمات غیرحضوری سازمان تامین اجتماعی به نشانی es.tamin.ir اقدام کنند.

ریاضی اعلام کرد: در صورتی که کارفرمایان مشمول تا تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور برمبنای فهرست بهمن ۱۳۹۸ نسبت به تعدیل بیمه‌شدگان کارگاه اقدام کرده باشند، پس از بازگشت نیروی کار تعدیل شده یا جایگزینی آنها در زمان درخواست و رعایت حفظ اشتغال در دوره تقسیط برمبنای فهرست بهمن ۱۳۹۸، از بخشودگی جرایم برخوردار خواهند شد.

وی افزود: به منظور مساعدت با آن دسته از کارفرمایانی که با ایفای تعهدات خود نسبت به پرداخت اقساط بدهی‌های تقسیط‌شده قبلی خود اقدام کرده‌اند، پذیرش چک بانکی و سفته به‌عنوان وثیقه بلامانع خواهد بود و درباره آن دسته از کارفرمایانی که در گذشته با وجود تقسیط بدهی از پرداخت تمام یا بخشی از آن خودداری کرده‌اند در صورت ارائه درخواست با رعایت ضوابط مربوطه و در اجرای ماده ۹۹ آیین‌نامه اجرایی ماده ۵۰ قانون تامین اجتماعی اخذ ضمانتنامه بانکی یا سند ملکی معتبر الزامی است.

▣ پرداخت مابه‌التفاوت حقوق بازنشستگان تامین اجتماعی

مدیرکل تامین اجتماعی استان اصفهان در گفت‌وگوی مطبوعاتی، جزئیات مرحله دوم متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران را اعلام کرد.

محسن ریاضی در این گفت‌وگو ضمن قدردانی از همکاری و همراهی دولت و مجلس شورای اسلامی برای اجرای مرحله دوم متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان در سال جاری، گفت: در مرداد سال گذشته یک متناسب‌سازی انجام شد و سپس در مهر سال گذشته صندوق‌های بازنشستگی یک مرحله دیگر افزایش حقوق داشتند.

به این ترتیب، فاصله حقوق بازنشستگان آنها با تامین اجتماعی افزایش یافت و مطالبه بحقی صورت گرفت. او افزود: در اسفند ۹۸ آنچه صندوق بازنشستگی کشوری می‌پرداخت نسبت به فروردین ۱۴۰۰ حدود بیش از ۱۳۰ درصد افزایش یافته است.

تلاش شد مشابه آنها افزایشی داشته باشیم و عدالتی برقرار شود.

مدیرکل تامین اجتماعی استان اصفهان با بیان اینکه نسبت به فروردین ۹۸ مجموع پرداختی ما به بازنشستگان ۶۸۰۰ میلیارد تومان بود که به بیش از ۱۵ هزار میلیارد تومان می‌رسد، گفت: همان حدود ۱۳۰ درصد افزایش را ما هم اعمال خواهیم کرد.

ریاضی افزود: بازنشسته حداقلی‌بگیری که ۳۰ سال خدمت کرده و حقوقش یک میلیون و ۶۰۰ هزار تومان بوده است در فروردین جاری با احتساب یک همسر و دو فرزند حدود ۴ میلیون و ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار تومان دریافت خواهد کرد؛ برای کسانی که کمتر از ۳۰ سال خدمت دارند حقوقشان به تناسب کاهش و برای کسانی که بیش از ۳۰ سال خدمت کرده‌اند این رقم مقداری بیشتر است.

ریاضی گفت: وصول منابع نیازمند کمک دولت است و کمبود و مشکلی در تامین منابع نخواهیم داشت. مدیرکل تامین اجتماعی استان اصفهان اظهار کرد: این افزایش در فروردین در فیش حقوقی بازنشستگان و مستمری‌بگیران لحاظ خواهد شد.

او با بیان اینکه در فروردین هرچه افزایش می‌یابد در فیش حقوقی فروردین خواهد آمد، گفت: آن یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان علی‌الحساب اسفند ربطی به فروردین ندارد و مبلغی هم از حقوق بازنشستگان کسر نمی‌شود.

او ابراز امیدواری کرد طی چند روز آینده احکام نهایی بازنشستگان صادر و واریز حقوق با زمان‌بندی معمول و مشابه ماه‌های گذشته پرداخت خواهد شد.

مدیرکل تامین اجتماعی استان اصفهان، تعامل و همکاری وزارت بهداشت با این سازمان در اجرای نسخه الکترونیک را نیز مطلوب برشمرد و گفت: مسائل و دغدغه‌ها با همکاری یکدیگر کمتر شده اما همچنان پیگیری و رصد را باید موردتوجه قرار دهیم زیرا استقرار کامل نسخه الکترونیک موردتوافق نظام سلامت کشور است.

ریاضی درباره بررسی پیشرفت اجرای نسخه الکترونیک گفت: در سازمان به صورت منظم با معاونان وزارت بهداشت و روسای سازمان‌های مربوطه و بیمه‌های تکمیلی برای اجرای بهتر نسخه الکترونیک جلسه برگزار می‌شود تا وقفه‌ای در ارائه خدمات به بیمه‌شدگان پیش نیاید.

اکنون که به فاز بهره‌برداری کامل نسخه الکترونیک نزدیک می‌شویم مراقبت‌ها ضروری‌تر می‌شود و قرار است تمامی مدیران درمانی ستاد و استان‌ها توجه کافی به این موضوع داشته باشند.

او با تاکید بر اتصال سامانه‌های نسخه‌نویسی سازمان‌های بیمه‌گر و وزارت بهداشت با یکدیگر افزود: در این موضوع خوب پیش رفته‌ایم و باید بتوانیم اطلاعات را به اشتراک بگذاریم و سریع‌تر وارد فاز عملیاتی شویم.

کاهش تولید جهانی فلز سرخ

تولید جهانی مس تصفیه‌شده در سال ۲۰۲۰ میلادی به ۲۵ میلیون تن رسید. در حالی که تولید معادن مس جهان ۲۰ میلیون تن ثبت شده بود.

به‌گزارش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع‌معدنی ایران، میزان تولید جهانی مس تصفیه‌شده از ۲۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تن در سال ۲۰۱۹ میلادی به ۲۵ میلیون تن در سال ۲۰۲۰ میلادی کاهش یافت.

طی مدت یادشده، چین با تولید ۹ میلیون و ۸۰۰ هزار تن مس تصفیه‌شده در صدر تولیدکنندگان جهانی فلز سرخ قرار گرفت.

همچنین شیلی با تولید ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تن و ژاپن با تولید یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن از این فلز در رتبه‌های دوم و سوم جهان ایستاده‌اند.

در ادامه باید خاطرنشان کرد تولید معادن مس جهان در حالی از ۲۰ میلیون و ۴۰۰ هزار تن در سال ۲۰۱۹ میلادی به ۲۰ میلیون تن در سال ۲۰۲۰ میلادی کاهش یافت که میزان تولید معادن مس شیلی (دارای بیشترین تولید معادن مس) نیز در سال ۲۰۲۰ میلادی به ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار تن رسید که نسبت به سال پیش از آن (تولید ۵ میلیون و ۷۹۰ هزار تن) کاهش نشان می‌دهد.

معادن مکزیک و چین نیز به ترتیب با تولید ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن و یک میلیون و ۷۰۰ هزار تن مس در جایگاه دوم و سوم جهان در تولید فلز سرخ ایستاده‌اند.

فعالان صنعت خاکستری نسبت به توقف تولید هشدار می‌دهند

آوار نرخ‌گذاری دستوری بر سر صنایع

در سال‌های اخیر موضوع کنترل قیمت‌ها با عنوان نرخ‌گذاری دستوری به‌شدت مورد بحث و نقد قرار گرفته است. بسیاری این سیاست را خلاف معیارهای اقتصاد آزاد دانسته و با آن مخالف هستند. ناکارآمدی استراتژی یادشده و همچنین فسادزا بودن آن، مهم‌ترین انتقاد به این سیاست است. در واقع در طول سال‌های گذشته و با وجود بارها آزمون و خطا به این نتیجه رسیده‌ایم که قیمت‌گذاری دستوری مکانیسم موثری برای تنظیم بازارها نیست. سیمان در رده محصولاتی است که نرخ آن همچنان و با گذر سال‌ها، دستوری تعیین می‌شود. سبقه نرخ‌گذاری سیمان از آنجاست که در گذشته با کمبود این محصول روبه‌رو بودیم، در آن دوره، سیمان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین و پرمصرف‌ترین محصولات ساختمانی در قالب سهمیه و با نرخ مصوب در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌گرفت. اما در حال حاضر ظرفیت‌های قابل توجهی از صنایع سیمانی در کشور احداث شده است. حال نه تنها با کمبود سیمان روبه‌رو نیستیم، بلکه مصرف آن به مراتب بیش از نیاز داخلی برآورد می‌شود. درنتیجه تداوم نرخ‌گذاری دستوری در طول این سال‌ها ضربات قابل توجهی به عملکرد این صنایع وارد کرده است. تا جایی که بنا به هشدار فعالان صنعت سیمان، تداوم این روند به منزله توقف تولید در صنایع سیمان کشور خواهد بود. با توجه به چالش‌ها یادشده فعالان صنعت سیمان در یک سال اخیر تلاش قابل‌ملاحظه‌ای برای خروج این محصول از روند قیمت‌گذاری دستوری کرده‌اند تا بدین ترتیب روند تولید آنها تداوم یابد. در همین روزها نیز خبری مبنی بر آزادسازی نرخ این محصول ساختمانی در فضای مجازی منتشر شده است. براساس این خبر، انتظار می‌رود از این پس، نرخ سیمان یک‌سی‌ام سبد میلگرد در بورس کالا تعیین شود. حال باید دید این مصوبه جدید با چه کم و کیفی اجرایی می‌شود و چه تاثیری بر عملکرد فعالان صنعت سیمان خواهد داشت.

عکس: آیدا فریدی

> تداوم نرخ‌گذاری دستوری سیمان در طول سال‌ها ضربات زیادی به عملکرد این صنایع وارد کرده است تا جایی‌که بنا به هشدار فعالان صنعت سیمان، تداوم این روند به منزله توقف تولید در صنایع سیمان کشور خواهد بود

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

حال سیمانی‌ها خوب نیست

عبدالرضا شیخان، دبیر انجمن کارفرمایان صنعت سیمان در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: سال‌هاست سایه اقتصاد دستوری و نرخ‌گذاری عملکرد صنایع سیمان کشور را متاثر می‌کند. این درحالی است که در طول سال‌های گذشته ظرفیت‌های قابل‌توجهی از این صنعت در کشور احداث شده است. در شرایطی که کمبود عرضه سیمان معنی ندارد، کشف نرخ باید در تقابل میان عرضه و تقاضا باشد. با این وجود، همچنان و طبق روال سنوات گذشته، نرخ این محصول در قالبی دستوری تعیین می‌شود. سیاستی که ضربات غیرقابل جبرانی را به تولید و تولیدکننده وارد می‌کند.

شیخان در ادامه تصریح کرد: سیمان محصولی پرکاربرد و اساسی در ساخت مسکن است، از این‌رو نرخ خرید و فروش آن اهمیت ویژه‌ای دارد. شاید به همین دلیل نیز نرخ فروش این محصول ساختمانی در طول سال‌های گذشته در قالب دستوری تعیین می‌شد. سیاستی که در سال‌های اخیر با شدت گرفتن نرخ تورم در کشور و افزایش هزینه تمام‌شده تولید و به‌دنبال آن کاهش توان واحدهای سیمانی به ضرر تولیدکنندگان سیمان منجر شده است.

بر همین اساس نیز انجمن کارفرمایان صنعت سیمان از سال گذشته مکاتبات بسیاری را با وزارت صنعت، معدن و تجارت برای رسیدگی به روند قیمت‌گذاری این محصول ترتیب داده است.

هرچند در سال گذشته شاهد تغییرات متعدد در این وزارتخانه بودیم. با وجود تمامی تغییرات در اواخر سال ۱۳۹۹، مقرر شد الگوی شناوری برای نرخ‌گذاری سیمان تعیین شود. پیشنهاد نخست انجمن این بود که نرخ فروش سیمان براساس نرخ فروش میلگرد تعیین شود، چراکه هر دو در رده مصالح ساختمانی پرکاربرد هستند. البته با تغییر مجدد معاونت معدنی وزارتخانه، روند کاری و تصمیم‌گیری به تعویق افتاد اما پیگیری‌ها ادامه دارد.

کمبودها هم از عوارض دستورهاست

شیخان در پاسخ به سوالی درباره کمبود دوره‌ای سیمان در برخی مناطق و در ماه‌های پایانی سال گذشته که زمینه اعتراض برخی نمایندگان مجلس شورای اسلامی را هم به دنبال داشت، گفت: توقف صادرات، اقدام مثبتی ارزیابی نمی‌شود. صادرات سیمان زمینه بر هم خوردن این بازار را فراهم نکرده است.

صنایع سیمان کشور از ظرفیت حدود ۹۰ میلیون تنی برخوردارند، درنتیجه از پس تامین نیاز بازار به این محصول ساختمانی بر می‌آیند. بنابراین کمبود در این بازار از پایین بودن نرخ فروش سیمان در روند نرخ‌گذاری دستوری نشات می‌گیرد. هزینه‌های تولید این محصول به مراتب افزایش یافته است و تولیدکنندگان دیگر از پس رفع کمبودهای خود بر نمی‌آیند. تولیدکنندگان این صنعت در موقعیت کنونی دیگر قطعات یدکی ندارند و به‌دلیل تحریم، مشکلات ارزی و نبود نقدینگی نتوانسته‌اند تجهیزات و قطعات یدکی وارد کنند. این‌گونه کمبودها مانع از فعالیت صنایع سیمان کشور با ظرفیت بالا می‌شود. به‌علاوه آنکه در ماه‌های پایانی سال گذشته شاهد قطع برق و گاز سیمانی‌ها و در سایه این کمبود نیز شاهد قطع گاز و برق واحدهای سیمانی در کشور بودیم. در ادامه اگر هم کمبودی وجود داشته باشد، متاثر از توزیع است و واحدهای تولیدی هم در روند توزیع دخیل نیستند.

این فعال صنعت سیمان در ادامه افزود: نرخ‌گذاری دستوری و فروش این محصول با نرخ به مراتب پایین‌تر از نرخ جهانی، زمینه کمبود سیمان را در برخی مناطق فراهم کرده؛ بدین‌ترتیب که نرخ فروش سیمان همام با افزایش نرخ حمل‌ونقل افزایش نیافته است. درنتیجه انتقال این محصول ارزان و حجیم به فاصله‌های طولانی دیگر صرفه اقتصادی نخواهد داشت. چنانچه این چالش برطرف شود، امکان انتقال این محصول به مناطقی که سرانه مصرف بالاتری دارند، فراهم و کمبودها برطرف خواهد شد.

توسعه دلالی

وی در ادامه دلالی را از دیگر چالش‌هایی دانست که به‌دنبال نرخ‌گذاری دستوری توسعه می‌یابد و زمینه بر هم خوردن هرچه بیشتر بازار را فراهم می‌کند. کمااینکه طی ماه‌های گذشته دلالی روند توزیع بسیاری از محصولات تولیدی را متاثر کرده و بازار را بهم ریخته، سیمان نیز از این روند بی‌بهره نبود است.

وقتی کالایی مانند سیمان که تولید آن مازاد بر مصرف داخلی است، مشمول نرخ‌گذاری دستوری شده و رانت ایجاد می‌شود؛ یعنی به دلالان فرصتی برای گران‌فروشی داده می‌شود. کالایی که میزان تولید آن بیش از نیاز داخلی است، نیازی به نرخ‌گذاری دستوری ندارد. عرضه و تقاضا بهترین مکانیسم برای تعیین نرخ سیمان است.

شیخان در پایان و در پاسخ به سوالی درباره رشد ۳۵ درصدی نرخ سیمان سفید، گفت: تعداد واحدهای تولیدکننده سیمان سفید محدود هستند، تولید این محصول حدود ۲ درصد سیمان خاکستری برآورد می‌شود و کاربرد به مراتب محدودتری در ساخت مسکن دارد؛ بنابراین روند قیمت‌گذاری آن مشابه سایر محصولات ساختمانی مانند گچ و آهک است؛ یعنی تولیدکنندگان این محصول با توجه به شرایط و با احتساب تورم و هزینه تمام‌شده تولید، اقدام به نرخ‌گذاری این محصول می‌کنند. درنتیجه تولیدکنندگان سیمان سفید امسال نیز طبق روال گذشته، برای رشد نرخ محصول تولیدی خود توافق کرده و این افزایش را برابر ۳۵ درصد اعلام کرده‌اند.

فرصتی برای دلالی

علی‌محمد بُد، فعال صنعت سیمان در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی روند قیمت‌گذاری دستوری سیمان، گفت: نرخ‌گذاری سیمان در کشور ما سابقه طولانی دارد و از زمانی شکل گرفت که با کمبود این محصول ساختمانی روبه‌رو بودیم. اما در طول سال‌های اخیر ظرفیت قابل‌توجهی از این صنعت در کشور احداث شده، تا جایی که ظرفیت تولید این محصول در کشور ما به مراتب بالاتر از نیاز داخلی به این محصول برآورد می‌شود؛ بنابراین تداوم همان روند و سیاست قدیمی اشتباه است. علاوه بر این، بسیاری از واحدهای سیمانی کشور بورسی هستند و در قالب سهامداری اداره می‌شوند؛ در نتیجه قیمت‌گذاری محصولات آنها اشتباه و به ضرر سهامداران است؛ بنابراین تغییر در این روند ضروری به‌نظر می‌رسد.

این فعال صنعت سیمان افزود: بخشی از فشارها برای پایین نگه داشتن نرخ فروش سیمان نیز به‌دلیل فشارهای روانی است. سیمان محصولی ساختمانی پرکاربرد است؛ درنتیجه این احتمال می‌رود با رشد نرخ آن زمینه افزایش بهای مسکن فراهم شود. درحالی که هزینه سیمان در نرخ مسکن کمتر از یک درصد برآورد می‌شود؛ بنابراین حتی دوبرابر شدن نرخ فروش سیمان نیز عامل اثرگذاری در نرخ مسکن به‌شمار نمی‌رود. به‌علاوه آن باید تاکید کرد که در طول چند سال اخیر که قیمت‌گذاری دستوری مانع افزایش نرخ سیمان متناسب با تورم و رشد سایر مصالح ساختمانی بوده و همچنین شاهد اوج گرفتن نرخ مسکن بوده‌ایم. در واقع تحت‌فشار قرار دادن سیمان به بهانه نرخ مسکن، غیرمنطقی است.

تنگنای مالی و کمبود

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر روند توزیع سیمان در کشور و دلایل کمبود دوره‌ای این محصول اظهارکرد: ظرفیت و میزان تولید سیمان در کشور به مراتب بیش از نیاز داخلی است. با این وجود، واحدهای سیمانی ما در طول سال‌های گذشته از پس نوسازی و بازسازی خود برنیامده‌اند، چراکه تحت‌تاثیر قیمت‌گذاری دستوری به‌شدت با تنگناهای مالی روبه‌رو بوده‌اند. در چنین شرایطی، سیمانی‌ها با ظرفیت کمتر از ظرفیت اسمی تولید می‌کنند.

در همین حال توزیع واحدهای سیمانی در شهرهای گوناگون یکسان نیست؛ درنتیجه در برخی مناطق کشور با کمبود این محصول ساختمانی و در برخی شهرها با مازاد آن روبه‌رو هستیم. اما باید تاکید کرد که سیمان محصولی حجیم است که با نرخ پایینی به فروش می‌رسد و درنتیجه حمل‌ونقل آن به مسافت‌های کمی طولانی صرفه اقتصادی ندارد. این روند به‌ویژه در شرایطی که نرخ فروش آن به اجبار پایین نگه داشته می‌شود، بیشتر زمینه کمبود سیمان را در برخی شهرها مانند تهران فراهم کرده است. در چنین فضایی، فرصتی برای دلالی و واسطه‌گری فراهم می‌شود؛ یعنی عده‌ای سیمان را از واحدهای تولیدی و با نرخ مصوب خریداری و با نرخ به مراتب بالاتر در بازار آزاد به فروش می‌رسانند. درنتیجه تولیدکننده و مصرف‌کننده از این شرایط متضرر می‌شوند. درمجموع باید اقرار کرد نرخ‌گذاری ضربات غیرقابل جبرانی را به این صنعت وارد کرده و تغییر آن ضروری به‌نظر می‌رسد.

بُد شناور کردن نرخ فروش سیمان در شهرهای مختلف را یکی از راه‌حل‌هایی دانست که می‌تواند کمبودهای این حوزه را برطرف و امکان واسطه‌گری را از این بازار سلب کند. در همین حال باید کرایه حمل در تعیین نرخ فروش لحاظ شده و از همه مهم‌تر تعیین نرخ به تقابل میان عرضه و تقاضا سپرده شود. این فعال صنعت سیمان تاکید کرد: متغیرهای اقتصادی، صنعتی و تولیدی به مرور زمان تغییر می‌کنند و نمی‌توان روند قیمت‌گذاری این محصول را برای سال‌ها و بدون توجه به شرایط ادامه داد.

بُد در پایان و در پاسخ به سوالی درباره رشد نرخ فروش سیمان سفید در روزهای گذشته و چگونگی تبعیت نکردن این محصول از روند نرخ‌گذاری دستوری گفت: سیمان سفید کالای اساسی نیست و در رده مصالح ساختمانی لوکس قرار دارد. در همین حال میزان تولید و عرضه آن به بازار بیش از نیاز داخلی برآورد می‌شود. واحدهای تولیدکننده این محصول با توجه به رشد نرخ انرژی در امسال و همچنین با احتساب افزایش نرخ دستمزد، تورم و سایر هزینه‌های تولید اقدام به افزایش ۳۵ درصدی نرخ فروش این محصول ساختمانی کرده‌اند.

سخن پایانی

در دنیای کنونی باید پذیرفت که اقتصاد و شاخصه‌های وابسته به آن پویا هستند و صدور دستورالعمل برای تنظیم این پارامترها، نتیجه‌بخش نیست. این دست اقدامات علاوه بر نتیجه‌بخش نبودن، زمینه دلالی، شکل‌گیری بازار سیاه و سودجویی را نیز فراهم می‌کنند. بدین‌ترتیب که شکاف قیمتی میان نرخ مصوب و نرخ فروش همان محصول در بازار آزاد شکل می‌گیرد و همان گپ، زمینه سوءاستفاده را فراهم خواهد کرد. درواقع باید اقرار کرد که در عصر حاضر تعیین نرخ براساس مکانیسم‌های بازار و تقابل میان عرضه و تقاضا ضروری است و زمینه شفافیت هرچه بیشتر را فراهم می‌کند.

> اقتصاد و شاخصه‌های وابسته به آن، پویا هستند و صدور دستورالعمل برای تنظیم این پارامترها، نتیجه‌بخش نیست. این دست اقدامات علاوه بر نتیجه‌بخش نبودن، زمینه دلالی، شکل‌گیری بازار سیاه و سودجویی را نیز فراهم می‌کنند

یادداشت

نسخه نجات سیمانی‌ها

شهریار گراوندی / عضو هیات‌مدیره انجمن کارفرمایان صنعت سیمان کشور

صنایع سیمانی در طول سال‌های گذشته با رشد قابل‌توجه هزینه‌های تولید و نرخ تمام‌شده روبه‌رو بوده‌اند. هزینه‌های مربوط به دستمزد در این سال‌ها به شدت افزایش داشته که خود عاملی اثرگذار بر هزینه تمام‌شده این محصول ساختمانی است. هزینه‌های حمل‌ونقل نیز از سال گذشته تاکنون به مراتب بیشتر شده است. سهم قطعات یدکی، مواد مصرفی داخلی و وارداتی نیز به تبع افزایش هزینه‌های ارزی رشد قابل‌توجهی را از آن خود کرده است. در همین حال باید به شدت گرفتن تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران در ۲ سال اخیر اشاره کرد و افزود این محدودیت‌های بین‌المللی هزینه‌های دوچندانی را به فعالان این صنعت تحمیل کرده است.

در موقعیت کنونی برخی واحدهای تولیدی کشور از پس هزینه‌های تولید خود بر نمی‌آیند، مثلا نمی‌توانند آجرنسوز را به‌دلیل وارداتی بودن آن خریداری کنند. تا جایی که زمان تحویل این دست محصولات وارداتی حتی تا یک سال هم افزایش یافته است. درنتیجه شاهدیم که فعالیت یک واحد تولیدی به‌دلیل نداشتن قطعات یدکی یا نهاده‌های تولید متوقف می‌شود. با وجود تمام موارد یادشده متولیان و سیاست‌گذاران در ۲ سال اخیر بدون هیچ منطقی برای رشد نرخ این محصول ساختمانی تصمیم گرفته‌اند؛ تصمیمی که زمینه وارد آمدن آسیب‌های جدی به فعالان صنعت سیمان وارد کرده است.

این چالش‌ها در حالی هستند که صنعت سیمان در طول سالیان گذشته فراتر از برنامه ظرفیت‌سازی کرده است. تا جایی که درحال‌حاضر ظرفیت تولید سیمان کشور حدود ۹۰ میلیون تن و بیش از تقاضا برای آن است. در چنین فضایی انتظار می‌رود قیمت‌گذاری این محصول ساختمانی آزاد شود؛ یعنی عرضه و تقاضا نرخ فروش آن را تعیین کند. در صورتی که دولت به هر علتی مخالف آزادسازی نرخ سیمان است، باید نرخ فروش این محصول را متناسب با رشد هزینه‌های تولید آن، افزایش دهد. در غیر این صورت، پایه‌های این صنعت به‌عنوان سرمایه ملی کشور، متزلزل خواهد شد؛ بنابراین از دولتمردان انتظار می‌رود با دید کارشناسانه و نه سلیقه‌ای، به این موضوع نگاه کنند. رشد نداشتن نرخ فروش یک محصول متناسب با افزایش هزینه‌های تولید، واحدهای تولیدی صنعت سیمان کشور را مستهلک می‌کند و توانایی تولید آنها را می‌گیرد. در واقع، تداوم روند نرخ‌گذاری دستوری در میان‌مدت زمینه تعطیلی واحدهای این صنعت را فراهم خواهد کرد.

از آنجاکه سیمان سهم ویژه‌ای در ساخت مسکن دارد، همین موضوع حساسیت‌های ویژه و حتی غیرضروری و منطقی را درباره نرخ آن پدید آورده است. در واقع از رشد نرخ این محصول به‌عنوان عاملی اثرگذار در گران شدن مسکن نام می‌برند و با این بهانه از افزایش نرخ آن جلوگیری می‌شود. این درحالی است که نرخ مسکن در این سال‌ها بی‌توجه به نرخ سیمان در مسیر صعودی قرار گرفته است. درواقع باید اقرار کرد عوامل کلان‌تری بر نرخ مسکن اثرگذار بوده‌اند. در همین حال بارها تاکید کرده‌ایم که سهم سیمان در یک مترمربع نرخ تمام‌شده ساختمان، به کمتر از یک درصد کاهش یافته است. شایسته نیست واحدهای سازنده این محصول ساختمانی مهم که سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی برای احداث آنها شده، به جهت تصمیمات ناروا در معرض خطر و تعطیلی قرار گیرند.

سهم نرخ سیمان در نرخ مسکن به قدری ناچیز شده که نرخ فروش آن حتی از گچ ساختمانی هم کمتر است. در طول چند سال اخیر نرخ سیمان به قدری تحت‌فشار بوده که رغبت به خرید این محصول ساختمانی به مراتب افزایش یافته است. یعنی در چنین فضایی ساخت واحدهای مسکونی بتنی صرفه اقتصادی بیشتری دارد. به‌عنوان مثال، برخی سازندگان ترجیح می‌دهند به‌جای استفاده از گل‌گچ ساختمانی از سیمان استفاده کنند و روی آن آستر سفید بکشند. یا به‌جای پوکه از سیمان و بتن استفاده می‌شود، چراکه نرخ سیمان ارزان‌تر از پوکه صنعتی است. یعنی به جهت ارزان بودن این محصول ساختمانی در یک دوره مصرف کاذب سیمان ایجاد شده است.

طی ماه‌های گذشته همین روند اشتباه نرخ‌گذاری دستوری زمینه حضور دلالان و واسطه‌ها را به بازار سیمان فراهم کرده است. درواقع سود حاصل از این زنجیره نه تنها تولیدکننده و نه مصرف‌کننده نهایی را بهره‌مند نمی‌کند، بلکه تنها واسطه‌ها را منتفع می‌کند. تمام موارد یادشده حکایت از آن دارد که بازنگری در روند قیمت‌گذاری ضروری و شرط تداوم تولید در صنعت فولاد است.

یادداشت

کاهش مداخلات به نفع بخش معدن است

سید محمد بیاتیان
نماینده دوره نهم مجلس شورای اسلامی

قیمت‌گذاری‌های دستوری یکی از موضوعاتی است که برای بخش معدن کشور دردسرساز شده است. تعیین ارزش مواد معدنی و صنایع مرتبط با آن، نوعی دخالت نهادهای دولتی در روند تعاملات اقتصادی فعالان این بخش محسوب شده و با ایجاد نابسامانی، فعالیت‌های معدنی را محدودیت مواجه می‌کند. بنابراین دخالت نهادهای دولتی در معاملات اقتصادی، برای مردم به‌عنوان مصرف‌کننده و همچنین قشر تولیدکننده در کشور سودی نخواهد داشت. بخش سنگ‌آهن و زغال سنگ به‌عنوان مواد اولیه صنایع فولادی نیز از این قاعده جدا نبوده و اغلب فعالان بخش سنگ‌آهن چه تولیدکنندگان و چه مصرف‌کنندگان، بر این باورند که دخالت‌های بیرونی نمی‌تواند منجر به حل نابسامانی‌های این بخش شود. بنابر این دلایل، انتظار می‌رود در ادامه بستر مناسبی فراهم شود تا مسئولان و فعالان بخش معدنی برای رفع مسائل و مشکلات تصمیم‌گیری کرده و دولت و نهادهای دولتی نیز از ورود به مباحث و تصمیم‌گیری‌های تخصصی اجتناب کنند. به عقیده برخی از کارشناسان، اتخاذ این‌گونه تصمیمات محدودیت‌آفرین برای بخش معدنی از سوی نهادهای دولتی به‌ویژه مجلس شورای اسلامی، می‌تواند منشأ سیاسی داشته باشد؛ به این معنا که یکی از دلایل احتمالی تاکید مجلس فعلی بر سیاست‌گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی، می‌تواند موضوعی غیر از سامان‌دهی به این حوزه باشد.

امسال کشور انتخابات ریاست‌جمهوری را پیش‌رو دارد و اگر بخواهیم صریح باشیم، می‌توانیم یکی از دلایل ورود مجلس شورای اسلامی به بحث قیمت‌گذاری و نحوه صادرات سنگ‌آهن و فولاد را موضوعات سیاسی این‌چنینی بدانیم. به عبارتی دیگر، این دست مداخلات و سیاست‌گذاری‌های مجلس شورای اسلامی، بی‌ارتباط با انتخابات ریاست‌جمهوری سال پیش‌رو نبوده و می‌توان رد پای انتخابات و رفتار جناحی و سیاسی را در این مسئله مشاهده کرد. در آینده‌ای نزدیک روشن خواهد شد که این دخالت‌ها مرتبط با کدام گروه و نامزد ریاست‌جمهوری بوده و قرار است از این نوع مداخله‌ها در فعالیت‌های صنعتی و معدنی چگونه استفاده شود. به همین دلیل گاهی پیامدهای منفی این دست تصمیمات و سیاست‌گذاری‌ها درنظر گرفته نشده و تنها شعار سامان‌دهی و جلوگیری از خام‌فروشی مورد توجه قرار می‌گیرد.

شایان توجه است که ما در کشور مشکل قانون‌گذاری نداریم؛ به این معنا که قوانین و مقررات موجود در بخش معدن و صنایع معدنی، سیاست‌های این حوزه را به‌درستی تعیین کرده و مشکلات موجود با قوانین جدید رفع نخواهد شد. مسئله به بخش اجرایی شدن این مقررات بازگشته و باید عملیاتی شدن قوانین مورد بررسی قرار گیرد. بحث اجرا نیز از حیطه وظایف مجلس شورای اسلامی خارج بوده و مجلس نباید در این موضوع دخالتی داشته باشد.

مناسب به نظر می‌رسد تا برای حل مشکل در گام نخست باید مجلس مداخلات خود را کنترل کرده و تا جایی که امکان‌پذیر است از ایجاد مقررات دستوری بکاهد. همچنین در ادامه اجازه دهد تا نهادهای بخش خصوصی مرتبط با بخش معدن و صنایع معدنی برای مشکلات خود تصمیم‌گیری داشته باشند. به‌عنوان مثال، برای مسائل مطرح شده در بخش سنگ آهن و صنایع فولادی، فعالان و متخصصان این حوزه برای رفع مشکلات خود اقدام کنند. در بخش معدن و صنایع معدنی ما به اندازه کافی قانون وجود دارد. بنابراین با ایجاد مقررات نمی‌توان انتظار داشت تا مشکلات این بخش رفع شود. همچنین این‌گونه مداخلات بیرونی گاهی منجر به وخامت بیشتر اوضاع برای فعالیت‌های معدنی می‌شود. از این رو، انتظار می‌رود با کاهش این مداخله‌ها، به فعالان بخش معدن و صنایع معدنی این فرصت داده شود تا برای رفع موانع سد راه خود تلاش کنند. در ادامه نیز قدرتی که برخی نمایندگان مجلس شورای اسلامی در مقابل وزرا در پیش گرفته‌اند غیرالزامی است. برخی از نمایندگان با جبهه‌گیری‌های گاه غیرمنطقی، به جای کمک به رفع موانع موجود در بخش صنعتی و معدنی کشور، سبب ایجاد مشکلات زیادی می‌شوند. همچنین متاسفانه گاه برخی نظرات و تصمیم‌گیری‌های اتخاذشده از سوی بعضی از نمایندگان مجلس، غیرکارشناسی بوده و در ادامه شاهد هستیم در برخی موارد برای صنوف مشکلات و معضلات بیشتری ایجاد کرده است. امیدواریم در آینده با حل این دست مشکلات و کاهش دخالت نهادهای دولتی در تصمیمات معدنی، شاهد توسعه معادن و صنایع معدنی در کشور باشیم.

پرداخت ۱۱ هزار میلیارد تومان از دیون دولتی از سوی ایمیدرو

رئیس هیات‌عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) از پرداخت ۱۱ هزار میلیارد تومان از دیون دولتی در سال ۹۹ خبر داد. به گزارش ایمیدرو، وجیه‌اله جعفری اظهار کرد: این دیون شامل سود سهام دولت، مالیات و حقوق دولتی است.

وی گفت: این سازمان با وجود کلیات مطالباتی که از دولت بابت واگذاری سهام شرکت‌های ذیل اصل ۴۴ قانون اساسی داشته، اقدام به پرداخت بدهی مربوط به سال ۹۸ و همچنین علی‌الحساب یک‌دوازدهم سال ۹۹ کرد. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: علاوه‌بر این، ایمیدرو مالیات عملکرد و ارزش‌افزوده که تعیین‌تکلیف و قطعی شده‌اند را به همراه مالیات علی‌الحساب سال ۹۹ نیز پرداخت کرده است.جعفری بیان کرد: مبلغ دیون دولتی پرداخت شده در سال ۹۹ نسبت به سال پیش از آن، رشد ۱۱۶ درصدی داشت.

تهاتر طلب‌ها با بدهی‌های سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) تا سقف ۱۰ هزار میلیارد ریال در لایحه بودجه ۱۴۰۰ کل کشور مجاز شمرده شد. در همین حال رییس سازمان خصوصی‌سازی گفت: براساس پیش‌بینی‌ها، تا اواسط اردیبهشت مجموعه ایمیدرو به صورت شرکت سهامی عام در بازار سرمایه پذیرش و کشف قیمت خواهد شد.وی از آماده‌سازی شرکت‌های دولتی برای پذیرش در بازار سرمایه خبر داد و گفت: ۵ هلدینگ آماده شده است، قرار است در نخستین جلسه هیات‌وزیران این اجازه را کسب کنیم که زنجیره مدیریتی را از بین نبریم.

نظر مخالفان و موافقان قیمت‌گذاری دستوری در حوزه معدن:

سرمایه‌ها در جیب دلالان دست‌به‌دست می‌شود

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

قیمت‌گذاری دستوری بحثی است که همواره مخالفان و موافقان خود را دارد. به عقیده برخی از کارشناسان و فعالان اقتصاد، دخالت دولت در قیمت‌گذاری‌ها به‌ویژه در بخش معدن و صنایع معدنی تکرار اشتباه اقتصادی دهه‌های پیشین سایر کشورهاست. به عقیده آنها، این نوع سیاست‌گذاری، اقتصاد را محدود کرده و در آینده مشکلات زیادی را برای فعالان معدنی و صنعتی به همراه خواهد داشت. برخی دیگر نیز معتقدند قیمت‌گذاری دستوری، به بازار معاملات و مراودات صنعتی و اقتصادی کشور سامان بخشیده و از ورود دلالان به این بخش جلوگیری می‌کند. در بخش معدن و صنایع معدنی اغلب مناقشات بر سر قیمت‌های دستوری مواد معدنی سنگ‌آهن و زغال‌سنگ است. به عبارتی دیگر، ارزش‌گذاری زنجیره فولاد طی سال‌های اخیر از مباحث مهم مطرح شده از سوی فعالان بخش معدن و صنایع معدنی بوده و از آن به‌عنوان یکی از مشکلات کنونی این بخش یاد می‌شود. از این رو، صمت درباره مزایا و معایب قیمت‌گذاری دستوری در بخش معدنی کشور و همچنین پیامدهایی که در آینده می‌تواند فعالیت معادن را تحت تاثیر قرار دهد، با کارشناسان و فعالان این حوزه گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌خوانید:

عکس: آیدا فریدی

نمی‌توان تعطیلی معادن را از پیامدهای قیمت‌گذاری دستوری طی سال‌های اخیر دانست چراکه اتفاقات بین‌المللی رخ داده در بخش معدن و صنایع معدنی، از آسیب‌های نرخ‌گذاری‌های دستوری در این حوزه کاسته است

حقوق تولیدکننده مغفول مانده است

حجت‌الله دریانی، فعال معدنی حوزه زغال سنگ، قیمت‌گذاری دستوری و ورود نهادهای دولتی به تعاملات اقتصادی بخش معدن و صنایع معدنی را آسیب‌زا خوانده و در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: ورود دولت به نرخ‌گذاری بخش‌های اقتصادی مسئله‌ای است که به عقیده کارشناسان و فعالان صنعتی و معدنی مناسب به نظر نمی‌رسد.

متاسفانه امروزه در کشور شاهد هستیم نهادهای دولتی به صورت‌های مختلف در حال کنترل قیمت‌های برخی مواد معدنی از جمله زغال‌سنگ و فولاد در بازار معاملات هستند. در نتیجه این دخالت‌ها، محدودیت برای فعالان و صاحبان معادن به وجود آمده و آسیب‌های مکرر بر پیکره بخش معدنی از جمله مهم‌ترین پیامدهای منفی آن خواهد بود.

وی در ادامه همچنین افزود: با بررسی عملکرد نهادهای دولتی در سال‌های گذشته متوجه می‌شویم دولت کمترین دغدغه را درباره فرآیند تولید و همچنین حمایت از حقوق تولیدکننده دارد. به عبارتی دیگر تجربه نشان داده که اغلب حقوق مصرف‌کننده مسئله مهم مورد بررسی دولت و نهادهای دولتی بوده و حقوق تولیدکننده همواره مغفول مانده است.

وی در ادامه تصریح کرد: در زنجیره فولاد، تولیدکننده به صاحبان صنایع فولادی و همچنین فعالان معادن زغال‌سنگ و سنگ‌آهن که مواد اولیه صنایع فولادی را تامین می‌کنند، اطلاق می‌شود.

بنابراین نمی‌توان گفت از این قیمت‌گذاری دستوری صنعت فولاد سود کرده و تنها فعالان معادن زغال‌سنگ و سنگ‌آهن متضرر شده‌اند. در ادامه این نوع سیاست‌گذاری‌ها فعالان هر دو بخش به‌عنوان تولیدکننده بخش معدن و صنایع معدنی از این قیمت‌گذاری دستوری آسیب خواهند دید.

اثر افزایش نرخ جهانی موادمعدنی

دریانی درباره مباحث مطرح‌شده پیرو تعطیلی برخی معادن به دلیل آسیب‌های قیمت‌گذاری دستوری در بخش معدن و صنایع معدنی از سوی برخی فعالان این حوزه، گفت: به عقیده من نمی‌توان تعطیلی معادن را از پیامدهای قیمت‌گذاری دستوری طی سال‌های اخیر دانست چراکه اتفاقات بین‌المللی رخ داده در بخش معدن و صنایع معدنی، از آسیب‌های نرخ‌گذاری‌های دستوری در این حوزه کاسته است.

از جمله این اتفاقات می‌توان به افزایش نرخ ارز در کشور و همچنین افزایش بهای جهانی مواد معدنی زنجیره فولاد اشاره کرد. این رویدادها نمایانگر آن است که نرخ مواد معدنی به‌ویژه زغال سنگ در کشور، تنها به سیاست قیمت‌گذاری‌های دستوری محدود نشده است.

وی در ادامه افزود: شایان توجه است که توسعه و رونق شکل‌گرفته در بخش معدن ایران طی چند سال اخیر، یکی دیگر از عواملی است که اثر قیمت‌گذاری دستوری در معادن را کمرنگ کرده است. بنابراین نمی‌توان درحال‌حاضر به طور دقیق تعیین کرد که وجود قیمت‌گذاری‌های دستوری در بخش معدن و صنایع معدنی، چه تاثیرات مهمی بر فعالیت‌های معدنی داشته است.

لزوم وجود بازار آزاد

این فعال معدنی اقداماتی مبنی‌بر قیمت‌گذاری دستوری و ورود دولت به فعالیت‌های اجرایی بخش معدن و صنایع معدنی را نوعی جزیره‌سازی اقتصادی دانسته و در این باره گفت: نرخ‌گذاری دستوری نهادهای دولتی، افزایش نرخ عوارض صادرات در بخش معدن و صنایع معدنی و اقداماتی از این قبیل، نه به نفع مصرف‌کنندگان و نه تولیدکنندگان این حوزه است. به عبارتی، می‌توان گفت با این نوع سیاست‌گذاری، جزیره‌سازی که همان اعمال محدودیت و محدودسازی فعالیت‌های مختلف است در اقتصاد رخ داده و ضمن تامین منفعت دلالان و واسطه‌ها، حضور آنها در بخش معدن و صنایع معدنی پررنگ خواهد شد.

وی همچنین در ادامه بر جایگاه دولت در فعالیت‌های اقتصادی تاکید کرد و گفت: به عقیده کارشناسان و فعالان معدنی، نقش دولت باید نظارتی بوده و بازار فعالیت‌های اقتصادی آزاد باشد.

بازار آزاد یعنی میزان عرضه و تقاضا و همچنین مراودات بین تولیدکننده و مصرف‌کننده، تعیین‌کننده نرخ در تمامی بخش معدن و صنایع معدنی باشد تا تعادل در معاملات این حوزه حفظ شود.

در این شرایط می‌توان انتظار داشت که قیمت‌ها واقعی‌تر بوده و تکلیف معاملات فعالان معدنی روشن‌تر خواهد شد. اما با ورود دولت به نرخ‌گذاری در این حوزه، به دلیل آنکه اغلب از مناسبات و نحوه تعاملات این بخش خبر ندارد، تنها باعث آسیب و سنگ‌اندازی برای فعالان بخش معدنی خواهد شد.

لزوم تعامل عرضه و تقاضا

رضا شهرستانی، عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران نتیجه نرخ‌گذاری دستوری از سوی نهادهای دولتی را ضرری برای فعالان معدنی دانسته و در این باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: قیمت‌گذاری دستوری به طور کلی برای بخش معدن و صنایع معدنی اشتباه است. می‌توان گفت روند سالم برای اقتصاد آن است که عرضه و تقاضا خود یکدیگر را در بازار پیدا کرده و به تعامل برسند. چندی پیش شیوه‌ای با همکاری فعالان صنایع فولادی و دولت برای نرخ‌گذاری در بخش زنجیره فولاد درنظر گرفته شد. روند بر این اساس بود که با درنظر گرفتن سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در کل زنجیره فولاد و همچنین هزینه‌های روند تولید در این بخش، ضریب مشترکی به دست آمده و با آن می‌توان نرخ کل زنجیره را مشخص کرد.

وی در ادامه افزود: از مزایای این ضریب مشترک می‌توان به تخصیص عادلانه سود به تمامی بخش‌های این زنجیره اشاره کرد. اما این عدالت در صورتی رعایت می‌شود که در ادامه قیمت‌گذاری دستوری از سوی نهادهای دولتی رخ ندهد. به عقیده کارشناسان و فعالان معدنی، روش مطلوب آن است که تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان بخش معدن و صنایع معدنی در بورس کالا حضور پیدا کرده و مواد معدنی در این بازار عرضه شوند. سپس براساس نیاز طرفین، قیمت‌ها تصویب شده و به تعاملی پایدار دست یابند.

ادعای دخالت دولت درست نیست

برخی حوزه‌های بخش معدن و صنایع معدنی از جمله سنگ‌آهن علاوه‌بر قیمت‌گذاری دستوری، درگیر مسائل دیگری از جمله افزایش عوارض صادراتی هستند. صمت دلیل ورود مجلس شورای اسلامی به مسائل مطرح‌شده از جمله نرخ‌گذاری و مسئله محدودیت صادرات سنگ‌آهن را از علی جدی، نماینده مردم شیروان پرسیده و این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی پاسخ متفاوتی ارائه داد.

علی جدی ضمن رد ادعاهای مطرح‌شده مبنی‌بر دخالت مجلس شورای اسلامی در مسائل معادن سنگ‌آهن، در گفت‌وگو با صمت گفت: موضوعی که ما در کمیسیون مطرح کردیم، دخالت در فعالیت‌های معادن سنگ‌آهن و صنایع فولادی نیست. نه سیاست‌گذاری‌هایی مبنی‌بر محدودیت برای صادرات سنگ‌آهن ایجاد شده و نه نرخ‌گذاری برای فروش سنگ‌آهن به صنایع فولادی ابلاغ شده است. به همین دلیل ادعاهایی مبنی‌بر دخالت مجلس در قیمت‌گذاری زنجیره فولاد درست به نظر نمی‌رسد. همچنین در ادامه به دلیل آنکه سنگ‌آهن جزو مواد اولیه زنجیره صنایع فولادی کشور بوده و در رأس فعالیت این صنایع قرار دارد، برای اقتصاد معدنی حائز اهمیت است.

وی در ادامه تصریح کرد: بنا بر نظر رهبر معظم انقلاب مبنی‌بر جلوگیری از خام‌فروشی و صادرات مواد اولیه، در کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی بحث در راستای رفع معافیت مالیاتی صادرات سنگ‌آهن مطرح شد. در این راستا تصمیم بر آن شد تا صاحبان معادن و فعالان حوزه معدنی سنگ‌آهن، ابتدا سنگ‌آهن موردنیاز فعالیت‌های صنعتی کشور را به مقدار کافی وارد چرخه صنایع مختلف و بازار بورس کالا کنند و سپس به صادرات آن بپردازند. به نوعی مجلس شورای اسلامی نیاز کشور را بر صادرات مقدم دانسته و در همین راستا معافیت مالیاتی صادرات سنگ‌آهن برداشته شد.

کمیته‌ای برای تعیین نرخ مواد معدنی

علی جدی اقدامات مجلس شورای اسلامی در سیاست‌گذاری‌های بخش معدن و صنایع معدنی را دخالت در فعالیت‌های این حوزه ندانسته و در ادامه گفت: درباره قیمت‌گذاری در بخش سنگ‌آهن باید خاطرنشان کرد که هیچ نرخ‌گذاری دستوری از سوی مجلس شورای اسلامی انجام نشده، بلکه درباره این موضوع کمیته‌ای متشکل از نهادهای بورسی، اقتصادی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و کمیسیون صنایع و معادن، نماینده صنایع فولادی، قوه قضاییه و... تشکیل شده است. در این کمیته قیمت‌ها متناسب با شرایط موجود جامعه و بازارهای اقتصادی و معدنی بنا بر نظر نمایندگان بخش‌های یادشده و فعالان صنعتی و معدنی تعیین می‌شود.

حذف رانت نتیجه تعادل

علی جدی درباره اعتراضات بیان‌شده ازسوی فعالان حوزه معادن سنگ‌آهن گفت: برخی فعالان حوزه معدن سنگ‌آهن به دلیل برداشت غلط از این موضوع، موارد مطرح شده را سنگ‌اندازی دانسته و از آن گله‌مند هستند.

اما شایان توجه است که برخی دیگر به قطع منابع مالی که به‌واسطه رانت از شرایط قبلی به دست می‌آوردند، معترض هستند چراکه موارد مدنظر کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی مبنی‌بر جلوگیری از خام‌فروشی و تعادل قیمت‌ها در بازار، از رانت و دلالی حوزه معدنی جلوگیری کرده و در نتیجه منافع واسطه‌ها به مخاطره افتاده است.

وی افزود: تصمیمات اتخاذشده منعی برای صادرات و همچنین مشکلی برای معاملات بخش معدنی ایجاد نکرده است. موضوعی که مجلس شورای اسلامی عنوان کرده آن است که در زنجیره فولاد باید تا حدی از خام‌فروشی جلوگیری و تعادل بر مراودات اقتصادی این بخش حاکم شود.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن شورای اسلامی ضمن اشاره به اینکه معادن جزو انفال هستند و عدم تعادل در این بنگاه‌های مهم اقتصادی سرمایه‌های ملی را وارد جیب دلالان این بخش می‌کند، گفت: ما به‌عنوان نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی وظیفه داریم از حقوق ملت دفاع کنیم و برداشتن معافیت مالیاتی صادرات سنگ‌آهن و همچنین تشکیل کمیته برای نرخ‌گذاری در این بخش نیز در راستای همین مسئله است.

نماینده مردم شیروان ضمن تاکید بر انفال بودن معادن کشور گفت: ما به‌عنوان نمایندگان مردم به‌دنبال پیگیری انفال عمومی و دولتی بوده و جزو فعالان یا صاحبان معدنی نیستیم که تنها به فکر منافع شخصی باشیم. در عین حال به‌دنبال توسعه و آبادانی بیشتر بنگاه‌های اقتصادی کشور از جمله معادن سنگ‌آهن و صنعت فولاد هستیم تا همراه با رونق بیشتر، تولید، معاملات و صادرات این صنعت نیز شفاف‌سازی شود.

سخن پایانی

تصمیم‌گیری‌های اخیر در بخش معادن و صنایع فولادی کشور، کار فعالان و صاحبان این بنگاه‌های اقتصادی کشور را دچار اختلال کرده است.

به عقیده برخی فعالان معدنی، این دخالت‌ها و سیاست‌گذاری‌ها ضمن بی‌ثباتی این بخش، سبب شده تا سرمایه‌ها از معادن به‌عنوان پایه‌های اقتصادی مهم کشور خارج شوند. قیمت‌گذاری دستوری در برخی از حوزه‌های معدنی، یکی از مشکلاتی است که فعالان این بخش به آن اذعان داشته و انتظار دارند دولت ضمن حفظ نقش خود به‌عنوان یک نهاد نظارتی، مسائل اقتصادی این بخش را به متخصصان و فعالان و صاحبان معادن واگذار کند.

همچنین در ادامه با وجود شبهه‌های زیادی که در روند این تصمیمات و ابلاغیه‌ها وجود دارد، انتظار می‌رود با مسائل مرتبط با بخش اقتصادی کشور به‌ویژه در این روزهای تحریمی عمیق‌تر رفتار شود تا فعالان معدنی دچار مشکل نشده و سرمایه‌های ملی در جیب دلالان دست‌به‌دست نشوند.

دعوت از صاحب‌نظران برای ارائه پیشنهادهای رفع موانع

مدیرکل دفتر امور اقتصادی و سیاست‌های تجاری وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: جلسات مستمر هفتگی برای رفع چالش‌های پیش‌روی فعالان اقتصادی در حال برگزاری است. به‌گزارش شاتا، احمد تشکینی با اشاره به استمرار برگزاری جلسات هفتگی در راستای رفع مشکلات پیش‌روی فعالان اقتصادی گفت: در این راستا از همه فعالان بخش تولید و تجارت، صاحب‌نظران و تشکل‌های بخش خصوصی درخواست می‌شود چالش‌های مرتبط با وزارتخانه را اعلام تا نسبت به رفع آنها اقدام شود.

مدیرکل دفتر امور اقتصادی و سیاست‌های تجاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، مدیرکل دفتر امور اقتصادی و سیاست‌های تجاری وزارت صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر اینکه اصلاح فرآیندها و حذف رویه‌های مخل حوزه تولید و تجارت در راستای بهبود فضای کسب‌وکار در دستور کار قرار دارد، تصریح کرد: شناسایی گلوگاه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت که منجر به‌کُندی فعالیت‌ها و بروز نارضایتی‌هایی در ذی‌نفعان شده و رفع آنها را با جدیت دنبال خواهیم کرد. تشکینی در ادامه گفت: دفتر امور اقتصادی و سیاست‌های تجاری محوریت جمع‌بندی این موضوعات را برعهده دارد. از همگان دعوت می‌کنیم در صورت داشتن نظراتی در این زمینه، پیشنهادهای خود را برای این دفتر ارائه کنند. گفتنی است امسال با نام «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری شده؛ از این‌رو وزارت صنعت، معدن و تجارت برنامه دارد برای عارضه‌یابی موانع، از صاحب‌نظران بخش خصوصی برای پیشبرد برنامه‌های خود در راستای تامین شعار سال مشورت و راهنمایی بگیرد.

کراس‌اوور جدید به‌زودی رونمایی می‌شود

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، از افزایش سهم تولیدات متعلق به برند ایران‌خودرو در سال ۱۴۰۰ خبر داد و گفت: در صدد هستیم با تداوم روند طراحی و توسعه محصولات جدید، سهم سایر برندها را در سبد محصولات کاهش داده و سهم برند ایران‌خودرو را از ۲۷به ۴۰درصد افزایش دهیم. این عدد براساس نقشه راه ترسیم شده، در سال‌های آینده به ۸۰درصد خواهد رسید.

به‌گزارش ایکوپرس، فرشاد مقیمی در نشست با رئیس پلیس امنیت اقتصادی ناجا، با قدردانی از پشتیبانی‌های این نهاد از صنعت خودرو کشور، با بیان اینکه سال ۹۹ را با افزایش ۳۵ درصدی تولید خودرو سواری و رشد۶۷درصدی تولید خودروهای سنگین و نیمه‌سنگین نسبت به سال ۹۸ در کنار ارتقای ۵ محصول فعلی و به تولید رساندن محصول جدید تارا به‌پایان بردیم، گفت: رشد تولید محقق شده با تولید بیش از ۹۹درصد از محصولات به صورت داخلی و سهم کمتر از یک درصدی خودروهای مونتاژی رقم خورده که حاصل تلاش کارگران و جهادگران تولید در ایران‌خودرو و شرکت‌های قطعه‌ساز و تامین‌کننده در شرایط تحریم و کرونا بوده است.

وی تصریح کرد: صنعت خودرو کشور ۲۰درصد رشد را در سال گذشته تجربه کرده که سهم ایران‌خودرو در این میان ۸۳درصد بوده است. مقیمی با اعلام اینکه تعداد تولید امسال ۱۳۰ هزار خودرو بیشتر از سال گذشته خواهد بود، گفت: حدود ۱۸۰ هزار خودرو از تولیدات امسال، متعلق به محصولات جدید خواهد بود؛ کیفیت محصولات و خدمات را به سطح انتظار و شایستگی مردم ایران خواهیم رساند.

مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، از رونمایی کراس‌اوور ایران‌خودرو در آینده نزدیک خبر داد و گفت: براساس نقشه راه ایران‌خودرو، هر سال یک محصول جدید وارد بازار خواهیم کرد. پروژه‌های توسعه موتور و قوای محرکه نیز به موازات توسعه محصول در دستور کار ایران خودرو قرار دارد.

عکس: صمت

سال ۹۹ را با افزایش ۳۵ درصدی تولید خودرو سواری و رشد۶۷درصدی تولید خودروهای سنگین و نیمه‌سنگین نسبت به سال ۹۸ در کنار ارتقای ۵ محصول فعلی و به تولید رساندن محصول جدید تارا به‌پایان رساندیم

مقیمی با بیان اینکه در حوزه ارتقای کیفیت محصولات توانستیم نخستین خودرو ۵ ستاره تمام ایرانی را در سبد محصولات خود قرار دهیم، گفت: درحال‌حاضر، بخش عمده محصولات ایران‌خودرو دارای ۴ ستاره کیفی هستند. در سال گذشته توانستیم با کاهش ۸۰درصدی، تعداد تعهدات معوق را از ۱۱۱ هزار در انتهای سال ۹۸، به ۲۱ هزار خودرو در پایان سال ۹۹ برسانیم.

وی تصریح کرد: درحال‌حاضر این عدد به ۱۵ هزار خودرو رسیده و تا پایان فروردین نیز به عددی کمتر از ۱۰ هزار خودرو خواهد رسید. مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، از کاهش هزینه حدود ۲۲ هزار میلیارد ریالی ناشی از اجرای پروژه‌های کاهش هزینه در سال گذشته خبر داد و تاکید کرد: این روند امسال نیز با هدف کاهش بهای تمام شده تولید ادامه خواهد داشت.

مقیمی رشد ۳۵درصدی تیراژ تولید و تغییر در ترکیب تولیدات و تعمیق ساخت داخل را عامل اصلی حفظ نیروی کار و اضافه شدن ۱۵۰ هزار نفر نیروی جدید به شبکه تامین و قطعه‌سازان ایران‌خودرو دانست و تصریح کرد: با کاهش قابل‌توجه سهم خودروهای مونتاژی توانستیم علاوه‌بر حفظ اشتغال موجود، نیروی کار جدید را نیز به این شبکه اضافه کنیم. در سال گذشته سهم خودروهای مونتاژی به کمتر از یک درصد کاهش یافته؛ در سال ۹۷ افزون‌بر، ۱۳درصد تولید به خودروهای مونتاژی اختصاص داشت.

مقیمی با اشاره به فعالیت‌های انجام‌شده در تعطیلات نوروز و فعالیت خطوط تولید قطعه‌سازان و تکمیل‌کاری ایران‌خودرو، تصریح کرد: با اقدامات سال گذشته و به ویژه در پایان سال، ۲۳ هزار و ۸۰۰ خودرو در تعطیلات نوروزی با همکاری سازندگان و تامین‌کنندگان به مشتریان تحویل شده که تاثیر زیادی در ایجاد آرامش در بازار داشته است.

مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو در ادامه به احیای خط تولید اتوبوس اشاره کرد و گفت: ایران‌خودرو دیزل سال گذشته ۳ هزار و ۷۰۰ دستگاه انواع خودرو سنگین و نیمه‌سنگین را به تولید رساند و به این ترتیب رکورد تولید ۱۰ ساله اخیر خود را پشت‌سر گذاشت که ۳۳ درصد از این میزان به محصولات مونتاژی اختصاص داشته است. در سال ۹۸ خودروهای مونتاژی سهم ۶۷درصدی در تولیدات ایران‌خودرو دیزل داشته است.

مقیمی طراحی و تولید کامیون ۶ در ۶ دیزلی با کاربری‌های خاص، آتش‌نشانی و امداد و نجات را از دستاوردهای سال گذشته عنوان کرد و گفت: تاکنون این کامیون از منابع خارجی تامین شده است؛ در نیمه نخست امسال ظرفیت تولید ۲۰۰ دستگاه از این کامیون وجود دارد که این ظرفیت تا پایان سال به ۶۰۰ دستگاه قابل افزایش است.

مقیمی آغاز تولید انبوه اتوبوس‌آمبولانس را یکی از دستاوردهای مهم سال گذشته خواند و گفت: تولید داخلی این محصول، صرفه‌جویی ارزی بالایی را ایجاد کرده است.

مدیرعامل ایران‌خودرو با تاکید بر رعایت حقوق شهروندی برای تمامی مشتریان ایران‌خودرو گفت: برنامه امسال این است که هیچ‌گونه تعهد معوقی نداشته باشیم و برخی خودروها مانند تارا را پیش از فرارسیدن موعد تحویل، به‌دست مشتریان برسانیم.

فرشاد مقیمی

کاهش ارزبری ۲۱۰ میلیون یورویی با داخلی‌سازی قطعات

گروه صنعتی ایران‌خودرو در سال‌های ۹۸ و ۹۹ و شرایط سخت تحریم، با اجرای پروژه‌های گوناگون و برگزاری میزهای ساخت داخل توانست در مجموع ۲۱۰ میلیون یورو کاهش ارزبری را محقق کند.

به‌گزارش ایکوپرس، شرکت طراحی مهندسی و تامین قطعات ایران‌خودرو (ساپکو) در این مدت با اجرای ۱۳۵ پروژه داخلی‌سازی قطعات و مجموعه‌های خودرو و اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی طراحی ۲۱۰ میلیون یورو کاهش ارزبری محقق کرده است. در حوزه قالب و ابزار خودرو «تارا» نیز ایران‌خودرو موفق به ساخت ۲ هزار دست قالب و ابزار به وزن ۳ هزار تن با صرفه‌جویی ارزی ۲۲ میلیون دلار شده است. این شرکت در دو سال اخیر، با توسعه همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان، صنایع دفاع و هوافضا، توانسته از ظرفیت‌های موجود در این نهادهای توانمند بهره‌برداری کرده و بخشی از اهداف توسعه ساخت داخل خود را از طریق آن محقق کند.

درحال‌حاضر، ساپکو ۱۳۱ پروژه با شرکت‌های دانش‌بنیان با ظرفیت قرارداد هزار میلیارد تومان و کاهش ارزبری سالانه ۱۵۰ میلیون دلار و همچنین ۲۱ پروژه با صنایع دفاع با هدف ۳۳ میلیون یورو کاهش ارزبری سالانه را دنبال می‌کند.

۲۳ تفاهمنامه شرکت ساپکو با سازمان هوافضا نیز بخشی از پروژه‌هایی است که با ظرفیت قرارداد ۲ هزار میلیارد تومان و کاهش ارزبری سالانه ۴۶ میلیون دلار در حال پیگیری است.

توسعه متوازن صنعتی و حمایت از سرمایه‌گذاران

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: برای تحقق شعار سال ۱۴۰۰ در این مجموعه اقدامات متنوعی در دستور کار است که از جمله آنها، ایجاد شهرک‌های صنفی، تامین زیرساخت‌ها از سوی بخش خصوصی و مشارکت دادن آنها در تصمیم‌گیری‌ها قابل اشاره است.

به‌گزارش شاتا، علی رسولیان با اشاره به نام‌گذاری امسال به‌عنوان سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» از سوی رهبر معظم انقلاب، افزود: معظم‌له چند سالی است پایه و اساس شعارهای سال را مسائل اقتصادی و تولیدی قرار داده‌اند که نشان‌دهنده جایگاه خطیر مقوله تولید است.

به‌گفته معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، اشتغالزایی و بهبود معیشت مردم از تولید می‌گذرد، به‌ویژه اینکه از مسیر بخش خصوصی و با مشارکت‌های مردمی محقق شود و تاکید رهبر معظم انقلاب بر مردمی کردن اقتصاد نیز دلالت بر همین موضوع دارد.

او اضافه کرد: وظیفه اصلی ما، حمایت از صنایع کوچک و متوسط و فراهم کردن شرایطی است تا فعالان اقتصادی بهتر و بیشتر بتوانند به تولید بپردازند؛ به همین دلیل از SMEها (بنگاه‌های کوچک و متوسط) حمایت کرده و در عین حال زیرساخت‌های لازم را برای فعالیت‌شان فراهم می‌کنیم.

رسولیان بروکراسی اداری و تامین زیرساخت‌ها را از جمله مهم‌ترین مشکلات و موانع در مسیر تولید بخش خصوصی برشمرد و ادامه داد: از آغازین روزهای سال ۱۴۰۰ با تشکیل کمیته‌ای در ستاد سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، از آرا، نظرات و پیشنهادهای بخش خصوصی در همین زمینه استقبال شد.

وی بیان کرد: در این راستا، دو نوع پیشنهاد مطرح است که دسته نخست، نیازمند اخذ مجوزهایی از دولت، مجلس و سایر بخش‌هاست. اما دسته دوم موانع و مشکلاتی است که می‌توانیم با استفاده از توان فنی و کارشناسی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی به رفع و رجوع آنها بپردازیم.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت اظهارکرد: پیشنهادهایی که در دسته نخست یادشده می‌گنجد، شامل مشارکت دادن بخش خصوصی در تامین زیرساخت شهرک‌ها و امکان ایجاد شهرک‌های صنفی است.

وی خاطرنشان کرد: پیشنهاد مشارکت دادن بخش خصوصی در تامین زیرساخت‌ها، نیازمند انجام اصلاحاتی در بخشی از اساسنامه این سازمان بود که از سوی مجمع مورد تصویب قرار گرفت و در نهایت، پیشنهاد یادشده به دولت ارائه شد.

وی افزود: با توجه به اثرگذاری کسب‌وکارهای کوچک در تولید و اشتغال در شهرها و مناطق، پیشنهاد ایجاد شهرک‌های صنفی ارائه شد که مورد موافقت وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گرفت و در ادامه مجمع این سازمان متشکل از وزرای امور اقتصادی و دارایی، جهادکشاورزی، راه‌وشهرسازی و سازمان برنامه و بودجه کشور نیز با آن موافقت کردند.

الکترونیکی کردن فرآیندها

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در ادامه به موانع و مشکلاتی اشاره کرد که در راستای تحقق شعار سال قابلیت رفع آنها از سوی این سازمان وجود دارد و اضافه کرد: نخستین و مهم‌ترین مورد، کاستن از بروکراسی اداری است. به همین منظور، طرح الکترونیکی کردن همه فرآیندها درحال اجراست که علاوه‌بر بالا بردن سرعت انجام کار و شفافیت، یکی از راه‌های مبارزه با فساد به‌شمار می‌رود.

رسولیان ادامه داد: در همین راستا، اکنون همکاران این سازمان در سراسر کشور متعهد شده‌اند به شرط وجود زمین و فعالیت در زون‌های مشخص، در مدت زمان ۲ روز کاری زمین و زیرساخت را به متقاضیان واگذار کنند.

وی تصریح کرد: در همین پیوند، مشوق‌هایی درنظر گرفته‌شده تا افرادی که بتوانند زودتر از موعد کسب‌وکارهای کوچک، کارگاهی، صنفی و صنعتی را به بهره‌برداری برسانند، از آنها برخوردار شوند.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین از افزایش فاصله بازپرداخت اقساط تسهیلات برای واحدها از زمان واگذاری خبر داد و گفت: این فاصله زمانی که دست‌کم ۶ ماه درنظر گرفته شده، برای جلوگیری از مواجه شدن واحدها با مشکلات مالی است.

رسولیان همچنین از تفویض همه اختیاراتی که نیازمند تصمیم‌گیری است، به هیات‌مدیره‌های استانی این سازمان خبر داد تا در چارچوب صلاح کشور به تسریع امور برای فعالان اقتصادی بخش خصوصی بپردازند.

وی همچنین از ارائه مشوق‌هایی برای واحدهایی خبر داد که بتوانند با بکارگیری انرژی خورشیدی و پاک به تامین برق و انرژی بپردازند.

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در ادامه به مشوق‌های ارائه شده به شرکت‌های دانش‌بنیان در مجموعه شهرک‌های صنعتی اشاره و بیان کرد: این شرکت‌ها از ۱۰ درصد مشوق حق بهره‌برداری از زمین برخوردار خواهند بود؛ یعنی زمین را ۱۰ درصد ارزان‌تر نسبت به سایر شرکت‌ها در اختیار می‌گیرند.

همچنین اقساط بلندمدت تا ۴۸ ماه برای بازپرداخت تسهیلات آنها درنظر گرفته شده و علاوه‌بر آن، اراضی بیکار بازپس گرفته شده از واحدها یا زمین‌هایی که به‌دلیل محدودیت ناچار به مزایده آنها هستیم، با اولویت به شرکت‌های دانش‌بنیان واگذار خواهد شد.

وی اضافه کرد: با هماهنگی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری نیز تسهیلاتی از سوی این معاونت در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در شهرک‌های صنعتی قرار خواهد گرفت.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از برنامه‌ریزی برای ایجاد هزار کارگاه در شهرک‌های صنعتی سراسر کشور در سال ۱۴۰۰ در نقاط تقاضامحور خبر داد که مقرر شده با اولویت در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان قرار بگیرد.

رسولیان دلیل این مسئله را توان مالی اندک شرکت‌های دانش‌بنیان عنوان کرد که به همین دلیل نیاز دارند تا در آغاز کار و منفک شدن از مراکز رشد، پارک‌های علم و فناوری یا دانشگاه‌ها مورد حمایت قرار بگیرند.

وی اعمال ۵۰ درصد تخفیف در واگذاری شهرک‌های صنعتی در مناطق کمتر توسعه یافته کشور و همچنین ارائه اقساط بلندمدت برای تسهیلات دریافتی از سوی زنان سرپرست خانوار و کارآفرین حاضر در شهرک‌های صنعتی را از دیگر برنامه‌های این سازمان برای تحقق شعار سال برشمرد.

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران همچنین از مشارکت دادن بخش خصوصی در تصمیم گیری‌ها و تصمیم سازی‌ها در این حوزه در سال ۱۴۰۰ خبر داد و گفت: مقرر شده تا در هیات‌مدیره شرکت‌های استانی این سازمان از وجود یکی از تشکل‌های قدرتمند بخش خصوصی همان استان یعنی اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یا خانه‌های صنعت، معدن و تجارت استفاده شود.

روی خط خبر

نابسامانی بازار خودرو به‌دلیل فعالیت واسطه‌گران

رئیس پلیس امنیت اقتصادی ناجا، گفت: مشکلات ایجادشده در حوزه بازار خودرو در سال گذشته، ناشی از حضور واسطه بین خودروساز و مصرف‌کنندگان بود.

به‌گزارش ایکوپرس، سردار محمدرضا مقیمی، در نشست با مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، این شرکت را جزو بنگاه‌های شاخص کشور دانست و با بیان اینکه کمتر نمونه مشابهی در کشور مانند ایران‌خودرو وجود دارد، گفت: ایده‌آل‌ترین نوع عملکرد ایران‌خودرو، در دو سال اخیر و به‌ویژه سال گذشته بوده که مشکلات متعدد سال‌های قبل در حوزه تولید، توزیع و سایر حوزه‌های مرتبط با اقتصاد، کاهش و خروجی ایران‌خودرو نیز بهبود یافته است.

وی افزود: پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها از سال گذشته در ایران‌خودرو آغاز شده و مدیران این شرکت روی پای خود ایستادند و با پشتیبانی از سازمان، موانع خود را شناسایی کرده و پشت‌سر گذاشته‌اند. پلیس امنیت اقتصادی نیز در بخش‌های گوناگون به حوزه اقتصادی کمک کرده است؛ درحال‌حاضر بهترین شرایط را از منظر امنیت اقتصادی در ایران‌خودرو شاهد هستیم.

سردار مقیمی با بیان اینکه در سال پشتیبانی و مانع‌زدایی در مسیر تولید، باید بتوانیم با تمام توان تلاش کنیم تا این شعار عملی شود، گفت: باید به تولید و ارتقای توان آن کمک کنیم و از شکل‌گیری اتفاقات ناگوار برای حوزه کار جلوگیری کنیم. با حفظ و ارتقای تولید می‌توانیم نیروی کار را حفظ کرده و هزینه‌ها را کاهش دهیم.

رئیس پلیس امنیت اقتصادی ناجا مشکلات ایجادشده در حوزه بازار خودرو در سال گذشته را ناشی از حضور واسطه بین خودروساز و مصرف‌کنندگان دانست و گفت: مدیران ایران‌خودرو وضعیت ایجادشده را با دلسوزی و تلاش دنبال کرده‌اند و نتایج خوبی گرفته شده است؛ آرامش فعلی حاکم بر فضای اقتصادی و جامعه در موضوع خودرو حاصل برنامه‌های اجرا شده از سوی ایران‌خودرو است.

سردار مقیمی با تاکید بر ارتقای کمی و کیفی محصولات گفت: امیدواریم با مباهات و سربلندی از کالای ایرانی استفاده کنیم که به‌دست توانمند کارگران ایرانی تولید می‌شود. این امر باعث گردش چرخ اقتصاد و حفظ امنیت و اشتغال کشور خواهد بود.

برنامه زنجیره تامین در راستای مانع‌زدایی و افزایش تولید

برای تحقق شعار «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» در راستای منویات رهبر معظم انقلاب، برنامه‌های شرکت طراحی مهندسی و تامین قطعات ایران‌خودرو (ساپکو) به‌عنوان سازمان سرآمد در طراحی مهندسی، توسعه ساخت داخل و تامین قطعات و مجموعه‌های خودرو در دستور کار قرار گرفت. به‌گزارش ایکوپرس، شرکت ساپکو، تامین و تحقق تولید ۶۳۰ هزار خودرو از سوی ایران‌خودرو با رویکرد افزایش داخلی‌سازی، افزایش عمق ساخت داخل و کاهش ارزبری قطعات و مجموعه‌ها شامل مواد، قطعات و قالب و ابزار را در دستور کار قرار داده و در این راستا برای بهره‌گیری از حداکثر توان صنعتی، علمی و فناوری کشور برای بهره‌مندی از توان شرکت‌های دانش‌بنیان، دانشگاه‌ها و صنایع دفاع، برنامه‌ریزی کرده است. بازنگری و تقویت سازکار قیمت‌گذاری و تامین با رویکرد قیمت هدف، پیاده‌سازی کامل سیستم مدیریت یکپارچه تسویه و ختم قراردادها، بهره‌گیری از مکانیسم‌های نوین مالی و بهبود چرخه نقدینگی و مدیریت هزینه‌های کیفیت قطعات و مجموعه‌ها از جمله مهم‌ترین برنامه‌های این شرکت در حوزه مالی است. در حوزه تامین نیز توسعه، تخصصی‌سازی و بروزرسانی توانمندی‌های فناوریکی و ظرفیتی شبکه تامین، طراحی، مهندسی و تکوین قطعات و مجموعه‌های پروژه‌های جدید ایران‌خودرو مانند K۱۲۵ و موتور و گیربکس جدید، از مهم‌ترین برنامه‌های ساپکو در سال جاری است. ارتقای شفافیت، امنیت و تجهیز زیرساخت‌های اطلاعاتی در راستای توسعه شبکه تامین الکترونیک و همچنین اصلاح و بهبود کیفیت قطعات و مجموعه‌ها با اجرای نظام یکپارچه +SQA از دیگر رویکردهای ساپکو در سال ۱۴۰۰ است. این شرکت به‌عنوان مسئول شبکه تامین گروه صنعتی ایران‌خودرو می‌کوشد با توسعه، بهینه‌سازی و تخصصی‌سازی شبکه تامین با مشارکت تامین‌کنندگان، پیش‌بینی ریسک‌ها و اثرات ناشی از آن و بررسی چالش‌ها و محدودیت‌های محیطی و داخلی زنجیره تامین در سال ۱۴۰۰، گام‌های موفقیت‌آمیزی در زمینه تحقق استراتژی‌های محوری همسو با اهداف گروه صنعتی ایران‌خودرو بردارد.

نگاه روز

از بازیابی اقتصاد امریکا تا امیدواری در اروپا

ترجمه: سهند اینانلو: اقتصاد جهان پس از شیوع ویروس کرونا وارد روزهایی شد که بشر قرن ۲۱ به هیچ وجه تصورش را هم نمی‌کرد. تصاویر خیابان‌های خالی از جمعیت از چین و کره گرفته تا لندن و نیویورک نمایانگر بخشی از تراژدی جهانی به رهبری ویروسی نامبارک بود که اقتصاد کشورها را دچار بحران جدی و بی‌سابقه کرد.

اما گزارشاتی که از گوشه گوشه جهان دریافت می‌شود بسیار امیدوارکننده و مسرت‌بخش است، چراکه ظاهرا دولت‌ها موفقیتی نسبی را در مدیریت بیماری کووید ۱۹ کسب کرده و در روند بازیابی اقتصادی به توفیقاتی دست یافته‌اند که همگان را به عادی شدن شرایط امیدوار کرده است.

تورم در امریکا؟

افزایش انتظارات تورمی در ایالات متحده امریکا باعث شده بسیاری از فعالان اقتصادی به تکاپو بیفتند تا مبادا دارایی‌هایشان توسط تورمی که پیش‌بینی شده، بلعیده شود. خزانه‌داری امریکا نیز با ترتیب دادن اقداماتی در راستای تعدیل فضا، فروش اوراق را از سر گرفت که در ۳ ماه نخست امسال نسبت به دوره مشابه پیش از شیوع کرونا در این کشور بیشترین بازده را به ثبت رسانده است.

طبق آمار منتشر شده نرخ کالاها برای مصرف‌کنندگان امریکایی در فوریه ۲۰۲۱ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۰ حدود ۱.۷ درصد افزایش یافته اما همین شاخص برای مارس ۲۰۲۱ به ۲.۴ درصد رسیده است.

در همین راستا جروم پاول، رئیس بانک فدرال اظهار کرد افزایش دوباره هزینه‌ها پس از بازگشایی بخش‌های مختلف اقتصادی در امریکا می‌تواند در همسویی با تنگناهای عرضه اقلام، منجر به افزایش قیمت‌ها شود، اما این افزایش قیمت‌ها به‌معنای افزایش نرخ تورم نیست.

رشد چینی‌ها

آمار رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۲۰ نشان می‌دهد این کشور توانسته برخلاف سایر نقاط جهان بر مشکلات ناشی از همه‌گیری بیماری کووید ۱۹ فائق بیاید و راه را برای رشد باز کند. در واقع می‌توان ادعا کرد که برنده شرایط قفل‌شدگی اقتصاد جهانی کسی نبود، جز چین.

اما موضوع به اینجا ختم نمی‌شود، چراکه اقتصاددانان انتظار دارند رشد تولید ناخالص ملی چین در سال جاری حتی دورقمی و بار دیگر فاصله بین امریکا و چین کمتر و کمتر شود، این در حالی است که آمار ۳ ماه نخست سال ۲۰۲۱ در چین خبر از رشد ۲۰ درصدی (نسبت به مدت مشابه سال گذشته) تولید ناخالص ملی در این کشور می‌دهد که در نوع خود اعجاب‌آور است.

البته برخی صاحب‌نظران معتقدند سیاست‌های پولی چینی‌ها باعث نگرانی سرمایه‌گذاران در این کشور شده، چراکه در ماه مارس ۲۰۲۱ آمار و ارقام ثبت شده وضعیت خوبی را نوید نمی‌دهند، اما مقامات چینی اطمینان داده‌اند که پکن تمام تمرکز خود را بر بازیابی قوای تحلیل رفته ناشی از شیوع کرونا گذاشته و در نهایت سال ۲۰۲۱، سالی پربار برای کشورشان خواهد بود.

آماده کسب درآمد باشید

شرکت‌های امریکایی با ولع در حال بررسی آمار ۳ ماه نخست سال هستند و امیدوارند در فصل گزارش بانک‌های بزرگ ایالات متحده آماری بهتر از آنچه در ۳ ماه نخست ۲۰۱۸ ثبت شده بود را شاهد باشند، چراکه در سال ۲۰۱۸ دونالد ترامپ مالیات‌ها را به مقدار قابل‌توجهی کاهش داد و همین مسئله باعث افزایش بازدهی سهام بانک‌ها نیز شد؛ از همین رو انتظار می‌رود سهام بانک‌های بزرگ در امریکا تحت تاثیر بازگشت شرایط عادی به اقتصاد این کشور با رشد چشمگیری مواجه شود.

البته نباید فراموش کرد که جو بایدن قصد افزایش مالیات را دارد و وعده داده مالیات کنونی را که ۲۱ درصد از درآمد شرکت‌ها را شامل می‌شود به بیش از ۲۸ درصد برساند که به‌معنای افزایش ۷.۸ درصدی خواهد بود. اگر این اقدام بایدن عملیاتی شود، قطعا شاهد کاهش ۷.۸ درصدی سود سهام شرکت‌ها در بازار s&p۵۰۰ خواهیم بود.

انتظار اروپایی‌ها برای پایان کابوس

اوضاع در اروپا نیز به‌میزان زیادی امیدوارکننده‌تر از روزهای پایانی سال ۲۰۲۰ است. فرانسوی‌ها بیش از ۱۰ میلیون نفر را واکسینه کرده‌اند و از برنامه واکسیناسیون نیز بسیار جلوتر هستند. آلمانی‌ها روند واکسیناسیون را با قدرت هرچه تمام‌تر ادامه می‌دهند و ایتالیایی‌ها نیز مدعی شده‌اند که تا پایان سپتامبر ۲۰۲۱، بیش از ۸۰ درصد جمعیت این کشور را واکسینه خواهند کرد.

شاخص آینده‌نگر PMI نیز وضعیت اقتصادهای اروپایی را در شرایطی بهتر از آنچه پیش‌بینی می‌شد ارزیابی کرده است. همه این موارد حاکی از آن است که منطقه یورو سعی دارد با واکسیناسیون گسترده، مسیر بازگشت به شرایط عادی اقتصادی را بپیماید. آمار نیز بر موثر بودن تلاش‌های اروپا صحه گذاشته و اثربخش بودن این اقدامات را تایید می‌کند. نظرسنجی‌ها نیز نشان می‌دهند شهروندان ساکن در منطقه یورو نسبت به بازیابی هرچه زودتر اقتصاد امیدوارتر از همیشه بوده و کرونا را در پایان راه می‌بینند.

منبع: رویترز

همتی: نرخ ارز را سرکوب نمی‌کنم

رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه افزایش نرخ بنزین به نرخ ارز شوک وارد کرد، گفت: اعتقادی به سرکوب نرخ ارز ندارم و بانک مرکزی برای ثبات در این بازار دخالت می‌کند. نرخ ارز در بازار ثانویه تعیین می‌شود که بازار ثانویه (نیما) به‌روز و در حال تغییر است و بانک مرکزی در آن دخالتی ندارد. اقدامات بانک مرکزی صرفا برای ثبات و جلوگیری از نوسانات است. به گزارش ایسنا، عبدالناصر همتی در کلاب‌هاوس گفت: تصمیم اینکه من سفیر ایران در چین شوم گرفته شده بود و ۱۰ روز سفیر چین بودم اما برای اجلاس سفرا به تهران برگشتم و همان روز دوم رئیس‌جمهوری بنده را خواستند و برای شرایط ارزی مشورت گرفتند و پیشنهاد پذیرش مسئولیت بانک مرکزی را به من دادند. وی افزود: احساس کردم که نیاز است سکان هدایت این نهاد را به‌دست بگیرم و می‌دانستم که چه سختی‌هایی دارم اما خوشحال هستم که ۳۲ ماه سختی را تحمل و برای مردم تا حدی که توان دارم خدمت کردم و می‌دانم مردم سختی می‌کشند و تحریم بسیار سخت است و به خاطر اینکه دشمن نتواند اطلاعات بگیرد، نمی‌توانم خیلی توضیح بدهم. همتی افزود: در پایان سال ۹۸ و در سال ۹۹ مشکلاتی پیش آمد که مدیریت بازار ارز را با دشواری همراه کرد؛ یکی بحث گران شدن بنزین و دیگری وارد شدن اسم ایران به لیست سیاه FATF. رئیس کل بانک مرکزی ادامه داد: من تمام تلاشم را کردم. در اذهان از دلار ۴۵ هزار تا ۶۰ هزار تومانی صحبت می‌کردند که همه اینها به انتظارات تورمی دامن زد و هدف‌گذاری تورمی ما را با مشکل مواجه کرد. هدف‌گذاری تورمی به این معنا نیست که حتما به آن برسیم بلکه باید به آن نزدیک شویم که نزدیک هم شدیم. ما اوراق فروختیم و با آن کسری بودجه و تورم را کنترل کردیم.

قیمت‌گذاری در بازار ارز وظیفه کیست؟

مدیریت نرخ ارز در تعارض با کنترل تورم

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

مسئله تصدی‌گری بانک مرکزی بر بازار ارز در ایران یکی از موضوعاتی است که به تناوب در مقاطع مختلف زمانی مورد بحث و انتقاد اصحاب نظر در علم اقتصاد قرار گرفته است. اغلب کارشناسان این حوزه معتقدند وظیفه بانک مرکزی کنترل نرخ تورم با اعمال سیاست‌های پولی است و نباید وقت و منابع این نهاد برای کاری صرف شود که بیش از پیش استقلالش را زیر سوال می‌برد. از طرفی هم منتقدان عملکرد اقتصادی دولت (به‌ویژه وزارت اقتصاد) بر این باورند که خزانه‌داری هر کشوری وظیفه مدیریت بازار ارز را بر عهده دارد و بانک مرکزی با بهره‌گیری از استقلالی نسبی خود را تنها در برابر کاهش ارزش پول ملی یا افزایش نرخ تورم پاسخگو می‌بینند. این بحث‌ها با روی کار آمدن عبدالناصر همتی در بانک مرکزی و نوسانات شدید نرخ دلار در بازار ارز دوباره رونق گرفته است. البته احتمال آزادسازی منابع ارزی ایران که در برخی از کشورهای خارجی بلوکه شده‌اند نیز باعث داغ‌تر شدن این بحث‌ها شده، چراکه بسیاری معتقدند دولت قصد دارد با اعمال سیاست ارزپاشی در بازار، نرخ دلار را به‌طور مصنوعی کاهش دهد تا احساس رضایتی نسبی را در اقشار مختلف جامعه ایجاد کند، اما عده دیگری نیز به موضع‌گیری‌های رئیس‌کل بانک مرکزی اشاره کرده و ضمن امیدواری نسبت به اظهارات همتی، مخالف‌خوانی‌های وی را که در تعارض با سیاست تزریق ارز به بازار (با هدف کنترل نرخ دلار) است درخشان ارزیابی می‌کنند. روی هم رفته حتی موافقان کنترل نرخ دلار با اتکا به تزریق ارز به بازار نیز بر لزوم اصلاح نظام بانکی و در رأس آنها بانک مرکزی تاکید دارند. اگر چنین اتفاقی رخ دهد به‌طور قطع نرخ‌گذاری‌ها در بازار نیز دستخوش تغییراتی می‌شود که احتمالا به مذاق دلالان و مافیای بازار ارز خوش نخواهد آمد.

عکس: صمت

وظیفه مدیریت بازار ارز باید بر عهده وزارت اقتصاد باشد. البته بانک مرکزی هم می‌تواند در برخی مواقع با دولت همکاری کند اما نباید بانک مرکزی از رسالت کنترل تورم باز بماند

بانک مرکزی به وظیفه اصلی خود بازگردد

کامران ندری، اقتصاددان و استاد دانشگاه امام صادق (ع) با اشاره به اهمیت بالای بحث قیمت‌گذاری و تصدی‌گری بانک مرکزی در بازار ارز، به صمت گفت: اهمیت این بحث بسیار بالاست، چراکه تغییر در رویه کاری بانک مرکزی باید یکی از اصلی‌ترین اولویت‌های ما در امر اصلاح ساختاری اقتصاد باشد. این موضوع عمق بسیار زیادی دارد، اما می‌توان آن را پیرامون وظایف بانک مرکزی مورد بررسی قرار داد.

وی در ادامه افزود: وظیفه اصلی بانک‌های مرکزی در سراسر جهان (غیر از چند کشور از جمله ایران) کنترل نرخ تورم و حمایت از پول ملی کشورهاست.

دل‌شان رضا نمی‌دهد

ندری به تمایل نداشتن بانک مرکزی به کناره‌گیری از مدیریت نرخ ارز در بازار آزاد اشاره کرد و یادآور شد: تصدی‌گری بانک مرکزی در بازار ارز باعث می‌شود این نهاد سیاست‌گذار، توانایی تمرکز بر رسالت اصلی خود را که همان حراست از ارزش پول ملی است از دست بدهد. البته متاسفانه بانک مرکزی هم تمایلی به وانهادن این وظیفه به دیگران ندارد، چراکه مدیریت بازار ارز باعث می‌شود جایگاه این نهاد در بین ارگان‌های حاکمیتی ارتقا یابد، در چنین شرایطی است که رئیس کل این نهاد به‌طور طبیعی از جایگاه به‌مراتب مهم‌تری برخوردار خواهد بود.

ماجرای تراز تجاری

این اقتصاددان ضمن اشاره به آثار نرخ ارز بر تراز تجاری کشور، به صمت گفت: باید توجه داشت نرخ ارز بر تراز تجاری کشور تاثیر بسزایی دارد، چراکه کاهش ارزش پول ملی و افزایش نرخ برابری ارز باعث می‌شود حجم صادرات ما افزایش پیدا کند. از سوی دیگر وقتی ارزش پول ملی در برابر دلار افزایش پیدا می‌کند و ریال تقویت می‌شود، شاهد افزایش حجم واردات به کشور هستیم.

وی ادامه داد: وقتی نوسانات نرخ ارز می‌تواند تا این حد تاثیرگذار باشد، مدیریت بازار آن و قیمت‌گذاری دلار نیز می‌تواند برای مدیران جذابیت بالایی داشته باشد. البته بسیاری از صادرکنندگان و واردکنندگان نیز به دلایلی که ذکر شد تمایل زیادی به تاثیرگذاری بر نرخ ارز دارند و برخی از فعالان اقتصادی هم در همین راستا سعی می‌کنند از طرق مختلف بر نرخ ارز در بازار آزاد تاثیر بگذارند.

لابی و بازماندن از انجام وظیفه

این استاد اقتصاد دانشگاه امام صادق (ع) به لابی‌گری‌های برخی فعالان اقتصادی و تجار اشاره کرد و گفت: مواردی که ذکر شد باعث شد بانک مرکزی در کشور ما تحت تاثیر لابی‌هایی قرار بگیرد که پیرامون نرخ ارز به‌وجود آمده است. همان‌طور که گفته شد این لابی‌ها یا از سوی صادرکنندگان هستند یا از طرف واردکنندگان.

ندری به نحوه عملکرد بانک مرکزی در دیگر کشورهای جهان اشاره و تاکید کرد: همه موارد یادشده باعث شده‌اند بانک مرکزی از وظیفه اصلی‌اش که در تمام جهان نیز پذیرفته شده غافل شود.

یکی از دلایلی که سبب شده نرخ تورم تا این اندازه رشد کند نیز همین مسئله تمرکز بانک مرکزی بر مدیریت بازار ارز است.

اظهارات مقامات اقتصادی دولت و نمایندگان مجلس نیز به‌نحوی است که گویی کنترل تورم از اساس جزو وظایف بانک مرکزی نیست و این نهاد باید تمام توان خود را برای مدیریت بازار ارز به کار گیرد.

دولت صاحب دلارهای نفتی است

این تحلیلگر اقتصادی دولت را صاحب درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت دانسته و بیان کرد: نباید فراموش کرد که دلارهایی که در پی صادرات نفت وارد کشور می‌شوند، به دولت تعلق دارند و بانک مرکزی تنها پخش‌کننده آن است و به ازای این منابع ارزی باید به دولت ریال بدهد.

در این بین دو مشکل به‌وجود می‌آید؛ یکی اینکه دولت از این دلارها به‌عنوان اهرمی برای اعمال فشار بر بانک مرکزی استفاده می‌کند و مشکل دوم نیز در پس دادن معادل ریالی این منابع ارزی به دولت است، چراکه دولت برای جبران کسری بودجه بانک مرکزی را با استفاده از اهرم‌هایی که در اختیار دارد وادار به انتشار پول می‌کند. این مسئله نیز باعث رشد نقدینگی و در نهایت رشد نرخ تورم می‌شود و نرخ تورمی که قرار بود بانک مرکزی کنترلش کند عملا قربانی تمایل بانک مرکزی به تصدی‌گری در بازار ارز می‌شود.

وظیفه وزارت اقتصاد

ندری در پایان واگذاری مسئولیت مدیریت نرخ ارز به وزارت اقتصاد را الزامی دانسته و خاطرنشان کرد: به‌اعتقاد من وظیفه مدیریت بازار ارز باید بر عهده وزارت اقتصاد باشد.

البته بانک مرکزی هم می‌تواند در برخی مواقع با دولت همکاری و همراهی کند اما این تعامل نباید به‌گونه‌ای باشد که بانک مرکزی از رسالت کنترل تورم باز بماند. پرسشگری ما نیز از بانک مرکزی باید بر این محور باشد که چرا نرخ تورم به‌صورت افسارگسیخته‌ای افزایش می‌یابد؛ نه اینکه چرا دلار گران شده است.

> کنترل نرخ دلار از طریق ارزپاشی یا همان تزریق ارز به بازار کاری بسیار اشتباه است که متاسفانه در مقاطع مختلف تکرار شده است

کنترل بازار از طریق تزریق ارز

امیر صادقی، کارشناس و فعال بازار ارز به مدیریت نرخ دلار از طریق سیاست‌های ارزپاشی اشار کرد و به صمت گفت: کنترل نرخ دلار از طریق ارزپاشی یا همان تزریق ارز به بازار کاری بسیار اشتباه است که متاسفانه در مقاطع مختلف تکرار شده است.

وی در ادامه افزود: ما شاهد بوده‌ایم که بسیاری ارز تزریق‌شده به بازار را خریداری و در خانه انبار می‌کنند. چنین اقداماتی چه نتیجه مثبتی می‌تواند برای اقتصاد کشور داشته باشد؟ این سیاست غیر از توسعه‌بخشی برخی فعالیت‌های غیرمولد و مخرب، اثر دیگری ندارد. البته اگر این ارز با هدف تقویت تجار یا تولیدکنندگان وارد بازار شود قطعا کار خوبی است، اما وقتی حتی هیچ سفر خارجی هم در کار نیست چرا باید دلار به بازار تزریق شود؟

صف‌های شلوغ جلوی صرافی‌ها

صادقی این سیاست را زیانبار دانسته و عنوان کرد: متاسفانه در برخی از دوره‌ها دولت با اهدافی که مشخص است، دست به این کار زده و احتمالا بعد از این هم خواهد زد، اما به‌طور قطع می‌توان گفت این سیاست سراسر زیانبار است و هیچ منفعتی برای اقتصاد ندارد. وی ادامه داد: البته برخی هم با چنین اقداماتی سعی داشتند صف‌های خرید دلار ارزان‌تر از نرخ واقعی را شلوغ و شلوغ‌تر کنند تا قدرت خود در مدیریت نرخ ارز را به رخ سایرین بکشند. مشابه این کار را در صف‌های خرید مرغ هم می‌توان دید، چراکه وقتی شما گوشتی که مثلا ۳۰ هزار تومان قیمت دارد را به نرخ ۲۰ هزار تومان می‌فروشید، به‌طور قطع عده زیادی برای خرید آن صف می‌بندند؛ اینکه هنر نیست.

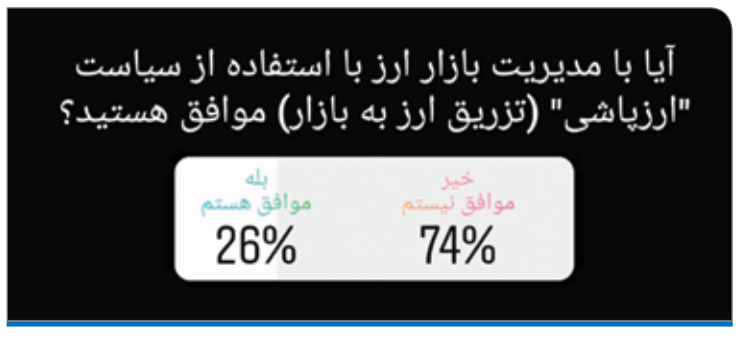
این فعال بازار ضمن انتقاد از این سیاست تاکید کرد: ما با این کار فقط منابع کشور را صرف نمایش کرده‌ایم. فروختن چیزی به قیمتی کمتر از ارزش واقعی آن باعث می‌شود مردم در صف‌های طولانی بایستند اما این به معنای موفقیت‌آمیز بودن سیاست‌های قیمت‌گذاری دستوری در بازار ارز نیست.

تجربه دیگران

این کارشناس بازار ارز به تجربه سایر کشورها اشاره کرد و به صمت گفت: در بسیاری از کشورهای خارجی هم معمولا دولت‌ها عهده‌دار مدیریت نرخ ارز هستند. البته این مدیریت قیمتی هم به گونه‌ای است که تنها از طریق اعمال سیاست‌های پولی سعی در کاهش نرخ ارز دارند، وگرنه در هیچ کشوری از طریق تزریق ارز به بازار نرخ دلار و سایر ارزها را به‌طور مصنوعی پایین نگه نمی‌دارند که ما در حال حاضر این کار را می‌کنیم.

صادقی در پایان خاطرنشان کرد: این روزها فناوری پیشرفت بسیار زیادی داشته است. بانک مرکزی می‌تواند یک رمزارز خاص را مدنظر قرار داده و آن را مورد پوشش قرار دهد. مردم نیز می‌توانند از طریق خرید و فروش همان ارز دیجیتال نیازهای ارزی خود را برطرف کنند. در این صورت دیگر نیازی به اجرای چنین سیاست‌های غیراصولی و نامعقولی هم نخواهد بود.

سخن پایانی...

وقتی بحث تزریق ارز به بازار با هدف کنترل نرخ دلار به میان می‌آید، نظرات به‌قدری متکثر و متفاوت هستند که نمی‌توان درباره سوگیری‌های اجتماعی پیرامون مسئله تصدی‌گری در بازار ارز به نتیجه مشخصی رسید؛ از همین رو روزنامه صمت یک نظرسنجی را با هدف دریافت نظرات مخاطبان خود در حساب رسمی اینستاگرامی روزنامه ترتیب داد. در این نظرسنجی که در زمینه موافقت یا مخالفت شرکت‌کنندگان با «تزریق ارز به بازار، با هدف کنترل نرخ دلار» بود ۱۰۲۸ نفر شرکت کردند که بیش از ۷۴ درصد (۷۶۲ نفر) مخالفت خود را با این سیاست ابراز کردند و نسبت موافقان کنترل نرخ دلار از طریق تزریق ارز به بازار نیز در این نظرسنجی حدود ۲۶ درصد (۲۶۶ نفر) بود. البته لازم به ذکر است که نمی‌توان نتیجه این نظرسنجی را به کل جامعه ایران تعمیم داد اما باتوجه به ترکیب دنبال‌کنندگان حساب رسمی روزنامه صمت در اینستاگرام که عمدتا از بین فعالان اقتصادی خرد و اقشار متوسط هستند، می‌توان مدعی شد که بخش اعظمی از فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران با کاهش مصنوعی نرخ ارز شدیدا مخالف هستند و ظاهرا این سیاست را به‌مثابه نوعی ابزار برای سرکوب تولید داخلی می‌دانند. البته به‌نظر می‌رسد در بین نظراتی هم که برخی شرکت‌کنندگان ابراز کرده‌اند اغلب مخالفان اجرای سیاست فشردن فنر قیمتی دلار معتقدند رئیس کل فعلی بانک مرکزی از هرگونه اقدام در راستای کاهش مصنوعی نرخ ارز اجتناب خواهد کرد و اگر دولت چنین امری را به وی تحمیل نکند حتی در صورت آزادسازی منابع ارزی ایران نیز شاهد تغییر چندان پردامنه‌ای در بازار نخواهیم بود.

صدور کارت اعتباری سهام‌عدالت تا پایان اردیبهشت

با توجه به اینکه در راستای صدور کارت اعتباری سهام عدالت تاکنون فقط دو بانک ملی و تجارت اعلام آمادگی کرده‌اند و در حال صدور این کارت به متقاضیان هستند، معاون وزیر اقتصاد از ورود سایر بانک‌ها به ارائه کارت اعتباری سهام عدالت تا پایان اردیبهشت امسال خبر داد. به‌گزارش ایسنا، دریافت کارت اعتباری سهام عدالت از ۲۵ بهمن سال گذشته برای مشمولان این سهام فراهم شده که تاکنون فقط دو بانک ملی و تجارت برای صدور این کارت اعلام آمادگی کرده‌اند و متقاضیان می‌توانند به صورت غیرحضوری کارت خود را دریافت کنند.

براساس آخرین اعلام مدیرعامل بانک ملی به ایسنا، تا اوایل اسفند سال گذشته ۷۰ هزار کارت اعتباری سهام عدالت از سوی این بانک صادر شده است. عباس معمارنژاد، معاون امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزیر اقتصاد، درباره آخرین وضعیت بانک‌های ارائه‌دهنده کارت اعتباری سهام عدالت گفت: در این راستا، مصوبه‌ای از سوی دولت آماده‌شده که به‌جز بانک‌های ملی و تجارت باید بانک‌های دیگر هم برای صدور کارت اعتباری سهام عدالت مشارکت کنند.

به‌گفته وی تا اردیبهشت امسال، سایر بانک‌ها نیز به صدور کارت اعتباری سهام عدالت ورود خواهند کرد. معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی درباره پرداخت سود سهامداران وابسته بانک‌های نظامی ادغام شده در بانک سپه نیز اظهارکرد: ارزش‌گذاری انجام‌شده اما اکنون در حال بررسی و راستی‌آزمایی ارزش‌گذاری و سازمان حسابرسی در حال انجام این کار است اما هنوز نهایی نشده است.

بررسی صمت از پیامدهای قیمت‌گذاری دستوری در بازار سهام

بورس دستوربردار نیست

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

اقتصاد ایران با توجه به معیارهای جهانی اقتصاد، ساختاری دولتی دارد اما در عین حال حدود ۲۰سال گذشته سعی در خصوصی کردن برخی از بخش‌ها مانند بانکداری، صنعت، خدمات و... داشته است. دولت‌های پیشین برای آغاز این روند (که با ابلاغ سیاست‌های اصل۴۴ قانون اساسی در دهه ۸۰ در پیش گرفته شد) نیاز به ابزارهایی داشتند تا روند واگذاری شرکت‌ها و دارایی‌های گسترده دولت به بخش خصوصی را تسهیل کنند، از همین‌رو بورس اوراق بهادار در سال ۸۴ با یک پوست‌اندازی اساسی و با هدف ایفای نقش‌محوری در مسیر خصوصی‌سازی، با شکل و شمایلی جدید آغاز به کار کرد.

بسیاری از کارشناسان بر این باورند که بورس می‌توانست محلی برای واگذاری هرچه شفاف‌تر شرکت‌های دولتی به سرمایه‌گذاران واقعی باشد اما در عمل بازار سهام در ایران نتوانست رسالتی را که برایش تعریف شده بود به انجام برساند و تبدیل به بازاری محدود و با حضور کمتر از هزار شرکت کوچک و بزرگ دولتی شد. این بازار که اساسا ستون خیمه اقتصادهای با ساختار بازار آزاد است در ایران نتوانست از سطح محفلی سرمایه‌ای و محدود پا را فراتر گذارده و نقشی مهم در اقتصاد کشورمان بازی کند (به‌دلیل دولتی بودن اقتصاد ایران). صاحب‌نظران معتقدند یکی از اصلی‌ترین دلایل موفقیت‌آمیز نبودن تجربه بازارسهام در ایران، مقوله پرحرف و حدیث «قیمت‌گذاری دستوری» است که با ذات پدیده سهامداری در تعارض کامل است. این عده با تاکید بر همین مسئله، بورس در ایران را به‌عنوان پروژه‌ای ناموفق می‌دانند که مانند خواهرخوانده‌های دیگرش در جهان (مانند بورس ونزوئلا) تنها تبدیل به عرصه سفته‌بازی صاحبان رانت شده و به همین دلیل نمی‌توان به ایفای نقش سازنده این حوزه در اقتصاد ایران دل بست.

عکس: آیدا فریدی

> یکی از اصلی‌ترین آفات قیمت‌گذاری دستوری، تخصیص نیافتن منابع به کانال‌هایی است که باید مورد توجه دولت‌ها قرار گیرند. اهالی مکتب اتریش معتقدند نرخ، یک سیگنال اطلاعاتی است که می‌تواند راه را برای فعالان بازارها روشن کند

بورس۹۹ و گلایه از قیمت‌گذاری دستوری

بورس تهران در سال۹۹ شاهد روزهای پرچالشی بود که به‌گفته کارشناسان احتمالا در آینده نزدیک دوباره شاهد هیچ‌یک از آن صحنه‌ها نخواهیم بود. یکی از مهم‌ترین چالش‌های این بازار، موضوع «قیمت‌گذاری دستوری» بود که در زمستان سال گذشته و پیرامون تعیین نرخ فولاد در بورس کالا (از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت) تشدید شد. این اقدام که حمایت کمیسیون عمران مجلس یازدهم را نیز به‌همراه داشت، باعث شد حسن قالیباف‌اصل (رئیس وقت سازمان بورس) که چندان اهل جنجال نبود، لب به انتقاد از مسئولان ذی‌ربط گشوده و قیمت‌گذاری دستوری را در تعارض با اصول بازار سهام بخواند. بسیاری از فعالان بازار سرمایه معتقدند یکی از دلایل اصلی استعفای رئیس پیشین سازمان بورس دقیقا همین نطق آتشین قالیباف‌اصل بود که در مزمت قیمت‌گذاری دستوری ایراد شده بود.

البته این موضوع هیچ‌گاه تایید یا تکذیب نشد اما همگان به خاطر دارند که وزیر صنعت، معدن و تجارت نماینده سازمان بورس را در جلسه وزارتخانه متبوع، مورد عتاب قرار داد که انتشار فیلم این نشست نیز باعث بروز واکنش‌های زیادی در شبکه‌های اجتماعی شد. سیل اعتراضات به این تصمیم عجولانه باعث شد مجلسی‌ها و دولتی‌ها از موضع خود کوتاه آمده و موضوع قیمت‌گذاری فولاد را به طور موقت کان‌لم‌یکن تلقی کنند.

البته نباید فراموش کرد که نیت تصمیم‌سازان در این زمینه، به گفته خودشان کنترل نرخ تمام‌شده مسکن بود که موجب گران شدن حدود ۱۰۰درصدی خانه در سال۹۹ شده بود. در همان روزها، صمت با رئیس کمیسیون عمران مجلس گفت‌وگویی داشت که نشان می‌داد اهالی بهارستان برنامه مشابهی را برای سایر مصالح ساختمانی طرح ریزی کرده‌اند. اما با گذشت زمان و اعتراض سهامداران به برهم‌خوردن تعادل بازار سهام به نظر می‌رسد نمایندگان مجلس یازدهم فعلا دست از تصویب طرح‌هایی از این دست کشیده‌اند و شاید تا روی کار آمدن دولت سیزدهم اقدامات مشابه را از دستور کار خارج کرده باشند. اما سهامداران معتقدند دولت و مجلس هیچ‌گاه دست از سیاست قیمت‌گذاری دستوری برنخواهند داشت، چراکه با اتکا به این مسئله می‌توانند اقداماتی عوام‌فریبانه را ترتیب دهند که نتیجه‌ای به جز تضعیف بخش تولید و همچنین کاهش امنیت سرمایه‌گذاری در کشور نخواهد داشت.

> وقتی بازار تحت‌تاثیر تورم است نمی‌توان با اعمال فشار و محدودیت قیمت‌ها را دستکاری کرد

دخالت در قیمت‌گذاری مانع رونق بازار می‌شود

عماد عظیمی، رئیس گروه پژوهش سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی البرز و کارشناس بازار سهام به آبشخور فکری سیاست‌های دستوری در اقتصاد اشاره کرد و به صمت گفت: قیمت‌گذاری دستوری ذاتا از مکاتب فکری سوسیالیستی نشأت گرفته است، بدین نحو که سیاست‌گذاران قصد دارند با دستورالعمل و بخشنامه‌های دولتی قیمت‌ها را کنترل کنند. موضوع نرخ‌گذاری‌های دستوری متاسفانه در اقتصاد ما نیز رواج دارد، البته نقش این دست سیاست‌ها در سال‌های اخیر به مراتب کم‌رنگ‌تر شده اما همچنان شاهد اعمال گاه‌وبی‌گاه چنین سیاست‌هایی در اقتصاد کشورمان هستیم. وی در ادامه افزود: این دیدگاه باعث‌شده زمینه برای تسری به حوزه‌هایی مانند نرخ سود بانکی، دستمزد، قیمت‌گذاری و... فراهم شود.

چنین بازاری آزاد نیست

عظیمی با رد آزاد بودن بازارها در سیستم‌هایی که قیمت‌گذاری دستوری را در دستور کار قرار می‌دهند، عنوان کرد: وجود چنین فضایی در بازارهایی مانند بازار سهام به این معناست که ما چیزی با عنوان اقتصاد آزاد نداریم، به همین دلیل نمی‌توان از بازارها نیز انتظار رشد و بالندگی را داشت، چراکه مکانیسم کشف و شفاف‌سازی نرخ در حوزه‌های گوناگون مانند بورس وجود ندارد و در این صورت، عرصه بر بخش‌های تولیدی تنگ می‌شود.

عقل کلی به‌نام دولت

رئیس گروه پژوهش سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی البرز با اشاره به اعمال سیاست‌های دستوری در بازار سرمایه، به صمت گفت: این معادله در بورس اوراق بهادار نیز وجود دارد، یعنی به جای اینکه سیاست‌گذار قیمت‌ها را به عرضه و تقاضا در بازارها بسپارد کاملا در روند قیمت‌گذاری دخالت کرده و سهام شرکت‌ها را به قیمتی که صلاح می‌داند، تعیین می‌کند. در این سیستم، دولت خود را به‌عنوان عقل کلی در نظر می‌گیرد که در جایگاه اقلیت به نمایندگی از یک اکثریت برای همه تصمیمی می‌گیرد که شاید مبنای کارشناسی نداشته باشد. همین مسئله نیز باعث می‌شود اقتصاد از مکانیسم‌های بازار منحرف شود و تعادل برهم بخورد.

محدودیت‌های دامنه نوسان

این کارشناس و فعال بازار سرمایه به مبحث دامنه نوسان و محدودیت‌های ناشی از اعمال این قانون در بورس اشاره و بیان کرد: وجود اصولی مانند دامنه نوسان در بازار سهام نیز یکی از مصادیق اعمال سیاست‌های دستوری در اقتصاد است. این قانون که باعث محدودتر شدن دامنه فعالیت معامله‌گران می‌شود یکی از همان ابزارهایی است که اقتصاد دستوری را استحکام می‌بخشد.

آفت‌های اقتصاد دستوری

رئیس گروه پژوهش سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی البرز به برخی از آفت‌های اجرای سیاست‌های دستوری در بورس اشاره کرد و گفت: یکی از اصلی‌ترین آفات قیمت‌گذاری دستوری، تخصیص نیافتن منابع در کانال‌هایی است که باید مورد توجه دولت‌ها قرار گیرند. اهالی مکتب اتریش معتقدند نرخ یک سیگنال اطلاعاتی است که می‌تواند راه را برای فعالان بازارها روشن کند.

عظیمی در پایان خاطرنشان کرد: درباره بورس نیز وقتی که در روند کشف قیمت‌ها دخالت انجام می‌شود عملا نمی‌توان انتظار داشت فعالان بازار سهام بتوانند مسیر و استراتژی معاملاتی درستی را انتخاب کنند، چراکه اطلاعات درستی در دست ندارند تا بتوان با استناد به آنها سمت و سوی فعالیت خود را مشخص کنند، از همین‌رو بورس‌هایی مانند آنچه ما در ایران داریم نمی‌توانند با ثبات به سمت رونق بازار حرکت کنند و هر از گاهی با دخالت‌های این‌چنینی تعادل بازارها برهم می‌خورد.

قیمت‌گذاری دستوری در بازار آزاد بی‌معنی است

سعید انگبینی، کارشناس بورس کالا و انرژی با اشاره به تعارضات بین موجودیت بازار آزاد و قیمت‌گذاری دستوری از سوی دولت، به صمت گفت: در علم اقتصاد هرگاه صحبت از قیمت‌گذاری دستوری به میان می‌آید، به‌معنای خارج شدن از بازار آزاد است؛ یعنی جایی‌که قیمت‌گذاری دستوری در آن انجام می‌شود نمی‌تواند نام بازار آزاد را نیز یدک بکشد.

وی در ادامه افزود: به‌دلیل تعارضی که به آن اشاره شد به‌طور قطع در روند عملکردی بازارهای تحت‌سیطره قیمت‌های دستوری، اختلالات جدی وارد می‌شود.

رابطه نامتعادل تولید و مصرف

انگبینی به برهم خوردن تعادل بین تولیدکننده و مصرف‌کننده اشاره و عنوان کرد: در بازارسهام و بورس کالا نیز دقیقا همین مورد را مشاهده کرده‌ایم. بارها این اتفاق رخ داده که هم تولیدکننده به سودی که استحقاق آن را دارد دست پیدا نمی‌کند، هم اینکه در معیشت و قدرت خرید مصرف‌کننده نیز بهبودی حاصل نمی‌شود.

شکاف قیمتی و جولان دلال‌ها

این کارشناس بازار ضمن اشاره به سوءاستفاده واسطه‌ها و دلالان عنوان کرد: شکافی هم که در این بین ایجاد می‌شود تنها باعث پر شدن جیب واسطه‌ها می‌شود، چراکه نرخ تعیین‌شده تولیدکننده را مجبور به فروش محصول خود پایین‌تر از نرخ واقعی می‌کند اما همان کالا با قیمتی که تعیین شده در اختیار مردم قرار نمی‌گیرد چراکه حلقه‌های واسط زیادی در این بین فعال و هر یک در پی کسب منفعت خود هستند.

وی ادامه داد: متاسفانه تا زمانی‌که این شکاف قیمتی وجود دارد بسیاری از افرادی که از رانت برخوردارند، جلوی از میان برداشتن قیمت‌های دستوری می‌ایستند، چراکه منافعشان حکم می‌کند این سیستم غیراصولی به‌کار خود ادامه دهد تا آنها نیز بتوانند منافع خود را در این بین به‌دست بیاورند.

تضعیف تولید به بهای کنترل موقتی نرخ

این کارشناس بورس کالا و انرژی به تضعیف بخش‌های تولیدی اقتصاد در صورت اجرای سیاست‌های دستوری اشاره کرد و به صمت گفت: نتیجه اعمال چنین سیاست‌هایی بدون شک تضعیف تولیدکننده است، در این صورت نیز چاره‌ای به جز رفتن به سوی واردات نیست که باعث می‌شود تولید داخلی تضعیف شود. انگبینی در پایان ضمن یادآوری ماجرای قیمت‌گذاری فولاد در بورس کالا، خاطرنشان کرد: درباره قیمت‌گذاری دستوری فولاد نیز دقیقا همین اتفاق رخ داد، می‌شنیدیم که این اقدام با هدف کنترل نرخ مسکن در بازار انجام می‌شود اما می‌دانیم که نرخ مسکن کاملا تابع نرخ تورم و همچنین نرخ ارز است. وقتی بازار تحت‌تاثیر تورم است نمی‌توانید با اعمال فشار و محدودیت قیمت‌ها را دستکاری کرد. اگر هم چنین رویکردی وجود داشته باشد به طبع پس از مدت کوتاهی شاهد بازگشت قیمت‌ها به مقدار واقعی خواهیم بود.

سخن پایانی...

بسیاری از کارشناسان معتقدند قیمت‌گذاری دستوری یکی از اصلی‌ترین موانع بر سر راه تولید است، چراکه این سیاست که ناشی از دولتی بودن اقتصاد ایران است باعث‌شده امنیت سرمایه‌گذاری در کشورمان کاهش معنی‌داری داشته باشد. در چنین وضعیتی بخش‌های تولیدی هم از جذب سرمایه عاجز خواهند بود. این در حالی‌است که بسیاری بر طلایی بودن فرصت هجوم مردم به بورس در سال گذشته تاکید داشته و آن را به مثابه کارتی طلایی برای تامین مالی صنایع خرد و کلان می‌پنداشتند که دولت با صرف بخش بزرگی از این سرمایه عظیم در راستای جبران کسری بودجه، این کارت طلایی را سوزاند. کارتی که اگر نسوخته بود می‌توانست به یاری بخش‌های تولیدی اقتصاد ایران بشتابد و کمی از سنگینی بار تنگناهای معیشتی بر گرده مردم عادی بکاهد. از همین‌رو بسیاری از اقتصاددانان بر این باورند که اقتصاد ایران برای خروج از بحران، به یک جراحی اساسی نیازمند است تا شاید تکلیف خود را با بخش خصوصی واقعی معین شده ببیند. این عده معتقدند اقتصاد ایران باید مسیر خود را به‌طور کامل و روشن مشخص کند که آیا به دولتی بودن تمایل دارد یا سودای اجرای سیاست‌های بازار باز را در سر می‌پرورانند؟ به قول معروف؛ یا رومی‌روم، یا زنگی‌زنگ.

یادداشت

آشنایی با اقتصاد رفتاری

مهشید داداش‌زاده
کارشناس ارشد بازار سهام

یکی از مهم‌ترین مباحث در تئوری‌های اقتصادی، انسان اقتصادی و ویژگی‌های رفتاری اوست. اقتصاد به‌عنوان علمی انسانی، برای پیش‌بینی و سیاست‌گذاری، نیازمند شناختی مناسب از رفتار انسان در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی است. اقتصاد نئوکلاسیکی بعد از جان‌استوارت میل با قبول برخی اصول، مانند حداکثرسازی نفع شخصی و رفتارعقلایی، بررسی‌های انسان‌شناسانه را نادیده گرفته و عده‌ای از اقتصاددانان این فروش انعطاف‌ناپذیر را علت برخی ناکامی‌های اقتصاد در زمینه‌های عملی دانسته‌اند. اقتصاد رفتاری در تلاش است این موارد را پوشش دهد. اقتصاددانان رفتاری باور دارند تصمیم‌های پیچیده اقتصادی انسان‌ها آن‌قدرها ساده نیست که با معادلات ریاضی و فرضِ عقلانیت اقتصادی قابل‌درک باشد. این علم معتقد است تصمیمات مالی نتیجه رفتار عقلانی نیست، بلکه محصول انگیزه‌های غیرمنطقی مصرف‌کنندگان و سرمایه‌گذاران است. اقتصاد رفتاری، دانشی است که با ترکیب علم اقتصاد و دستاوردهای علوم روانشناسی می‌کوشد رفتارها و تصمیم‌های اقتصادی ما را بهتر توصیف و تحلیل کند. دانیل کانمن، یکی از متخصصان اقتصاد رفتاری و سایر اندیشمندان این حوزه معتقدند اقتصاد یعنی «مطالعه رفتار اقتصادی انسان». آنها اعتقاد داشتند ما بیش‌ازحد بر اقتصاد و کمتر بر انسان تاکید می‌کنیم. یک تعریف ساده از مطلوبیت نهایی و عقلانیت اقتصادی به‌راحتی بازگوکننده اثر رفتار انسان روی اقتصاد است. مطلوبیت در راستای توضیح این موضوع مهم است که چطور و چرا افراد و اقتصادها تصمیم دارند به رضایت حداکثری در معاملات‌شان، باوجود کمبود منابع موجود دست یابند. مطلوبیت نهایی؛ یعنی انسان‌ها هنگام تصمیم‌گیری در میان گزینه‌های مختلف می‌کوشند مجموع مطلوبیت برای آنها افزایش یابد. به‌عنوان‌مثال، اگر مصرف ۵ واحد میوه برای ما X واحد مطلوبیت ایجاد می‌کند، فرض بر این است که مصرف ۱۰ واحد برای ما به اندازه دو برابرِ X مطلوبیت ایجاد کند. هنگامی که از عقلانیت اقتصادی حرف می‌زنیم منظور این است که انسان‌ها، مطلوبیت را به همان شکلی که اقتصاددان‌ها تعریف کرده‌اند، محاسبه می‌کنند و بر همان اساس نیز تصمیم می‌گیرند. پس وقتی می‌گوییم رفتارهای اقتصادی انسان‌ها عقلایی نیست، منظورمان این نیست که رفتارهایشان نادرست است، بلکه منظور این است که عقل و منطق و خرد انسان‌ها، با آن عقل اقتصادی که اقتصاددان‌ها فرض می‌کنند، تفاوت دارد. در واقع دانش اقتصاد رفتاری نشان می‌دهد انسان‌ها آن‌طور که در علم اقتصاد کلاسیک پیش‌بینی شده‌اند، تصمیم نمی‌گیرند و تصمیمات آنها تحت‌تاثیر مسائل زیادی است که گاها با خطا نیز مواجه می‌شود. اقتصاد رفتاری، دانشی است که با روش علمی در فضای روان‌شناختی فاکتورهای مربوط به احساسات و اجتماع را در تحلیل فهم بازارها و عوامل اقتصادی به کار می‌گیرد. این علم می‌گوید نه‌تنها ما همه روزه اشتباه می‌کنیم، بلکه دائم در حال تکرار آن اشتباهات در انتخاب‌ها و معاملات خود هستیم و این رفتارهای پر خطای ما تصادفی و بی‌مفهوم نیستند، بلکه آنها روش‌مند و قابل پیش‌بینی هستند. ما با کمک اقتصاد رفتاری می‌توانیم خطای عملکردی ذهن خود را بهتر بشناسیم. بعضی از پدیده‌هایی که در تصمیم‌گیری اقتصادی اثر می‌گذارند عبارتند از:

۱-حجم عظیمی از اطلاعات

یک سرمایه‌گذار وقتی می‌خواهد دارایی را برای سرمایه‌گذاری انتخاب کند، در برابر اطلاعات زیادی از جمله خبرها، تحلیل‌ها، سیاست‌گذاری‌ها و ترند شدن سرمایه‌گذاری روی آن قرار دارد. تنوع زیاد می‌تواند گیج‌کننده باشد و دریافت اطلاعاتی واقعی که باعث می‌شود تصادفی انتخاب کند.

۲-وفاداری به سرمایه‌گذاری قبلی

حتی اگر بهترین گزینه سرمایه‌گذاری موردنظر تحلیلگران باشد، معمولا سرمایه‌گذار تمایل دارد به نوع ریسک‌پذیری خود وفادار باشد. او از ترس ایجاد اشتباه مجدد و زیان احتمالی تمایلی به تغییر تجاری ندارد.

۳-ریسک گریزی یا آزمون‌وخطا

سرمایه‌گذار ترجیح می‌دهد از ضرر دوری کند و سودی به‌دست آورد. اغلب سرمایه‌گذارانی که برای نخستین‌بار در سرمایه‌گذاری با شکست مواجه شده‌اند در مرحله دوم حتی باوجود بهترین گزینه‌های سرمایه‌گذاری پیش‌رو، اقدام به سرمایه‌گذاری نمی‌کنند و بر اثر آزمون‌وخطا میزان ریسک‌پذیری خود را کاهش می‌دهند.

دوشنبه
۲۳ فروردین ۱۴۰۰- ۲۹ شعبان ۱۴۴۲ - ۱۲ آوریل ۲۰۲۱-شماره ۱۷۶۴-پیاپی ۳۰۸۲

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

نظرگاه

لطفا نقشه ایران را به دقت نگاه کنید

آقای رئیس‌جمهوری!

لطفا نقشه ایران را به دقت نگاه و با نقشه زرد اسفند مقایسه کنید.

این تغییر دفعی و شیب بسیار تند و نگران‌کننده افزایش ابتلا در موج چهارم شیوع کرونا در ایران بیش از هر چیز محصول سوء حکمرانی ستاد ملی کرونا است. بیش از ۵ هزار نفر از کارشناسان، کادر درمان و فعالان مدنی کشور پیش از عید این تغییر را پیش‌بینی و از شما درخواست کردیم که از فرصت طلایی تعطیلات نوروز برای مهار کرونای جهش‌یافته استفاده و سفر و تردد و تجمعات نوروزی را در سراسر کشور ممنوع کنید. متاسفانه نکردید. دکتر ایرج حریرچی هم تایید کرد که در ستاد ملی کرونا باوجود پیشنهاد وزارت بهداشت این موضوع تصویب نشده است. قاعدتا ملاحظه شما و بعضی اعضای ستاد که با تعطیلی سفر و تردد نوروزی مخالفت کرده‌اند «اقتصادی» بوده است؛ بدون توجه به اینکه هزینه تعطیلی و منع تردد در نوروز بسیار کمتر از هزینه تعطیلی و منع تردد بعد از تعطیلات است. طبق برآورد تحلیلگران داده اپلیکیشن ماسک با ادامه روند فعلی و بدون تعطیلی دوهفته‌ای لااقل ۲۰ هزار تن از هموطنمان قربانی کرونا خواهند شد. آقای روحانی! این یک عدد صرف نیست؛ از ۲۰ هزار جان عزیز حرف می‌زنیم. از طرف دیگر، براساس یک تخمین اولیه از امین کاوه‌ای تعطیل نوروز به‌نسبت تعطیل بعد از نوروز، حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان کمتر به اقتصاد کشور و تولید لطمه می‌زد. به تعبیر دیگر به‌خاطر برخی تصمیم‌گیری‌های نادرست و بی‌توجهی به هشدار کارشناسان امروز شما در ستاد ملی کرونا بین دو گزینه مخیّرید:

۱- یا تعطیل نکنید و شاهد مرگ ۲۰ هزار ایرانی باشید.

۲- یا تعطیل کنید و به نسبت تعطیل نوروز بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان به اقتصاد ایران لطمه بزنید.

می‌بینید تاخیر و تصمیم غیرمسئولانه و غیرکارشناسانه در نهادهای حکمرانی چه پیامدهای سهمگینی می‌تواند داشته باشد؟ به خاطر آنکه پیش از نوروز تصمیم درستی نگرفتید. در هر صورت شما در قبال مرگ هزاران هموطن یا لطمه بیشتر به اقتصاد کشور مسئولید. جای شما باشم آن اعضای ستاد ملی کرونا که باوجود جماع کارشناسان و بدون توجه به این نتایج سهمگین تصمیم غیرمسئولانه‌شان با تعطیلی سفر و تردد نوروزی مخالفت کردند را همین امروز برکنار می‌کنم و برای مهار موج چهارم کرونا، افزایش خرید واکسن‌های معتبر (قبل از به تولید انبوه رسیدن واکسن‌های داخلی) و افزایش کارآمدی و سرعت و شفافیت توزیع و تزریق واکسن از تیم و مدیران و تصمیم‌گیران مسئولیت‌پذیر و لایق‌تری استفاده می‌کنم.

یک شهروند معترض به عملکرد ستاد ملی کرونا:

محمدرضا جلائی‌پور

بین‌الملل

جدیدترین آمار کرونا در جهان

شمار مبتلایان به بیماری کووید-۱۹ ناشی از کرونا‌ویروس جدید در جهان تاکنون به ۱۳۵ میلیون و ۳۱۵ هزار و ۳۷۸ نفر رسیده و مرگ ۲ میلیون و ۹۲۸ هزار و ۷۸۶ نفر نیز بر اثر ابتلا به این بیماری تایید شده است. به گزارش ایسنا، بنا بر تازه‌ترین آمارها تاکنون ۱۰۸ میلیون و ۸۸۲ هزار و ۲۹۸ نفر از مبتلایان به کووید-۱۹ بهبود یافته‌اند. روند افزایشی ابتلا به بیماری کووید-۱۹ که تاکنون در ۲۱۹ کشور و منطقه در جهان شیوع یافته، ادامه دارد و همچنان قربانی می‌گیرد. امریکا با بیش از ۳۱.۸ میلیون مبتلا و بیش از ۵۷۴ هزار قربانی، همچنان در صدر فهرست کشورهای درگیر با بیماری کووید-۱۹ قرار دارد.

برزیل نیز با آمار بیش از ۱۳.۳ میلیون مبتلا پس از امریکا در رتبه دوم جهانی قرار دارد و آمار مبتلایان به کووید-۱۹ در هند هم از ۱۳.۲ میلیون نفر فراتر رفته و در حال حاضر سومین کشور جهان به لحاظ بالاترین شمار مبتلایان است.

پس از ایالات متحده، کشورهای برزیل با بیش از ۳۴۸ هزار و مکزیک با بیش از ۲۰۷ هزار جانباخته، همچنان بالاترین آمار قربانیان کووید ۱۹ را در این فهرست جهانی گزارش داده‌اند. پس از آنها کشورهای هند، انگلیس و ایتالیا به ترتیب بیشترین تعداد قربانیان این بیماری را ثبت کرده‌اند.

تعداد جانباختگان کووید-۱۹ در انگلیس از ۱۲۷ هزار نفر عبور کرده و این کشور نیز تاکنون بیشترین قربانیان کرونا را در اروپا داشته است. هم‌اکنون تعداد قربانیان کرونا در ایتالیا از ۱۱۳ هزار نفر عبور کرده و این کشور در میان کشورهای اروپایی در رتبه دوم قرار دارد.

همچنین روسیه بیش از ۱۰۲ هزار، فرانسه بیش از ۹۸ هزار و آلمان نیز بیش از ۷۸ هزار فوتی بر اثر ابتلا به بیماری کووید-۱۹ را گزارش داده‌اند.

پس از این کشورها، اسپانیا با بیش از ۷۶ هزار، کلمبیا با بیش از ۶۵ هزار، ایران با بیش از ۶۴ هزار، لهستان با بیش از ۵۷ هزار، آرژانتین با ۵۷ هزار، پرو با بیش از ۵۴ هزار، افریقای جنوبی با بیش از ۵۳ هزار و اندونزی با بیش از ۴۲ هزار جانباخته، دیگر کشورهایی هستند که تاکنون آمار بالای مرگ‌ومیر ناشی از کووید-۱۹ را ثبت کرده‌اند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ورلدامتر، شمار مبتلایان و قربانیان این بیماری در ۱۰ کشوری که طبق گزارش‌های رسمی بالاترین آمارها را تاکنون داشته‌اند تا صبح روز شنبه به این ترتیب است:

۱. **امریکا:** ۳۱ میلیون و ۸۰۲ هزار و ۷۷۲ مبتلا، ۵۷۴ هزار و ۸۴۰ قربانی
۲. **برزیل:** ۱۳ میلیون و ۳۷۵ هزار و ۴۱۴ مبتلا، ۳۴۸ هزار و ۹۳۴ قربانی
۳. **هند:** ۱۳ میلیون و ۲۰۵ هزار و ۹۲۶ مبتلا، ۱۶۸ هزار و ۴۶۷ قربانی
۴. **فرانسه:** ۴ میلیون و ۹۸۰ هزار و ۵۰۱ مبتلا، ۹۸ هزار و ۳۹۵ قربانی
۵. **روسیه:** ۴ میلیون و ۶۲۳ هزار و ۹۸۴ مبتلا، ۱۰۲ هزار و ۲۴۷ قربانی
۶. **انگلیس:** ۴ میلیون و ۳۶۵ هزار و ۴۶۱ مبتلا، ۱۲۷ هزار و ۴۰ قربانی
۷. **ترکیه:** ۳ میلیون و ۷۴۵ هزار و ۶۵۷ مبتلا، ۳۳ هزار و ۴۵۴ قربانی
۸. **ایتالیا:** ۳ میلیون و ۷۳۶ هزار و ۵۲۶ مبتلا، ۱۱۳ هزار و ۵۷۹ قربانی
۹. **اسپانیا:** ۳ میلیون و ۳۴۷ هزار و ۵۱۲ مبتلا، ۷۶ هزار و ۳۲۸ قربانی
۱۰. **آلمان:** ۲ میلیون و ۹۷۴ هزار و ۱۱۰ مبتلا، ۷۸ هزار و ۶۸۹ قربانی

کتاب

رونمایی از کتاب تعامل سازنده با جهان

آیین رونمایی از کتاب تعامل سازنده با جهان نوشته علی شمس اردکانی، اکبر ترکان، حامد فرنام و سلیمان قاسمیان امروز به‌صورت زنده از اینستاگرام فدراسیون صنعت نفت ایران برگزار می‌شود. این مراسم با همکاری فدراسیون صنعت نفت ایران با سخنرانی حسین سلاح‌ورزی، علی شمس اردکانی، محمد خزائی و فریدون مجلسی برگزار خواهد شد.

مقصر توفان جدید کرونا کیست؟

آزموده را آزمودن خطاست

عکس: آیدا فریدی

بعد از تعطیلات نوروزی یکباره با موج شدیدی از بیماران مبتلا به کرونا در کشور مواجه شدیم و آمار مبتلایان دوباره سه‌رقمی شد. اکنون شرایط به‌گونه‌ای شده که باید آغاز سال ۱۴۰۰ را با خیز دوباره این بیماری تجربه کنیم

گزارش‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حاکی از آن است که تاکنون یک میلیون و ۹۶۳ هزار و ۳۹۴ نفر به‌طور قطعی به کرونا مبتلا شده‌اند و از این تعداد ۶۳ هزار و ۵۰۶ جان باخته‌اند. آمار جانباختگان کرونا بعد از نوروز دوباره سه‌رقمی و روز ۲۱ فروردین تعداد ۱۵۵ فوتی ثبت و رکورد مبتلایان روزانه کرونا نیز با شناسایی ابتلای قطعی ۲۲ هزار و ۴۷۸ بیمار جدید شکسته شد.

البته سعید نمکی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در ماه‌های پایانی سال گذشته از خیز دوباره کرونا ابراز نگرانی کرده و گفته بود: نگران خیز دوباره بیماری کووید ۱۹ هستیم، چون موارد سرپایی در حال افزایش است و این می‌تواند یک اعلان و هشدار برای یک خیز جدید در سال ۱۴۰۰ باشد.

اکنون ۱۲۹ شهرستان نارنجی، ۵۱ شهرستان زرد و ۱۱ شهرستان آبی هستند. سرعت افزایش بستری در خیز سراسری چهارم به‌مراتب شدیدتر از خیزهای قبلی است و در رنگ‌بندی جدید کرونایی شهرهای کشور، همه مراکز استان‌ها شامل اردبیل، تبریز، ارومیه، سنندج، همدان، کرمانشاه، اهواز، بندرعباس، بوشهر، شهرکرد، یزد، رشت، گرگان، ساری، سمنان، مشهد، زاهدان، کرمان، یاسوج، بیرجند، بجنورد، قزوین و قم که نارنجی یا زرد بودند به جمع شهرهای قرمز اضافه شدند. بسیاری از این شهرها در رنگ‌بندی ایام نوروز آبی بودند.

کالبدشکافی نامه‌های نمکی

آمار روزانه بیماران جدید از مرز ۲۲ هزار نفر عبور کرده و این احتمال وجود دارد که این هفته با آمارهای سهمگین‌تری مواجه شویم، زیرا فرمانده ستاد مقابله با کرونا در کلانشهر تهران، عنوان کرد این هفته، هفته سخت‌تری برای پایتخت خواهد بود. اما سوالی که این روزها ذهن همه را درگیر خود ساخته، این است که چه شد که دوباره گرفتار موج جدیدی از بیماری شدیم؛ موجی که خیلی سهمگین‌تر از موج‌های قبلی است.

آن‌طور که آمارها و گزارش‌های وزارت بهداشت نشان می‌دهد، وضعیت کرونایی کشور تا چند روز مانده به پایان سال ۹۹، خیلی خوب بود، اما یکباره با ورود به سال نو و آغاز تعطیلات نوروزی، شرایط تغییر کرد تا اینکه کشور گرفتار توفان کرونا شد.

در چنین شرایطی، توجه همگان به سمت‌وسوی عاملان وقوع موج چهارم کرونا است؛ کسانی که با تصمیمات و رفتارهای خودخواهانه خود، باعث شدند کشور گرفتار موج جدیدی از بیماری شود، این در حالی است که وضعیت تامین واکسن نیز به‌گونه‌ای نیست که بتوان امیدوار بود در زمان کوتاهی همه مردم در مقابل این بیماری واکسینه شوند. بعد از بحرانی شدن شرایط کرونایی کشور، وزیر بهداشت در دو نامه جداگانه به علل بروز موج چهارم کرونا در کشور پرداخت و گلایه‌هایی را بازگو کرد که نشان می‌دهد چه کسانی به التماس‌های وزیر بهداشت، بی‌اعتنا بوده و باعث شدند جاده‌ها برای سفرها، باز بماند و تورهای گردشگری در نوروز رونق بگیرد.

وزیر بهداشت، نخستین نامه گلایه‌آمیز خود را ۱۸ فروردین و نامه دوم را به فاصله ۲ روز در ۲۰ فروردین ۱۴۰۰ منتشر کرد.

سعید نمکی در نامه اول که سراسر گلایه و غصه بود، عنوان کرد: اینجانب با شناختی که از قدرت سرایت، بیماری‌زایی و مرگ‌ومیر ویروس جدید داشتم با مکاتبات عدیده از بخش‌های مختلف درخواست کردم موضوع را جدی بگیرند و بتوانیم در حد امکان ویروس را در استان خوزستان زمین‌گیر کنیم. تقاضا کردم راه‌ها را از مناطق آلوده به دیگر نقاط از زمین و هوا و دریا سد کنیم و نگذاریم منابع آلوده به یکی از سهمگین‌ترین عوامل بیماری‌زا جابه‌جا شوند. با وزن‌دهی ویروس جدید در سیر اپیدمیولوژیک بیماری تشدید بیماریابی در قالب طرح موفق شهید سلیمانی را ارائه کردیم و خواستیم مثل سال قبل از تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵ تا ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ با ممنوعیت سفرها از شکل‌گیری جمعیت سیال جلوگیری کنیم.

به گزارش مهر، وزیر بهداشت در نامه دوم خود خطاب به معاونان وزارتخانه و روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، نوشت: پیرو مکاتبات و مذاکرات قبلی باتوجه به التهاب ناشی از موج چهارم بیماری در کشور، همان‌گونه که در مکاتبات قبل یادآور شدم پیش‌بینی از ارتفاع موج جدید سنگین‌تر و حجیم‌تر از امواج قبلی است. آنچه همکارانم در روزهای اخیر از موارد بستری می‌بینند ناشی از بی‌توجهی‌های قبل از سفرها به‌ویژه بازارهای شلوغ، صف‌های طولانی و درهم فشرده مرغ و... است و افزایش تصاعدی موارد سرپایی حاکی از اثرات سفرهای نوروزی است که از روزهای آینده باید منتظر افزایش موارد بستری باشیم. حالا و بعد از قرمز شدن بیشتر نقاط کشور، ستاد ملی مقابله با کرونا تصمیم گرفت به مدت ۱۴ روز، محدودیت‌های شدید و سختگیرانه را دوباره در همه شهرهای قرمز و نارنجی اعمال کند تا شاید بتوان این توفان را مهار کرد.

پروتکل‌های بهداشتی را نادیده گرفتیم یا...

اخبار مربوط به کرونا در حالی منتشر می‌شود که مسعود مردانی، عضو ستاد ملی مقابله با کرونا می‌گوید ویروس کرونا باتوجه به جهش‌هایی که داشته، میزان سرایت و کشندگی آن نسبت به قبل بسیار بیشتر شده، به‌طوری که قبلا این ویروس از هر ۱۰ نفر ۳ نفر را آلوده می‌کرد اما الان از هر ۱۰ نفر که با ویروس مواجه می‌شوند، ۷ نفر آلوده خواهند شد. علاوه بر اینکه سرایت و کشندگی ویروس طی جهش‌ها بیشتر شده، سن ابتلا پایین آمده و افراد زیر ۱۸ سال و اطفال را هم درگیر می‌کند. مردانی افزود: جوانان ناقلان کرونا هستند و در موارد بسیاری بیماری در آنها بدون علامت یا خفیف بروز می‌کند و احتمال انتقال بیماری به میانسالان و سالمندان خانواده وجود دارد و نگرانی ما از این است که در هفته‌های آینده ابتلای افراد با سنین بالا به کرونا بیشتر شود و آمار مرگ‌ومیر در سنین بالا افزایش پیدا کند.

آمار مرگ‌ومیر رو به افزایش است

به‌گفته این عضو ستاد ملی مبارزه با کرونا، در حالی که اکنون هم تخت برای بستری بیماران جدید مبتلا به کرونا به‌سختی پیدا می‌شود، پیش‌بینی ما افزایش بسیار بیشتر مبتلایان به بیماری است. متاسفانه در حال حاضر در پیک چهارم کرونا قرار داریم و موارد جدید ابتلا به بیماری روز به روز در حال افزایش است، این در حالی است که تخت‌های بیمارستانی که به مبتلایان کرونا اختصاص دارد و بخش‌های مراقبت‌های ویژه کاملا مملو و پر هستند تا جایی که جا برای بستری بیمار جدید به‌سختی پیدا می‌شود.

کرونای انگلیسی قواعد را به‌هم ریخت

مردانی بر این نکته نیز تاکید دارد که کرونای بریتانیایی قواعدی که قبلا با آن آشنا شده بودیم را به‌هم ریخته است. اکنون با ویروسی جهش‌یافته طرف هستیم که سرایت‌پذیری بسیار بالایی دارد. متاسفانه نوع جهش‌یافته کرونا به‌سرعت در ریه‌های فرد بیمار می‌نشیند و درگیری ریوی و نارسایی تنفسی ایجاد می‌کند که می‌تواند منجر به مرگ‌ومیر شود. از طرف دیگر عوارض ناشایعی همچون قلبی، آنسفالیت و... که قبلا کمتر شاهد آن بودیم، اکنون در بیماران نمود بیشتری پیدا کرده است.

سخن پایانی...

به صدا در آمدن آژیر قرمز کرونا و سرخ شدن نقشه جغرافیایی کشور، حکایت از آغاز روزهای سخت کرونایی دارد؛ روزهایی که پیش‌بینی می‌شود، با افزایش صعودی موارد ابتلا و مرگ‌ومیر همراه باشد. آن‌طور که از شواهد پیداست، با کمبود تخت خالی در بیمارستان‌های شهرهای قرمز مواجهیم و این، یعنی شرایط سخت و بحرانی است. در حالی که در اسفند ۹۹، تخت‌های آی‌سی‌یو هم خالی شده بود و کادر درمان می‌خواست نفسی تازه کند، حالا خبر می‌رسد که ۸۰ هزار پرستار گرفتار بیماری کرونا شده‌اند و تعدادی از این نیروها، لاجرم از مسیر خدمت به بیماران خارج خواهند شد. شاید اگر به التماس‌های وزیر بهداشت توجه می‌شد، حالا مجبور نبودیم با ترس و لرز در خانه بمانیم.

چهره

ورود سودجویان به بازار واکسن کرونا

سفیر ایران در روسیه با اشاره به تصمیم اخیر دولت در زمینه ورود بخش خصوصی برای خرید واکسن گفت: این تصمیم می‌تواند راه را برای سودجویان، واسطه‌ها و دلالان به بازار واکسن باز کند.

به گزارش ایسنا، کاظم جلالی با بیان اینکه تنها کانال رسمی فروش و صادرات واکسن از روسیه به ایران و سایر کشورها، نهادی به‌نام «سازمان حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان» زیر نظر مستقیم رئیس‌جمهوری روسیه است، گفت: این سازمان براساس قراردادهایی که با کشورهای مختلف، از جمله ایران امضا کرده، عمل می‌کند و خارج از آن هیچ فروش یا صادراتی به هیچ کدام از کشورهای جهان ندارد.

این دیپلمات کشورمان گفت: از زمانی که تصمیم دولت برای ورود بخش خصوصی به حوزه واردات واکسن اعلام شده، برخی دلالان و واسطه‌ها در هر دو کشور دست به کار شده‌اند تا از آب گل‌آلود ماهی صید کنند. وی در ادامه گفت‌وگو با صداوسیما گفت: سفارت ایران در روسیه اخباری دریافت کرده است؛ مبنی بر اینکه برخی افراد در روسیه به واسطه‌ها و شرکت‌های خصوصی ایرانی قول تهیه واکسن داده‌اند، اما مطمئنا این افراد قصد سودجویی دارند، چراکه تحت هیچ شرایطی، خارج از ضوابط و کانال رسمی، امکان تهیه واکسن در روسیه وجود ندارد. سفیر کشورمان در مسکو به تولید محدود واکسن در روسیه و تعهدات سنگین قراردادی با دیگر کشورها اشاره کرد و افزود: روسیه براساس قراردادهای قطعی با سایر کشورها متعهد به صادرات حدود یک میلیارد دز واکسن شده و باتوجه به تولید محدود و مشخص واکسن، تحت هیچ شرایطی تعهدات جدید و خارج از این قراردادها را انجام نخواهد داد. سفیر جمهوری اسلامی ایران در روسیه تاکید کرد: حداقل کاری که دولت و وزارت بهداشت کشورمان در شرایط فعلی می‌توانند انجام دهند، راستی‌آزمایی ماجرا از طریق سفارت جمهوری اسلامی ایران در روسیه است.

وی به شرکت‌های خصوصی ایرانی هم هشدار داد فریب افراد، دلالان و واسطه‌ها را نخورند، چراکه ممکن است این افراد قول تهیه واکسن در قبال مبالغ هنگفتی، به‌عنوان پیش‌پرداخت تهیه واکسن را بدهند، اما در نهایت پول و سرمایه بخش خصوصی به یغما برود.

آغاز فاز سوم تست انسانی «کووایران»

مسئول تیم نظارت بر آزمایشات انسانی واکسن کرونا با بیان اینکه فاز سوم تست انسانی کووایران در اردیبهشت انجام می‌شود، گفت: فاز سوم را علاوه بر تهران در ۵ شهرستان دیگر نیز عملیاتی می‌کنیم.

حامد حسینی، مدیر مرکز کارآزمایی بالینی دانشگاه علوم پزشکی تهران در گفت‌وگو با مهر درباره آخرین وضعیت تست انسانی واکسن «کووایران» اظهار کرد: از ۲۵ اسفند مطالعه فاز ۲ و ۳ کارآزمایی بالینی را با هم آغاز کردیم و در کنار آن مطالعات تکمیلی فاز یک بالای ۵۰ سال را انجام دادیم. وی با اشاره به فاز دوم این تست انسانی خاطرنشان کرد: در این دوره باید ۲۸۹ نفر را وارد مطالعه می‌کردیم که تاکنون ۱۵۱ نفر را وارد فاز کردیم؛ هر روز به ۱۰ تا ۱۵ نفر واکسن تزریق می‌کنیم و امیدواریم تا پایان فروردین کل داوطلبان حداقل تزریق اول فاز دوم را دریافت کرده باشند و به‌تدریج تزریق دوم را دریافت کنند. براساس پیش‌بینی‌ها داوطلب‌گیری فاز دوم تا آخر فروردین تمام می‌شود.

به‌گفته حسینی، ابتدای اردیبهشت تزریق جمعیت بزرگ ۲۰ هزار نفری را (فاز سوم مطالعات بالینی واکسن کووایران) شروع می‌کنیم و طبیعتا تلاش ما این است که افراد در شهرهای تهران و کرج در هفته اول وارد مطالعه شوند و سپس شهرستان‌ها را آغاز کنیم. وی ادامه داد: البته برای تست این واکسن شهرهای مختلفی چون شیراز، مشهد، اصفهان، کرج و بوشهر در فاز سوم وارد مطالعه خواهند شد اما در زمان مقرر، به‌صورت اختصاصی در همان شهر یک فراخوان الکترونیک کوتاه خواهیم داشت و تست انسانی را در همان شهر انجام می‌دهیم. حسینی عنوان کرد: در مطالعات فاز سوم رصد داوطلبان به مدت یک سال وجود دارد و آن چیزی که برای ما اهمیت دارد این است که ۲ تزریق انجام شود و بعد از تزریق دوم داوطلبان تحت نظر باشند. وی عنوان کرد: با این داده‌ها می‌توانیم درخواست اخذ مجوز از سازمان غذا و دارو کنیم؛ بنابراین انتظار داریم تا پایان خرداد به این مقداری که مد نظرمان است برسیم اما مطالعات ما تا یک سال ادامه دارد.